Vol. 9 | No. 2390 | Thu. December 22. 2022 | پنجشنبه اول دی ۱۴۰۱ | ۲۷ جمادی‌الاولی ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۳۹۰ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۱۸۷۰۱۰۰۰	۱۴۹۶۲۰۰

بانک مرکزی: آبان ماه امسال حجم نقدینگی به ۵۸۰۶ هزار میلیارد تومان رسید

رشد ۳۴٫۵ درصدی نقدینگی و ۳۴٫۶ درصدی پایه پولی در آبان

صفحه ۳

هزینه فرصت ناکارآمدی اقتصادی-محیط زیستی حمل‌ونقل چیست؟

حلقه مفقوده کاهش ترافیک و آلودگی هوا

صفحه ۵

چرا نمایندگان به سراغ وزارت اقتصاد برای سیاست‌گذاری‌های اشتباه نمی‌روند؟

مقصر گرانی خودرو؛ تورم دلار یا مردم

تعادل | فرشته فریادرس |

نمودار قیمت خودرو همچنان روبه بالا وصعودی گزارش می‌شود. اما چرا خودرو گران شد؟ کارشناسان معتقدند با عرضه قطره‌چکانی خودرو به بازار یعنی شکاف عرضه و تقاضا، تورم حاکم بر اقتصاد وبالارفتن نرخ ارز، قیمت‌ها به روند صعودی خود ادامه می‌دهند. البته وزیر صمت معتقد است که افزایش قیمت خودرو متاثر از افزایش قیمت تمام شده تولید آن در کارخانه نیست، بلکه متاثر از نگاه مردم به عنوان یک کالای سرمایه‌ای به خودرو بوده که با افزایش نرخ ارز به دنبال خرید خودرو و حفظ ارزش سرمایه خود هستند. اما معاون وزیر صمت عنوان کرده که عرضه خودرو در بورس یک راهکار موقت است وچنانچه تعداد تولید افزایش پیدا کند طبعا به فرآیند عرضه خودرو از طریق کارخانه باز خواهیم گشت. نایب رییس شورای رقابت هم با تاکید بر اینکه یکی از کانال‌های عرضه خودرو می‌تواند بورس باشد، تاکید کرده که تشکیل کمیته خودرو راهگشا است تا نهایتا با مشارکت همه‌ذی‌نفعان بهترین تصمیمات در خصوص بازار خودرو اخذ شود. قیمت خودرو در سایت‌های آگهی و خرید و فروش خودرو همچنان افزایشی گزارش می‌شود. قیمت خودرو هم‌گام با افزایش نرخ دلار و سقف‌شکنی‌های پی در پی با افزایش همراه شد و رکوردهای جدیدی را ثبت کرد. البته این افزایش قیمت و رکوردزنی‌ها همچنان ادامه دارد و بازار خودرو را دچار شوک بزرگی کرده است. قیمت خودرو صفر داخلی تا لحظه تنظیم این گزارش در بازار ایران به شرح زیر است: از ابتدای سال ۱۴۰۱ قیمت پراید با ثبات نسبی همراه شده بود. اما بر خلاف آن ماه‌ها، سقف‌شکنی تاریخی دلار این ثبات را...

صفحه ۷ را بخوانید

«تعادل» از حال و هوای مردم و قیمت اقلام یلدایی در بازارهای شهر گزارش می‌دهد

یلدا سیری چند؟

زهرا سلیمانی | استادی داشتیم که هر سال وقتی نزدیک یلدا می‌شد، یادآوری می‌کرد و می‌گفت: «بچه‌ها، طولانی‌ترین و سیاه‌ترین شب سال یلدا نیست، طولانی‌ترین شب سال، شبی است که در آن پدری از فقر و نداری و شرمساری خانواده‌اش، روی آمدن به خانه را نداشته باشد. یک چنین شبی برای یک چنین پدری انگار هرگز به پایان نمی‌رسد.» در روزهایی که بسیاری از افراد و جریانات سیاسی و غیر سیاسی تلاش می‌کنند، مردم و خانواده‌ها را به سمت شادی و سرور و جشن سوق دهند تا گرد و غبار ناشی از رخدادهای تلخ اخیر از پیکره جامعه پاک شود، هیچ کس به این فکر نیست، خانواده‌های ایرانی برای گذراندن یک شب یلدا چقدر باید هزینه کنند و چه مصائبی را باید پشت سر بگذارند؟ در شرایطی که نرخ دلار و رشد تورم، سر به آسمان می‌سایند و با غرور به انسان ایرانی نگاه می‌کنند، برگزار کردن یا نکردن آیین شب یلدا برای خانواده‌های ایرانی بیشتر از اینکه یک مقوله سیاسی باشد، مقوله‌ای اقتصادی و معیشتی است. اما باید پرسید، ایرانیان با آجیل کیلویی ۸۰۰ هزار تا ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، انار کیلویی ۳۰ تا ۶۰ هزار تومان، هندوانه کیلویی ۳۰ هزار تومان و... چگونه می‌توانند یلدایی فراموش نشدنی و دلپذیر را پشت سر بگذارند؟ خبرنگار تعادل برای آگاهی مخاطبان از حال و هوای مردم و کسبه، گزارش را از سطح شهر تدارک دیده و از مردم درباره اوضاع اقتصاد و معیشت آنها پرسیده است. گفتنی است مسوولان از طریق درد دل‌های مردم می‌توانند، تصویری از واقعیت‌های زندگی اقتصادی و معیشتی آنان نیز به دست آورند.

بهانه‌ای برای شادی

بازار تجریش تهران یکی از مکان‌هایی است که از گذشته تا به امروز شور و نشاط فراوانی در آن موج می‌زند. از ایستگاه متروی تجریش پیاده می‌شوم و پیاده خودم را به بازار تجریش می‌رسانم؛ با یکی از شهروندان که در بازار آجیل فروشان پرسه می‌زند، با فروشنده‌ای همکلام می‌شود و فروشنده برای آماده کردن خواسته فرد به اتاقک پشت حجره می‌رود. با او هم کلام می‌شوم و در خصوص یلدا می‌پرسم؛ می‌گوید: «خانم جان، قیمت‌ها رو ببین، بعد فکر کن آیا می‌شود با این قیمت‌ها، جشن گرفت؟ البته شادی و شادمانی بهانه نمی‌خواهد و انسان باید در همه حال، روحیه‌اش را حفظ کند، ولی مگر با این قیمت‌ها می‌شود، آب خوش از گلوی آدم پایین برود. جلوی هر مغازه‌ای که می‌روم، قیمت‌ها برق از سرم می‌پراند. وقتی از فروشنده دلیل آن را جویا می‌شوم، به قیمت دلار اشاره می‌کند. مگر قیمت پسته ایرانی که در کرمان و اصفهان و قم و... تولید می‌شود به دلار ارتباط دارد. مگر انار ساوه و شهریار و ارک به دلار ارتباط دارد؟»

وقتی از این پدر ایرانی که خود را «عزیزالله. ر» معرفی می‌کند می‌پرسم که در بازار چه می‌کند؟ می‌گوید: «همه ما خانواده داریم، برای خوشحالی خانواده هم وظیفه داریم که از جان مایه بگذاریم. منم، ۲ تا پسر و یک دختر دارم که جانم برایشان می‌رود. آمده‌ام با کمال میل برای‌شان خرید کنم. اتفاقا دخترم دوستانش را هم دعوت کرده به خانه ما و باید برای میهمانان هم خرید کنم.» آقای روشنی با این جمله لیست بلند خرید شب یلدای خود را هم از جیبش در می‌آورد و نشانم می‌دهد و می‌گوید: «خدا رو شکر من دارم و به حد توانم خرید می‌کنم، اما خدا شاهده نگران خانواده‌هایی هستم که توان گذراندن شب یلدا و نوروز و چهارشنبه سوری را ندارند. آنها چه می‌کنند با این درد و شرم و نداری؟ تو رو خدا بریدا زیه مسوول بپرسید این دلار تا کجا قرار است بالا برود، مسوولان پس چه می‌کنند، نباید یک فکری کنند برای این تورم؟»

مشتری دیگر بازار، خانوم پا به سن گذاشته‌ای است که در بازار میوه سفارش خرید به فروشنده می‌دهد و بعد منتظر می‌ماند تا شاگرد مغازه همه خریدهایش را آماده کند. با روحی انگیز خانوم هم صحبت می‌کنم. وقتی از او درباره سن و سالش می‌پرسم، اخم‌هایش در هم فرو می‌رود و می‌گوید: «یعنی شما نمی‌دونی نباید از یک خانوم سالشو بپرسی؟ من ۱۸ سالمه، کار تو بگو.» می‌خواستم درباره وضعیت بازار و تورم و مشکلات از شما بپرسم، شما برای خرید مشکلی ندارید؟ می‌گوید: «ما آدمیزاد هستیم؛ در کنار هم شادی را تجربه می‌کنیم و در کنار هم غم را احساس می‌کنیم. خدا رو شکر شوهر خدا بیامرز من برای من به اندازه‌ای دارایی گذاشته که دستم پیش کسی دراز نباشه و بتونم نیازهام رو برطرف کنم. اما به این معنا نیست که خوشحالم. من زمانی حس خوشحالی و خوشبختی می‌کنم که همسایه‌ام، همشهری‌هایم، هموطنانم و... اوضاع خوبی داشته باشند. شما می‌دونید، امروز تو همین شهر، خیلی از خانواده‌ها هستند که برای تهیه نون شبشون محتاجند.» بله خانوم، گزارش‌های زیادی در این زمینه تهیه کرده‌ایم. روح‌انگیز ادامه می‌دهد: «خدا پدرت رو بیامرزه. پس میدونی که مردم چه وضعی دارند. آجیل شده کیلویی ۱ میلیون تومان، شیرینی شده کیلویی ۳۰۰ هزار تومان، قیمت هندوانه فلان قدر، برنج و گوشت و مرغ و... هم که سر به فلک می‌کشه. با این وضعیت خیلی از ایرانی‌ها، دلتنگ هستند؛ منم هر چقدر می‌خوام خوشحال باشم، چون مردم خوشحال نیستند، دلتنگ میشم.»

ادامه در صفحه ۳

«تعادل» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند

تکرار دست‌درازی دولت در بورس

روز سه‌شنبه احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نشست خبری با خبرنگاران داشت و گفت که قرار است بخشی از بودجه به بازار سرمایه اختصاص داده شود. این اختصاص بودجه چه تاثیری می‌تواند روی بازار سرمایه داشته باشد؟ سخنگوی اقتصادی دولت اظهار کرد: دولت برای اینکه به وعده خود برای حمایت از سهامدار خرد عمل کند از چهارم آبان ماه اعلام شد که سهامداران خرد از سازوکار بیمه سهام استفاده کنند که بیش از نیم میلیون نفر استفاده کردند و استقبال فراتر از انتظار سازمان بورس بود. برای اینکه سال آینده وضعیت بهتر شود عدد مشخصی در بودجه ۱۴۰۲ توسط هیات وزیران تصویب شد که برای سال آینده کنار گذاشته شود تا با استفاده از این پشتوانه بودجه حمایت‌ها انجام شود.

صفحه ۴ را بخوانید

از فراموشی قیمت‌های شهریور ۱۴۰۰ تا تعلل کالابرگی

حمایت‌های معیشتی قربانی مبارزه با رانت!

از روزی که ابراهیم رییسی با لقب سید محرومان وارد رقابت‌های انتخاباتی ۱۴۰۰ شد، نزدیک به ۲۰ ماه می‌گذرد و دولت سیزدهم نیز حدودا یک سال و نیم است که کار خود را رسما آغاز کرده اما نه تنها اوضاع برای محرومان بهتر نشده که حتی شرایط برای طبقه متوسط نیز سخت‌تر از گذشته شده است. آمارها نشان می‌دهد که با وجود شعار دولت مبنی بر گره نزدن معیشت مردم به مذاکره و برجام، قیمت ارز در طول ماه‌های گذشته به شکل قابل توجهی افزایش یافته و حتی دلار بارها به کانال تاریخی ۴۰ هزار تومان نزدیک شده است، هرچند دولت می‌گوید که اتفاقات قیمتی اخیر بی‌مبنا بوده و حتی رییس کل بانک مرکزی می‌گوید که نرخ ارز بازار را قبول ندارد اما آنچه که در عمل رخ داده، تبعیت بازارها از...

صفحه ۲ را بخوانید

یادداشت-۱

فرار سرمایه‌ده‌ها میلیارد دلاری از ایران

هادی حق‌شناس

اخیرا یکی از رسانه‌های کشور در مطلبی اعلام کرد که تنها طی یک سال و نیم گذشته، بیش از ۷۰ میلیارد دلار سرمایه‌های ایران به کشور کانادا ارسال شده است. این خبر تلخ، یک بار دیگر بحث فرار سرمایه‌ها از کشور را در تیررس ارزیابی‌های تحلیلی قرار داده است. طبیعی است اقتصادهایی مانند کشور ایران نیازمند جذب سرمایه زیادی هستند. فرار سرمایه از دو طریق اصلی در ایران رخ می‌دهد؛ یکی عدم جذب سرمایه است و دیگری خروج سرمایه‌های داخلی. در کشورهایی شبیه ایران اگر فرار سرمایه اتفاق بیفتد، معنایش بیشتر بودن نرخ استهلاک سرمایه نسبت به سرمایه‌گذاری مولد است. به همین دلیل رشد اقتصادی هم طی این سال‌ها برای ایران مطلوب نبوده. اخیرا مرکز آمار ایران گزارشی ارایه کرده که بر اساس آن نرخ رشد اقتصادی کشور در نیمه اول سال جاری به نسبت نیمه اول سال قبل، دو واحد درصد بانفت و ۴ دهم درصد واحد بدون نفت کمتر شده است. این در حالی است که اقتصاد ایران از وضعیت کرونا عبور کرده و می‌شد فضای کسب و کار را رونق بخشید. علت اینکه رشد اقتصادی مناسب اتفاق نمی‌افتد این است که نه تنها جذب سرمایه اتفاق نیفتاده، بلکه فرار سرمایه هم رخ داده است. وقتی از فرار سرمایه صحبت می‌کنیم، منظورمان خروج چند صد میلیون دلار یا چند میلیارد دلار سرمایه شرکت‌های خارجی نیست؛ بلکه منظور این است که اقتصاد ایران نیازمند جذب سرمایه چند ده میلیارد دلاری است و این امر رخ نمی‌دهد. این میزان سرمایه به خصوص در بخش نفت، گاز و پتروشیمی ضروری است. اما به دلیل تحریم‌ها و عدم پیوستن ایران به اف‌ای‌تی‌اف و... این سرمایه‌گذاری در ایران رخ نمی‌دهد. شاید برای شما جالب باشد که بدانید، بر اساس آمارها بیشترین سرمایه‌گذاری در ایران را طی سال اخیر، افغانستان انجام داده است. دانشجویانی که از ایران خارج می‌شوند و به مقصد کشورهایی چون کانادا، امریکا، ترکیه، آلمان و... مهاجرت می‌کنند، بخش قابل توجهی این سرمایه‌ها را منتقل می‌کنند. بر اساس برخی آمارها از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ حدود ۸۰ هزار نفر جذب این دانشگاه‌ها می‌شوند. شما اگر حساب کنید که هزینه‌ای هم در بخش بهداشت و درمان و هم در بخش آموزش در مقاطع مختلف صورت گیرد، مبلغ قابل توجهی به دست می‌آید.

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۲

رانت ارزی و حمایت‌های دولتی

عباس آرگون

یکی از اصلی‌ترین مسائلی که باید در اقتصاد ایران به آن توجه کرد، نحوه مواجهه دولت با فعالیت و فعالان اقتصادی است. اینکه چه حمایتی مهم‌ترین خواسته بخش خصوصی است، باید مورد یک جمع‌بندی دقیق قرار بگیرد. ما در سال‌های قبل شاهد آن بودیم که دولت برای حمایت از سفره مردم و تامین نیازهای داخلی، ارز ۴۲۰۰ تومانی را اجرایی کرد که بخش خصوصی از همان ابتدا رسما اعلام کرد که این سیاست راه به جایی نخواهد برد. بخش خصوصی در سال‌های گذشته بارها اعلام کرده که برای اصلاح ساختاری اقتصاد ایران، نیاز است که دولت تصدی گری اقتصادی خود را کاهش داده و به بخش خصوصی واقعی میدان دهد. نگاهی به عملکرد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته و موفق نشان می‌دهد که در این کشورها بخش مهمی از اقتصاد در اختیار بخش خصوصی است و دولت تنها به عنوان ناظر و سیاست‌گذار کلان فعالیت می‌کند. دولت یک اقدام مثبت و مهم را در دستور کار قرار داده و آن اصلاح نظام پرداخت یارانه یا همان حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بوده است. برای آنکه نتایج مثبت این طرح خود را نشان دهد، باید به سمت تک‌نرخی شدن نرخ ارز و تعیین قیمت آن بر اساس واقعیت‌های اقتصادی حرکت کنیم. موضوعاتی مانند سرکوب نرخ ارز یا حفظ فاصله میان نرخ بازار و نرخ نیمایی، باز به تولید معضلاتی جدید در اقتصاد منجر خواهد شد. در واقع اگر دولت مذاکرات را نهایی کرده و تحریم‌ها را کنار بزند، راهی که پیش روی اقتصاد ایران قرار دارد، کاهش تصدی گری و تسهیل شرایط اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی خواهد بود.

سرمایه‌گذاران اقتصادی پیش از هر چیز به یک ثبات در فضای اقتصادی کشور نیاز دارند. سرمایه آماده فرار است و هر جا احساس کند که شرایط خوب نیست، دیگر به حضور خود در بخش‌های مختلف اقتصاد ادامه نمی‌دهد. ما متاسفانه در سال‌های گذشته برخی سیاست‌های داخلی را اجرایی کرده‌ایم که نتیجه آنها بی‌ثباتی اقتصادی و عملا غیرقابل پیش‌بینی شدن شرایط است. آنچه که بیشترین اهمیت را دارد ثبات در نرخ ارز و قابل پیش‌بینی شدن آینده است تا سرمایه‌گذاران بدانند که...

ادامه در صفحه ۸

یادداشت-۳

اتفاقات تکرار می‌شود؟

رقیه ندایی

سال ۹۸ بود که مسوولان اقتصادی و دولتی آن زمان مردم را به سرمایه‌گذاری در بورس دعوت کردند و در عرض چند روز سهم‌ها بازدهی بیش از ۱۰۰ درصد را تجربه می‌کردند؛ همین رشدهای شارپی باعث شد که مردم بدون دانش و تنها با تیکه به دعوت مسوولان تمام دارایی خود را نقد کنند و وارد بورس شوند اما اغلب این افراد پس از چند هفته و برداشت کمی سود با سقوط شاخص مواجه شدند و مردم روی سرمایه‌های خود زیان کردند. بیش از دو سال از این موضوع می‌گذرد و هنوز از جبران زیان سهامداران خبری نیست و مسوولان همانند سال ۹۹ وعده می‌دهند. گذشته سخت گذشته اما هنوز تکرار می‌شود و آن هم در بورس کالا. عرضه خودرو در بورس کالا تنها راهکاری است که خریدار و فروشنده را به صورت شفاف کنار هم قرار می‌دهد. به نوعی عرضه خودرو در بورس با کشف قیمت انجام می‌شود. قیمت‌گذاری دستوری از سوی وزارت صمت و حمایت‌های انجام شده باعث شد که زیان خودرو سازها هر سال بیش از گذشته شود. اما اکنون با عرضه خودرو در بورس کالا نقدینگی حاصل از فروش این خودروها به جیب کارخانه و سهامداران می‌رود. مساله مهم دستکاری است چرا باید یک خودرو خیلی گران شود. چه کسانی قیمت دیگنیتی را تا مرز دو میلیارد و چهارصد میلیون تومان بالا بردند و آیا واقعا این خودرو به این قیمت ارزش دارد؟ چه کسانی این خودرو را خریداری کردند و به چه منظوری؟ من فکر می‌کنم که دلال‌ها و واسطه‌ها به نوعی با یک حلقه اضافه دوباره بین تولیدکننده و مصرف‌کننده قرار گرفتند؛ قیمت‌هایی که بر روی تابلوی معاملات ثبت می‌کنند قیمت‌هایی است که در واقع کد دهند به بازار آزاد و شاید حتی می‌شود به خودروسازها هم سوءظن داشت؛ بسیاری از نمایندگی‌ها خودروهایی دارند که با خرید چند عدد از بورس کالا می‌توانند قیمت آنها را چند برابر کنند؛ این نکته‌ای است که این روزها سوءظن نسبت به بورس کالا را بالا برده است. مشکلی که این روزها بورس با آن مواجه است، این است که مکانیزم بورس کالا واقعی نیست. خریدار واقعی خرید خود را از بورس کالا انجام نمی‌دهد یا تعداد کمی هستند که خرید انجام می‌دهند. فکر می‌کنم باز هم دلالان با حباب‌سازی قیمت‌ها یک منفعت عجیب و غریب را به جیب خود وارد کنند.

ادامه در صفحه ۳

یادداشت-۴

تاب‌آوری پدیده ذاتی نیست

رویا صمدی

تاب‌آوری ظرفیتی برای مقاومت در برابر استرس و فاجعه است. روانشناسان همیشه سعی کرده‌اند که این قابلیت انسان را برای سازگاری و غلبه بر خطر و سختی‌ها افزایش دهند. افراد و جوامع می‌توانند حتی پس از مصیبت‌های ویرانگر به بازسازی زندگی خود بپردازند. تاب‌آور بودن به این معنا نیست که از این طریق بتوانید زندگی بدون تجربه استرس و درد را داشته باشید. مردم پس از گرفتار شدن در مشکلات و از دست دادن‌ها به احساس غم و اندوه و طیف وسیعی از احساسات دیگر می‌رسند. مسیر دستیابی به انعطاف‌پذیری از طریق کار و توجه بر روی اثرات استرس و وقایع دردناک ایجاد می‌شود. ارتقای تاب‌آوری منجر به رشد افراد در به دست آوردن تفکر و مهارت‌های خود مدیریتی بهتر و دانش بیشتر می‌شود. همچنین تاب‌آوری با روابط حمایتی والدین، همسالان و دیگران و همچنین با باورهای فرهنگی و سنتی به افراد برای مقابله با ضربه‌های غیر قابل اجتناب زندگی کمک تاب‌آوری در انواع رفتارها، افکار و اعمال می‌تواند آموخته شود. هنگامی که فاجعه از سر بگذرد و نیازهای اولیه انسانی تأمین شود، آن گاه تاب‌آوری احتمال ظهور می‌یابد. مهم‌ترین نتیجه کاربردی تاب‌آوری، این است که می‌توانیم توانمندی افراد را ارتقا دهیم بگونه‌ای که آنها به احساس هویت و کارآمدی، توانایی تصمیم‌گیری، هدف‌گذاری و باور به آینده دست یابند و از این راه بتوانند نیازهای اولیه انسانی خود برای مهربانی، رابطه با دیگران، چالش، قدرت و معنا داری را در شرایط طاقت فرسا به عنوان کانون توجه هر گونه مداخلات پیشگیرانه، آموزشی و رشد فردی قرار دهند. به عبارت بهتر، تاب‌آوری را می‌توان مفهومی روان‌شناختی دانست که می‌خواهد توضیح دهد افراد چگونه با موقعیت‌های غیرمنتظره کنار می‌آیند. اوصاف تاب‌آوری نه تنها افزایش قدرت تحمل و سازگاری فرد در برخورد با مشکل، بلکه مهم‌تر از آن حفظ سلامت روانی و حتی تاب‌آوری افراد را توانمند می‌سازد تا با دشواری‌ها ناملایمات زندگی و شغلی روبه‌رو شوند، بدون اینکه آسیب ببینند و حتی از این موقعیت‌ها برای شکوفایی و رشد شخصیت خود استفاده کنند. نکته‌ای که باید به آن توجه کرد این است که درست است تاب‌آوری به قابلیت تطابق انسان در...

ادامه در صفحه ۸

سامانه پیامکی روزنامه تعادل

به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود در مورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

سیاست

گزارش سازمان ملل درباره آلودگی هوای ایران

کارشناسان سازمان ملل با تاکید بر اینکه تحریم‌های امریکا علیه ایران به مشکلات محیط زیستی در ایران و به‌ویژه آلودگی هوا در این کشور دامن زده، خواستار برداشته‌شدن این تحریم‌ها شدند. کارشناسان مستقل منصوب شده از سوی سازمان ملل در جدیدترین گزارش خود که روز سه‌شنبه منتشر شده است، اعلام کردند که تحریم‌های امریکا علیه ایران به محیط زیست این کشور آسیب می‌زند و مانع از آن می‌شود که همه آنها -از جمله مهاجران و پناهجویان افغان -از حقوق خود برای سلامتی و زندگی به‌طور کامل برخوردار شوند و این تحریم‌ها به مسائل دیگری مانند افزایش آلودگی هوا کمک می‌کند. بنابر گزارش وب‌سایت رسمی سازمان ملل، این کارشناسان در گزارش خود آورده‌اند که ایران نیز همانند بسیاری از کشورها دارای مشکلات زیست محیطی است. تحریم‌ها نه تنها مانع از رسیدگی موثر دولت ایران به آنها می‌شود، بلکه به بدتر شدن چالش‌ها کمک می‌کند. در ادامه این گزارش آمده است: تعجبی ندارد که تهران یکی از آلوده‌ترین شهرهای جهان است. تحریم‌های ایالات متحده مردم را مجبور می‌کند تا استفاده از وسایل نقلیه قدیمی‌تر را که سوخت بیشتری می‌سوزانند، طولانی‌تر کنند. تحریم‌ها همچنین دستیابی ایران به تجهیزات و فناوری برای کاهش آلایندگی خودرو را غیرممکن می‌سازد. این کارشناسان افزودند: تلاش‌های امریکا برای اعمال تحریم‌های خود از طریق تهدید به مجازات شرکت‌های خارجی که در ایران تجارت می‌کنند، سبب شده تا خودروسازان خارجی این کشور را ترک کنند. بنابراین، ایران باید به موتورهای داخلی و سایر تجهیزاتی که نمی‌توانند از آخرین فناوری‌ها استفاده کنند، تکیه کند که این شرایط نیز موجب تشدید آلودگی هوا شده است. به گفته کارشناسان مستقل سازمان ملل، تحریم‌ها همچنین باعث شده است که شرکت‌های انرژی خارجی از پروژه‌های ساخت نیروگاه‌های خورشیدی بزرگ در ایران، در مقیاسی که شرکت‌های داخلی قادر به انجام آن نیستند، صرف نظر کنند. این هم نتیجه تحریم‌ها است، زیرا مانع از سرمایه‌گذاری خارجی می‌شود. همچنین در این گزارش آمده است: تحریم‌ها مانع از مشارکت دانشمندان ایرانی در پروژه‌های تحقیقاتی مشترک محیط زیست در خارج از کشور می‌شود و حتی ایرانیان را از دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی آنلاین و دوره‌های آموزشی در مورد مسائل زیست‌محیطی و پایداری بازمی‌دارد. بنابراین، آثار تحریم‌ها بر حق آموزش و بهره‌مندی از پیشرفت علمی مانع پیشرفت در بهبود محیط زیست ایران می‌شود. این کارشناسان تصریح کردند: بدیهی است که ایالات متحده محیط زیست پاک را طبق قوانین سازمان ملل به عنوان حقی می‌شناسد که سایر حقوق بشر را تحت تأثیر قرار می‌دهد اما تحریم‌ها علیه ایران با آنچه که به نظر می‌رسد موضع آشکار امریکا در این مورد است، تناقض دارد. آنها در پایان تاکید کردند: اکنون، زمان آن فرارسیده است تحریم‌هایی که مانع از توانایی ایران در بهبود محیط زیست و کاهش اثرات سوء بر سلامت و زندگی می‌شوند، کاهش یابند یا به‌طور کامل برداشته شوند تا ایرانیان بتوانند به حق خود برای داشتن محیط زیست پاک، حق سلامت و زندگی و سایر حقوق مرتبط با شرایط محیط زیستی مساعد دسترسی داشته باشند.

دیدار امیرعبداللهیان با وزیر خارجه عربستان

وزیر خارجه کشورمان در حاشیه نشست بغداد ۲ در اردن با وزیر خارجه عربستان دیدار کرد. حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه کشورمان در توییتر نوشت: من در کنفرانس «بغداد-۲» برای تاکید مجدد بر حمایت خود از عراق شرکت کردم. در حاشیه این نشست فرصتی برای دیدار با برخی از همتایانم از جمله وزرای خارجه عمان، قطر، عراق، کویت و عربستان سعودی فراهم شد. وزیر خارجه عربستان سعودی نسبت به آمادگی کشورش برای ادامه مذاکرات با ایران ابراز اطمینان کرد. امیرعبداللهیان پیش از این نیز با محمد شیاع السودانی نخست وزیر عراق، فواد حسین وزیر خارجه عراق، شیخ سالم عبدالله الصباح وزیر خارجه کویت، عبدالفتاح السیسی رییس جمهور مصر، کاترین کولونا وزیر خارجه فرانسه، شیخ محمد بن عبدالرحمان آل ثانی معاون نخست وزیر و وزیر خارجه قطر، بدر بن سیف البوسعیدی وزیر خارجه عمان، دیدار کرده بود. همچنین یک روزنامه لبنانی از گفت‌وگوهای غیرمستقیم ایران و عربستان با وساطت فرانسه و قطر خبر داد. روزنامه لبنانی الاخبار در گزارشی نوشت که ایران و عربستان چند روز قبل از برگزاری نشست «بغداد۲» که روز گذشته (سه شنبه) در اردن برگزار شد تماس‌های غیرمستقیمی باهم داشتند و در خصوص پرونده‌های مختلف از جمله پرونده لبنان رایزنی کردند. در این گزارش آمده است که مساله انتخاب رییس جمهور لبنان تشکیل دولت جدید در این کشور در راس مسائل مورد رایزنی دوطرف ایرانی و سعودی بوده است. در بخشی از این گزارش آمده است که طرف‌های متعددی از جمله فرانسه و قطر برای منعطف کردن مواضع تهران و ریاض در خصوص پرونده لبنان واسطه‌گری کرده‌اند. از سوی دیگر احمد الصحاف، سخنگوی وزارت خارجه عراق گفت که گفت‌وگوهای ایرانی-سعودی از مرحله امنیتی به مرحله دیپلماتیک رسید و اهمیت این گام نزدیک کردن رویکردها و حل اختلافات میان دوطرف است که در راستای منافع دو کشور و تمام منطقه است. سخنگوی وزارت خارجه عراق تاکید کرد که این کشور برای ایجاد فضای مثبت و نزدیک کردن رویکردها تلاش می‌کند و آخرین نشست ایران و عربستان در بغداد و تحت نظارت وزارت خارجه برگزار شد. وی گفت که ما همچنان میان دوطرف هماهنگی ایجاد می‌کنیم تا امکان برگزاری نشست‌های آتی و رسیدن به توافقات بیشتر فراهم شود.

از فراموشی قیمت‌های شهریور ۱۴۰۰ تا تعلل کالابرگی

حمایت‌های معیشتی قربانی مبارزه با رانت!

از روزی که ابراهیم رییسی با لقب سید محرومان وارد رقابت‌های انتخاباتی ۱۴۰۰ شد، نزدیک به ۲۰ ماه می‌گذرد و دولت سیزدهم نیز حدودا یک سال و نیم است که کار خود را رسما آغاز کرده اما نه تنها اوضاع برای محرومان بهتر نشده که حتی شرایط برای طبقه متوسط نیز سخت‌تر از گذشته شده است. آمارها نشان می‌دهد که با وجود شعار دولت مبنی بر گره نزدن معیشت مردم به مذاکره و برجام، قیمت ارز در طول ماه‌های گذشته به شکل قابل توجهی افزایش یافته و حتی دلار بارها به کانال تاریخی ۴۰ هزار تومان نزدیک شده است، هرچند دولت می‌گوید که اتفاقات قیمتی اخیر بی‌مبنا بوده و حتی رییس کل بانک مرکزی می‌گوید که نرخ ارز بازار را قبول ندارد اما آنچه که در عمل رخ داده، تبعیت بازارها از قیمت ارز است و قیمت خودرو، طلا و خانه نیز در هفته‌های گذشته همپای دلار و حتی شدیدتر از آن افزایش قیمت را تجربه کرده‌اند. در چنین شرایطی دولت همچنان اصرار دارد که از کاهش تورم در ماه‌های گذشته صحبت کند و البته بخشی از هزینه این مبارزه با تورم را نیز روی دوش حقوق بگیران ثابت گذاشته است. بنا است در بودجه پیشنهاد افزایش ۲۰ درصدی حقوق ارایه شود که در بهترین حالت، تنها نیمی از نرخ تورم رسمی اعلامی از سوی مرکز آمار را پوشش می‌دهد. از سوی دیگر با وجود گذشت بیش از هفت ماه از اجرای طرح اصلاحات یارانه‌ای و حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، دولت هنوز تصمیم نهایی در رابطه با اجرای طرح کالابرگ را ارایه نکرده و البته به این موضوع نیز اشاره نمی‌کند که سیاست‌های حمایتی به چه شکل ادامه خواهند یافت.

هرچند بر روی کاغذ، یارانه نقدی به ۳۰۰ و ۴۰۰ هزار تومان افزایش یافت اما با توجه به افزایش قابل توجه قیمت کالاهای اساسی و آنچه که در سفره مردم اهمیت دارد، مشخص نیست که این یارانه نقدی تا چه حد توان پوشش دادن به هزینه‌ها را دارد. در عین حال دولت اعلام کرده که ارزیابی‌ها از این حکایت دارد که مردم یارانه نقدی را ترجیح می‌دهند اما در عین حال اجرای کالابرگ نیز آغاز شده است. مجلس شورای اسلامی در جریان تصویب بودجه ۱۴۰۱ به دولت اجازه داد نسبت به اصلاح نرخ ارز ترجیحی اقدام کند و آن را مشروط به توزیع کالابرگ الکترونیکی برای کالاهای اساسی آن هم به نرخ شهریور ۱۴۰۰ کرد. بر اساس قانون بودجه، به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۱ تا معادل سقف ردیف (۱۸) جدول مصارف تبصره (۱۴) این قانون را از طریق تأمین منابع مابه‌التفاوت ارز ترجیحی برای واردات کالاهای اساسی، دارو و تجهیزات مصرفی پزشکی اختصاص دهد. چنانچه دولت قصد دارد کالایی را از سبد ارز ترجیحی حذف نماید باید قبلاً ترتیبات قانونی جبران زیان رفاه مصرف‌کننده برای کالاهای اساسی را از طرق کالابرگ الکترونیکی و در امور پزشکی از طریق بیمه‌ها و به طرق جایگزین مطمئن به انجام رسانده باشد به‌طوری که افراد بتوانند این کالاها و خدمات را به نرخ پایان شهریور ۱۴۰۰ و در سقف سهمیه تعیین‌شده تهیه کنند.

با این توصیف، مجلس دست دولت را در نحوه اجرای قانون باز گذاشت و اجازه داد تا با توجه به شرایط کشور و منابع موجود، نسبت به پرداخت یارانه نقدی یا کالابرگ الکترونیک اقدام کند. اما اکنون با گذشت هشت ماه از اجرای این بند از قانون و با وجود آماده‌سازی زیرساخت کالابرگ الکترونیک و اجرای آزمایشی آن در یک استان، برآیندها نشان می‌دهد مردم به یارانه نقدی تمایل بیشتری دارند تا دریافت کالابرگ الکترونیک. با این وجود مجلس همچنان بر توزیع کالابرگ الکترونیک تاکید دارد؛ در این رابطه رییس مجلس در یک گفت‌وگوی تلویزیونی خود در مورد حذف ارز ترجیحی در بودجه ۱۴۰۲ گفت: در اجرای قانون مربوط به حذف ارز ترجیحی اشکالاتی وجود داشت، باید با سبد کالا معیشت مردم مورد حمایت قرار می‌گرفت. وی با بیان اینکه حذف ارز ترجیحی ناقص انجام شده است و باید تکمیل شود، تصریح کرد: دولت بستر فنی انتخاب مردم بین سبد کالا و یارانه نقدی را فراهم کرده است باید قدرت خرید مردم حفظ شود، تثبیت قیمت اشتباه است. با این وجود، سیدابراهیم رییسی رییس جمهور در نشست اخیر هیات دولت به‌طور صریح اعلام کرد که اجرای آزمایشی ارایه کالابرگ الکترونیک از استان هرمزگان آغاز شده است؛ زیرساخت‌های لازم برای اجرای طرح توزیع کالابرگ الکترونیک در زمان تصویب و آغاز اجرای قانون مردمی‌سازی یارانه‌ها فراهم نبود، لذا اجرای طرح توزیع کالابرگ الکترونیک به گونه‌ای برنامه‌ریزی شد که در مرحله اجرای سراسری آن برای مردم مشکلی ایجاد نشود. به این ترتیب در شرایطی که دولت وعده داده بود که یارانه نقدی را تنها برای دو ماه ادامه دهد و پس از آن کالابرگ را به مرحله اجرا برساند، حالا از این می‌گوید که پس از هفت ماه مقدمات لازم را برای آزمایش آن در یک استان نهایی کرده و در آینده امکان آنکه مردم یکی از دو شیوه را انتخاب کنند وجود خواهد داشت. در کنار آن اما فعلا تنها دستاورد دولت از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، کاهش یا حذف رانتی بوده که این ارز به وجود آورده است. سخنگوی دولت گفت: در حاشیه جلسه هیات دولت گزارش‌هایی از برخی آمارهای بانک مرکزی و وزارت اقتصاد و وزارت کار ارایه شد. گزارش وزیر اقتصاد حاکی از آغاز نمایان شدن آثار مثبت ناشی از سیاست مردمی‌سازی یارانه‌ها بود که به عنوان نمونه در بخش تولیدات کشاورزی واردات بسیاری از کالاهای اساسی مرتبط با این بخش کاهش چشمگیری در همین مدت چندماه گذشته داشته است. بهادری جهرمی افزود: روغن آفتابگردان ۴۰ درصد، گندم ۲۸ درصد، کنجاله ۶۰ درصد و ذرت ۱۶ درصد کاهش واردات داشته است. رشد اقتصادی تابستان سال گذشته که یک درصد بوده امسال به ۳.۶ درصد رسیده است. وی یادآور شد: در حوزه ارزی هم با افزایش ۶۴ درصدی عرضه ارز در سامانه نیما در همین هشت ماه امسال به نسبت مدت مشابه سال گذشته مواجهیم. در سال پیش ۱۹.۶ میلیارد دلار ارز در سامانه نیما عرضه شده بود و امسال ۳۲.۱ میلیارد دلار ارز در سامانه نیما عرضه شده است. سخنگوی دولت با اشاره به ارایه گزارش پیشرفت طرح کالابرگ الکترونیکی از سوی وزیر رفاه، اظهار کرد: گزارش امروز وزیر نشان داد که آمادگی اجرای آزمایشی تقریباً نهایی شده است و در یکی از استان‌های جنوبی کشور به زودی و به صورت اختیاری برای شهروندان این استان اجرایی می‌شود. بهادری جهرمی با اشاره به مصوبات جلسه هیات دولت، اظهار کرد: در یکی از این مصوبات همه دستگاه‌های اجرایی و همه زیرمجموعه‌های این دستگاه‌ها مکلف شدند کلیه کارکنان و کلیه افرادی که به هر نحو حقوق و مزایایی را از این دستگاه‌ها دریافت می‌کنند حتی اگر کارکنان رسمی، قراردادی و پیمانی نباشند، اطلاعات آنان را با هدف افزایش انضباط مالی و ساماندهی بهتر نیروی انسانی در سامانه مربوط به این حوزه ثبت کنند. وی تاکید کرد: امروز مصوب شد حقوق و مزایای اعضای هیات‌مدیره و مدیران عامل شرکت‌های دولتی ساماندهی شود و همه این شرکت‌ها و موسسات انتفاعی و بانک‌های وابسته به دولت و شرکت‌های تابع آنان و هر شرکتی که به هر نحو تحت مدیریت دولت هستند مکلف شدند در چارچوب این دستورالعمل صرفاً پرداخت‌ها به هیات‌مدیره و مدیران عامل و اعضایی که منصوب دولت هستند را داشته باشند. همه این شرکت‌ها در سطوح تعیین‌شده که پیش از این در دستورالعمل احراز صلاحیت مشخص شده، سقف دریافتی و شیوه‌های پرداختشان هم معلوم شده و هر گونه پرداخت وجهی خارج از دستورالعمل تحت هر عنوان ممنوع شده است. به این ترتیب مبارزه با رانت فعلا بر حمایت از معیشت اولویت پیدا کرده و دولت می‌گوید که کاهش واردات نشانه موفقیت سیاست اصلاحی اردیبهشت امسال است. چه در حوزه حقوق و چه در حوزه یارانه احتمالا باید برنامه‌ریزی دقیقی برای سال آینده در دستور کار قرار بگیرد و با این شرایط چالش اصلی تعیین منابع مالی لازم و البته اجرای دقیق آنها خواهد بود.

ادعای جدید امریکا

ایران از بازگشت متقابل به برجام عقب‌نشینی کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا با تکرار مواضع مداخله‌جویانه واشنگتن در امور داخلی ایران تاکید کرد که برجام در حال حاضر در دستور کار دولت نیست و آنها روی ناآرامی‌ها در ایران متمرکز هستند.

به گزارش ایسنا، ند پرایس سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا در یک نشست خبری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه «بازگشت به توافق هسته‌ای با ایران در حال حاضر اولویت چندم دولت است؟» اظهار داشت: ما چند ماه است که می‌گوییم برجام در دستور کار نیست. البته مواردی وجود داشته که فکر می‌کردیم در آستانه بازگشت متقابل به پایبندی به برجام بوده‌ایم اما متوجه شدیم که ایرانی‌ها به توافقی که روی میز بود پشت کرده‌اند، توافقی که به هر حال توسط بقیه تایید شده بود. بنابراین، ماه‌هاست که در دستور کار ما قرار نگرفته و تمرکز ما نبوده است.

بنابر گزارش وب سایت رسمی وزارت امور خارجه امریکا، ند پرایس در ادامه مواضع مداخله‌جویانه واشنگتن در امور داخلی کشورمان و با تکرار ادعاها درباره استفاده از پهپادهای ایرانی در اوکراین گفت: از سپتامبر، مطمئناً تمرکز ما بر دفاع از آزادی‌های اساسی مردم ایران و مقابله با مشارکت نظامی ایران با روسیه و حمایت این کشور از روسیه در تهاجم وحشیانه‌اش به اوکراین بوده است.

وی در پاسخ به این سوال که «آیا توافق را مرده اعلام می‌کنید؟ یا در کما است؟» مدعی شد: مطمئنا این ایرانی‌ها بودند که فرصت بازگشت سریع به پایبندی متقابل به برجام را از دست دادند. آنها در ماه سپتامبر این فرصت را از بین بردند. زمانی که فکر می‌کردیم به دستیابی به توافق نزدیک هستیم و همه طرف‌های دیگر توافق کرده بودند اما ایرانی‌ها به جای اینکه ما را در موقعیتی قرار دهند که جلو برویم، عقب‌نشینی کردند. این دیپلمات امریکایی افزود: ما همچنان بر این باوریم که دیپلماسی موثرترین و پایدارترین راه برای اطمینان از عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای و اطمینان از قابلیت راستی‌آزمایی اقدامات ایران است. در همین حال، ما یک جعبه ابزار بزرگ داریم و هیچ گزینه‌ای را از روی میز حذف نکرده‌ایم. پرایس در پاسخ به این سوال که «اگر ایرانی‌ها به توافق بازگردند شما هم باز می‌گردید؟» مدعی شد: ایرانی‌ها بارها و بارها نشان داده‌اند که برای بازگشت متقابل به پایبندی به برجام آماده نیستند و اخیرا در سپتامبر نیز فرصت بازگشت سریع به پایبندی دوجانبه به برجام را از بین بردند. ما در حال حاضر روی آن چه در خیابان‌های ایران اتفاق می‌افتد؛ اعتراضات و کمک نظامی ایران به روسیه متمرکز هستیم. در حالی که تحریم‌های ظالمانه واشنگتن علیه مردم ایران همچنان به قوت خود باقی است، سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا در ادامه اظهارات خود مدعی حمایت از حقوق مردم ایران شد و همچون سایر مقامات کشورش دخالت امریکا در امور داخلی ایران را مورد تایید قرار داد. وی گفت که دولت بایدن در ماه‌های گذشته تحریم‌هایی را علیه افرادی در ایران که به ادعای او مسوول سرکوب اعتراضات در این کشور هستند، وضع کرده و به دنبال گام‌های دیگری برای اعمال تحریم علیه افراد بیشتر است. پرایس همچنین در پاسخ به سوالی درباره بازداشت ترانه علیدوستی در اظهاراتی مداخله‌جویانه، این اقدام ایران را محکوم کرد و خواستار آزادی او و سایر افرادی شد که در جریان ناآرامی‌های اخیر و به دلیل اغتشاش بازداشت شده‌اند. سخنگوی دستگاه دیپلماسی امریکا در بخش دیگری از این نشست خبری در پاسخ به سوالی درباره ادعای وزیر دفاع انگلیس مبنی بر اینکه روسیه در قبال دریافت پهپادهای جدید از ایران تجهیزات نظامی پیشرفته به این کشور می‌دهد، مدعی شد: ما پیشتر در این باره صحبت کردیم که این همکاری یک جاده دو طرفه است. ما اخیراً در مورد ماهیت دو طرفه این رابطه و اینکه روسیه در ازای این پهپادها سطح بی‌سابقه‌ای از پشتیبانی نظامی و فنی را به ایران ارایه می‌دهد، صحبت کردیم. این، رابطه آنها را به یک مشارکت دفاعی تمام عیار تبدیل می‌کند. ما در مورد چالش‌هایی که این مشارکت نه تنها برای اوکراین، بلکه برای همسایگان ایران در منطقه نیز ایجاد می‌کند، صحبت کرده‌ایم که با توجه به سوابق ایران و اقداماتش در منطقه بسیار نگران‌کننده است. یک دیپلمات ارشد روس امتناع امریکا از مذاکرات احیای برجام را غیر مسوولانه توصیف کرد. میخاییل اولیانوف، نماینده دایم روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین امروز (چهارشنبه) در یک کنفرانس خبری به اظهارات اخیر مقامات امریکایی مبنی بر اینکه برجام در دستور کار این کشور نیست و در حال حاضر در اولویت برنامه‌های دولت قرار ندارد، واکنش نشان داد. وی گفت که با توجه به امتناع ایالات متحده از ادامه مذاکرات بر سر احیای برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) خطر تشدید اوضاع افزایش می‌یابد. اولیانوف در ادامه این رویکرد امریکا را غیر مسوولانه توصیف و تصریح کرد: اگر مذاکرات به شکلی مثبت تکمیل نشود در آن صورت خطر تشدید اوضاع به میزان قابل توجهی افزایش خواهد یافت که می‌تواند منجر به بروز یک فاجعه شود. این دیپلمات روس همچنین در واکنش به ویدئوی جو بایدن رییس جمهور امریکا که در آن تایید می‌کند برجام مرده است، توییتی منتشر کرد و نوشت: اگر این درست باشد، بسیاری از طرف‌ها ممکن است دچار مشکل شوند -ایران، امریکا، اسراییل، امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین عدم اشاعه هسته‌ای. برجام ضروری است، در حالی که بایدن در ویدئویی که به تازگی منتشر شده، مذاکرات ایران را مرده اعلام می‌کند. روز گذشته یک ویدئو از جو بایدن منتشر شد که در آن در پاسخ به سوال فردی که از او می‌پرسد «آیا می‌خواهید برجام را مرده اعلام کنید؟» جواب منفی می‌دهد و می‌گوید: مُرده اما نمی‌توانیم اعلام کنیم. دلایل زیادی دارد، داستانش طولانی است.

رییس قوه قضاییه:

مجرم در برابر اِعمال مجازات قانونی از حیز انتفاع ساقط نشود

رییس قوه قضاییه گفت: پژوهشگاه قوه قضاییه با اِعمال ابتکار و خلاقیت، در راستای مفاهیم و معانی و مصادیق موجود، طرحی نو در اندازد و ما از این طریق بتوانیم در نظم نوینی که در دنیا در حال ترسیم و وقوع است، ابتکار عمل و رویکردی آفندی داشته باشیم. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، در نشست با مدیران و کارکنان پژوهشگاه دستگاه قضا، ضمن اشاره به کارهای متنوع و متکثر این پژوهشگاه، اظهار کرد: در جمع حاضر، تعداد بانوان نسبتاً برابر با تعداد آقایان است که این امر مایه خرسندی می‌باشد و بیانگر آن است که بانوان پژوهشگر و اندیشمند ما در پژوهشگاه قوه قضاییه حضوری فعال و اثرگذار دارند. وی ادامه داد: نتایج حاصل از پژوهش باید ملموس و عینی باشد؛ در اثر یک پژوهش باید امور، فرآیندها و رویه‌ها بهبود و ارتقا یابند و کم‌هزینه‌تر و آسان‌تر گردند؛ پژوهشی که در کتابخانه بماند و صرفاً به یک سند تبدیل شود، از ارزش و اعتبار بالایی برخوردار نیست. پژوهشگاه قوه قضاییه باید تحولات آینده را پیش‌بینی کند و بر مبنای این تحولات، امور پژوهشی خود را به پیش ببرد. نباید صرفاً اینگونه باشد که بخش‌های مختلف دستگاه قضایی، نیازها و اشکالات خود را عرضه کنند، تا پژوهشگاه برای رفع آنها مبادرت به پژوهش کند بلکه خود پژوهشگاه باید برای شناسایی نقاط ضعف و پژوهش در راستای رفع آنها، پیشگام باشد. وی اظهار کرد: گاهی یک پژوهش صرفاً معطوف به اصلاح و رفع معایب یک روش متعارف و شناخته شده است؛ گاهی نیز یک پژوهش معطوف به طرحی نو در انداختن است و سبب می‌شود که افقی نو گشوده شود و امور با صرف وقت و هزینه کمتر و به صورت بهینه‌تر به پیش بروند. لذا انتظار است پژوهشگاه قوه قضاییه در پژوهش‌های خود با اِعمال خلاقیت و ابتکار، طرحی نو در اندازد تا حصول اهداف دستگاه قضایی میسّرتر و سهل‌الوصول‌تر باشد. محسنی اژه‌ای بیان داشت: منابع و مآخذ غنی و پربار اسلام، یکی از بهترین ابزارهای ممکن برای پژوهشگاه قوه قضاییه است تا به واسطه آن و با اِعمال ابتکار و خلاقیت، در راستای مفاهیم و معانی و مصادیق موجود، طرحی نو در اندازد و ما از این طریق بتوانیم در نظم نوینی که در دنیا در حال ترسیم و وقوع است، ابتکار عمل و رویکردی آفندی داشته باشیم؛ چرا ما باید اجازه دهیم در قبال مقولاتی نظیر حقوق بشر، دیگران برای ما مفهوم‌سازی و واژه‌سازی کنند؟ رییس قوه قضاییه با بیان اینکه «یکی از مسوولیت‌های اصلی و اساسی دستگاه قضایی، گسترش عدالت است»، تصریح کرد: ما بعضا در قبال یک سری مقولات، حرکات سینوسی و پرنوسان داریم و علت این امر آن است که از همه جانبه‌نگری برخوردار نیستیم و به تاثیر و تأثر مسائل بر یکدیگر توجه نمی‌کنیم؛ در قضیه گسترش عدالت، علی‌رغم قدم‌های بسیار بلندی که طی ۴ دهه اخیر برداشته شده اما ما نتوانسته‌ایم به یک جامع‌نگری در قبال ابزارهای بسط عدالت نائل شویم و به نقطه مطلوب در این مقوله برسیم؛ لذا پژوهشگاه عدلیه می‌تواند در این مهم، به ایده‌پردازی و ارایه راهکار بپردازد. وی در ادامه به تحولاتی که در عرصه حکمرانی به واسطه پیشرفت‌های فناورانه و تکنولوژیک به وجود آمده اشاره کرد و گفت: پژوهشگاه قوه قضاییه با عنایت به پیشرفت‌های حاصله در عرصه‌های فناورانه و تکنولوژیک، می‌تواند ایده‌های بدیع و نغزی در ابعاد حقوقی، قضایی، کیفری، جرم‌شناسی و عدالت ترمیمی ارایه کند. وی به یکی از عارضه‌های عرصه تدوین اسناد و سیاست‌ها اشاره کرد و عدم توجه به زمینه‌های اجرای اسناد و سیاست‌های تدوینی را یک آسیب و آفت دانست و گفت: اسناد زیادی در کشور ما تدوین و تهیه شده اما به برخی از آنها خیلی کم عمل شده است؛ نباید اینگونه باشد که با صرف وقت و انرژی و هزینه، برنامه و سندی به رشته تحریر درآید اما در مقام اجرا، توفیقات لازم کسب نگردد؛ لذا پژوهشگاه قوه قضاییه باید در تدوین و تنظیم اسناد به مقوله زمینه‌های اجرایی شدن آنها، توجه و اهتمام داشته باشد و شرایطی را فراهم آورد که محصول کارش سریعاً در معرض دید و نظر اندیشمندان و منتقدان قرار گیرد تا پس از انجام اصلاحات لازم، به مرحله عملیاتی برسد. محسنی اژه‌ای در ادامه به برخی از حوزه‌های بدیع اشاره کرد که پژوهشگاه قوه قضاییه می‌تواند در قبال آنها به پژوهش‌های کاربردی و ایده‌پردازی مبادرت ورزد؛ یکی از این حوزه‌ها چگونگی تجمیع میان دو مقوله «کشف توطئه‌ها و افراد نفوذی» و در عین حال ضرورت «حفظ حریم خصوصی افراد» بود. رییس دستگاه قضا در ادامه بیان داشت: همه انسان‌ها ممکن است کم یا زیاد مرتکب خطا و جرم شوند؛ حال سوال اساسی آن است که چه تدابیری اتخاذ کنیم که این انسان خطاکار یا مجرم در عین اِعمال مجازات قانونی در قبال او، از حیز انتفاع ساقط نشود؛ در برخی موارد نحوه برخورد با یک فرد خطاکار یا مجرم به گونه‌ای است که راه بازگشت برای او مسدود می‌شود و او ناگزیر غرق در خطا و جرم خود می‌شود؛ پژوهشگاه قوه قضاییه در این حوزه نیز می‌تواند مبادرت به ایده‌پردازی و پژوهش کاربردی کند. پژوهشگاه قوه قضاییه در راستای حل و فصل چالش‌های قضایی، الگوی سه گانه پیوند میان پژوهشگاه، دانشگاه و دادگستری را ایجاد کرده است. پیش از سخنان رییس دستگاه قضا، حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی هادی رییس پژوهشگاه قوه قضاییه به ارایه گزارشی از اهم اقدامات این پژوهشگاه در حوزه‌های مختلف پرداخت و گفت: پژوهشگاه قوه قضاییه از سال ۱۳۹۱ تا به امروز ۳۰ عنوان کتاب را به چاپ رسانده است. وی با بیان اینکه «در نتیجه مکاتبات صورت گرفته میان پژوهشگاه قوه قضاییه با دادگستری‌ها و معاونت‌ها و بخش‌های مختلف قضایی، بیش از ۲۰۰ عنوان نیاز پژوهشی به پژوهشگاه قوه قضاییه واصل شد»، عنوان کرد: در حال حاضر ۳۰ برنامه ملی در سطح قوه قضاییه و در سطح پژوهشگاه، تبیین و تعریف شده است.

اقتصادکلان

پرداخت سود سهام عدالت تا شنبه ادامه پیدا می‌کند

وزیر اقتصاد با اعلام اینکه از روز گذشته پرداخت نیمی از سود سهام عدالت خانوارها آغاز شده گفت: پرداخت سود سهام عدالت تا شنبه ادامه پیدا می‌کند. سید احسان خاندوزی در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران گفت: از روز گذشته پرداخت نیمی از سود سهام عدالت خانوارها آغاز شد و برای برخی خانوارها به ازای هر نفر ۵۳۲ هزار تومان و برای برخی خانوارها ۶۰۰ هزار تومان به ازای هر نفر از سوی بانک‌های رفاه، سپه، دی، رسالت، سامان و برخی دیگر پرداخت‌شان تمام شد و تا روز شنبه این پرداخت‌ها ادامه پیدا می‌کند. نیمی دیگر از سود سهام عدالت تا پایان سال یا ابتدای سال ۱۴۰۲ پرداخت خواهد شد. وی ادامه داد: با توجه به نارضایتی‌هایی که از سقف تسهیلات بانک‌ها از سوی مردم وجود داشت، دولت امروز مصوب کرد رقم ۳۵ هزار میلیارد تومن افزایش سرمایه بانک‌های دولتی به زودی از محل سهامی که دولت از شرکت‌های دولتی در اختیار داشت پرداخت شود. به‌طور خاص اولین بار در چند دهه اخیر است که جز دو بانک ملی و سپه که تا سطح استاندارد جهانی کفایت سرمایه فاصله دارند، تمام بانک‌ها کفایت سرمایه شان تا ۸ درصد بر پایه صورت‌های مالی ۱۴۰۰ افزایش یابد. با این کار بانک‌ها هم در توان تسهیلات دهی به مردم و هم در مراودات بین‌المللی می‌توانند از این افزایش سرمایه استفاده کنند که اتفاقی خوب در هفته‌ها و ماه‌های آینده خواهد بود. یعنی دولت به جای اینکه این رقم را صرف کسری بودجه خودش کند، صرف افزایش توان تسهیلات دهی شبکه‌های بانکی کرد.

عرضه کالا به قیمت شهریور ۱۴۰۰ فاقد منطق اقتصادی است

عطا بهرامی کارشناس اقتصادی می‌گوید: در قانون بودجه امسال، مجلس دست دولت را برای پرداخت جبرانی به مردم در ازای اصلاح قیمت ارز ترجیحی باز گذشت؛ قانون می‌گوید یا می‌توان پرداخت نقدی به مردم داشت یا کالاهای اساسی و مصرفی به صورت کالابرگ الکترونیک به مردم عرضه کرد. وی افزود: اقتصاد ایران تجربه هر دو نوع پرداخت یارانه را داشته است؛ در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ کوپن کالا به مردم عرضه می‌شد و از سال ۸۹ به سمت یارانه نقدی حرکت کردیم. این تحلیلگر مسائل اقتصادی با بیان اینکه پرداخت یارانه مستقیم به مردم اثرگذاری بهتری بر کاهش ضریب جینی به عنوان یکی از شاخص‌های بهبود معیشت داشته است، افزود: در دوره‌ای که یارانه نقدی به مردم پرداخت شد، ضریب جینی به ۰.۳۶ رسید که نوعی رکورد بود و نشان می‌داد که پرداخت یارانه نقدی نسبت به کالابرگ برتری کاملی در ترمیم معیشت مردم دارد. بهرامی با یادآوری این نکته که دولت دست مصرف کننده را از استفاده از یارانه نقدی یا کالابرگ الکترونیک باز گذاشته است، افزود: آنچه اهمیت دارد، این است که سیستم کالابرگ انتخاب مصرف کننده را از بین می‌برد زیرا سبد مصرف خانوار شامل ده‌ها و صدها قلم کالاست و ممکن است یک مصرف کننده به یک نوع کالا نیازی نداشته باشد یا بخواهد یارانه خود را صرف خرید خدمات یا باز پرداخت تسهیلات بانکی کند. وی در ادامه خاطرنشان کرد: هدف پرداخت یارانه و سیستم‌های حمایتی در همه اقتصادها، ارتقای تقاضای کل در بازار است و بنابراین هر اقدامی که به تقویت تقاضای مصرف کننده کمک کند، نوعی پرداخت یارانه و حمایت از خانوار محسوب می‌شود. این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه نباید دست مصرف کننده را در انتخاب کالا ببندیم، افزود: تامین کالاهای اساسی و ایجاد سامانه‌ها برای توزیع آن علاوه بر هزینه‌ای که برای دولت دارد، باز هم می‌تواند به تولید رانت بینجامد و شاید شاهد شکل گیری صف کوپن فروش‌ها باشیم و بنابراین نمی‌توان مدعی شد که روش کالابرگ الکترونیک ۱۰۰ درصد سالم خواهد بود. بهرامی درباره اینکه بیشتر مردم خواهان دریافت یارانه نقدی هستند تا تخصیص کالا، اظهار داشت: مجلس به روش‌هایی اصرار دارد که تجارب ملی و بشری درباره آن روشن است و منطق نظری هم در علم اقتصاد ندارد. وی در ادامه با تاکید بر اینکه اصرار بر توزیع کالابرگ الکترونیک در شان دولت و مجلس نیست، افزود: در زمان جنگ به خاطر شرایط کشور توزیع کوپن در دستور کار دولت بود اما اکنون چه شرایط ویژه‌ای است که بخواهیم دوباره وضعیت اقتصادی آن زمان را باز تولید کنیم؟ وی تاکید کرد: امروز هیچ کس از شکل گیری مجدد طبقه کوپن فروش‌ها و تجارت سیاه ناشی از آن دفاع نمی‌کند. این کارشناس اقتصادی درباره اینکه مجلس اصرار دارد کالاهای اساسی باید به قیمت شهریور ۱۴۰۰ در قالب کالابرگ به مصرف کننده عرضه شود نیز توضیح داد: در شرایط تورمی، اگر بخواهیم کالا گران نشود به این معناست که می‌خواهیم تولید آن کالا مقرون به صرفه نشود. بهرامی اظهار داشت: برای مهار تورم باید راه‌ها و موتور تولید تورم متوقف شود نه اینکه قیمت کالاها و خدمات را ثابت نگه داریم. نکته‌ای که مجلس به آن توجهی ندارد همین منطق اقتصادی است و به همین دلیل اصرار دارد قیمت‌ها به شهریور ۱۴۰۰ باز گردد. وی تاکید کرد: تا وقتی که تورم وجود دارد، اگر جلوی افزایش قیمت متناسب با آن را بگیریم جز زیان انباشته سودی برای کشور نخواهد داشت و همان راهی را خواهد رفت که امروز در صنعت خودرو شاهد هستیم. وی گفت: متاسفانه دوستان در مجلس توجیه نیستند همانطور کسانی که روزی از تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی دفاع می‌کردند امروز می‌بینند که قیمت مرغ در بازار نزولی شده و تولیدکنندگان برای خرید به مردم التماس می‌کنند. بهرامی اظهار داشت: از این نوع اشتباهات در تصمیم‌گیری اقتصادی در سال ۹۷ و در دولت قبل بسیار شاهد بودیم؛ در آن زمان نیز به بهانه تحریم‌ها ارز ۴۲۰۰ تومانی را پایه‌گذاری کردند اما به ارز چند نرخی و فساد اقتصاد ایران منجر شد. وی یادآور شد: امروز نیز مجلس از خلق پول و نقدینگی سخن می‌گوید در حالی که دولت تنها ۱۱ درصد در خلق پول نقش دارد و بقیه در دست بانک‌هاست.

بررسی بودجه همزمان با تدوین برنامه هفتم به پایان رسیده است

برادر ارجمند جناب آقای حضرتی مدیر مسوول محترم روزنامه تعادل

با سلام و احترام

گزارشی با عنوان «دولت سیزدهم سردرگم در برنامه‌ریزی بلاتکلیف در اجرا» مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۶ آن روزنامه منتشر شده مقتضی است بر اساس ماده ۲۳ قانون مطبوعات و به منظور رفع ابهام و روشن شدن افکار عمومی دستور فرمایید این پاسخ در همان صفحه با همان فونت و اندازه و با تیتر ذیل در اسرع وقت در آن روزنامه منتشر شود.

بررسی بودجه همزمان با تدوین برنامه هفتم به پایان رسیده است

سازمان برنامه و بودجه از سال گذشته تحقیقات وسیعی در مورد آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه؛ شیوه‌های جدید برنامه‌ریزی و دیگر مختصات برنامه هفتم را توسط دو بال پژوهشی خود یعنی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی و مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری آغاز کرد تا تدوین برنامه هفتم هنگام ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه از پشتوانه خوب علمی برخوردار باشد؛ تنها در مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری اقدامات نوزده‌گانه‌ای انجام شد که مهم‌ترین آنها شامل بررسی سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه پس از انقلاب اسلامی (مبانی، آسیب‌ها، مسائل)؛ مطالعه تطبیقی تجربه برنامه‌ریزی توسعه در جهان گسست‌ها و گذارها مطالعه تطبیقی برنامه‌های توسعه در ایران و کشورهای منتخب راهبرد هندوستان نوین؛ بخش اول پیشران‌ها؛ گزارش تفصیلی وضعیت شاخص پیشرفت لگاتوم در دهه ۲۰۲۰-۲۰۱۰؛ دلالت‌ها و امکان‌های هدف‌گذاری برنامه هفتم توسعه بر رشد اقتصادی ۸ درصدی، رویکرد رشد فراگیر در بن پیکره برنامه هفتم توسعه الزامات و چارچوب‌ها؛ فراتحلیل مطالعات هفتاد سال برنامه‌ریزی توسعه در ایران به منظور کاربست در تنظیم نظام‌نامه تدوین برنامه هفتم توسعه کشور؛ الگوی تدوین برنامه عملیاتی برنامه‌های پنج ساله توسعه؛ ریشه‌یابی آسیب‌های نظام برنامه‌ریزی برای کاربست در تدوین نظام برنامه‌ریزی مطلوب و شناسایی هسته‌های کلیدی خط‌دهنده در برنامه هفتم توسعه هستند.

اما کار بررسی و تصویب سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه در مجمع تشخیص مصلحت نظام به درازا کشید و به همین علت سیاست‌ها بسیار دیر یعنی در روزهای آخر تابستان ابلاغ شد؛ درست زمانی که یک ماه از آغاز فعالیت‌های دولت برای تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۲ گذشته بود.

با این وجود سازمان برنامه و بودجه کار تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۲ را بر اساس سیاست‌های کلی برنامه ادامه داد؛ اما در ادامه راه با نقطه نظر مجلس یعنی تقدم ارایه لایحه برنامه بر لایحه بودجه مواجه شد؛ این در حالی است که دولت سیزدهم نمی‌خواهد آخرین برنامه توسعه‌ای که بر اساس سند چشم‌انداز نوشته می‌شود سرنوشت برنامه‌های پنجم و ماقبل با درصدهای تحقق پایین را پیدا کند.

از این رو دولت علاوه بر مداقه بیشتر بر تدوین لایحه برنامه هفتم کار لایحه بودجه را هم جلو برد تا اداره کشور در سال آینده دچار وقفه نشود و همزمان برنامه هفتم را با استفاده از ظرفیت دستگاه‌ها و کارشناسان داخل و خارج سازمان دنبال کرد.

از آنجا که برای ایجاد شفافیت در لایحه بودجه قوانین دایم از قوانین یک ساله جدا شده‌اند و دولت امسال برای بودجه دو لایحه به مجلس ارایه خواهد کرد کار بررسی و تصویب آن در دولت اندکی طولانی شد؛ هم‌اکنون کار تصویب تمام تبصره‌ها در دولت به پایان رسیده و با بازشدن مجلس لایحه ارسال خواهد شد.

اینکه برخی جریان‌ها بدون دقت در زمان ابلاغ سیاست‌ها و تغییراتی که در لایحه بودجه دولت ایجاد شده‌اند چند روز تأخیر در ارایه لایحه بودجه را به بی‌برنامگی دولت تشبیه می‌کنند نشان‌دهنده انگیزه‌های جناحی و سیاسی آنها است؛ والا آنان که نقد دلسوزانه را در دستور کار خود دارند نیک می‌دانند که از دل برنامه‌ریزی دو سه ماهه همان چیزی در می‌آید که در دولت‌های پیشین موفقیت چندانی در تحقق آن پیدا نکردند.

دولت همچنان با همراهی مجلس دو هدف مهم را دنبال می‌کند؛ ادامه اصلاحات ساختاری بودجه به خصوص در حوزه شفافیت و دوم تدوین برنامه‌ای که به جای کلی‌گویی گره‌ای از مشکلات کشور باز کند.

مرکز اطلاع‌رسانی روابط عمومی و امور بین‌الملل

ادامه از صفحه اول

اتفاقات تکرار می‌شود؟

اتفاقاتی که در بورس اوراق بهادار در سال ۹۹ شاهد بودیم، اکنون در بورس کالا در حال رخ دادن است.

امیدورم سازوکاری طراحی شود که بتوانند بورس کالا را به بهترین نحو مدیریت کنند تا خریدار بتواند خرید منصفانه‌ای انجام دهد.

گزارش بانک مرکزی: آبان ماه امسال حجم نقدینگی به ۵۸۰۶ هزار میلیارد تومان رسید

رشد ۳۴.۵ درصدی نقدینگی و ۳۴.۶ درصدی پایه پولی

برش

هم نقدینگی و هم پایه پولی اندکی بیشتر از ماه قبل رشد کردند. براساس گزارش تحلیل تحولات اقتصاد کلان و اقدامات بانک مرکزی در آبان‌ماه ۱۴۰۱، نقدینگی ۳۴.۵ درصد افزایش یافت. رشد ۳۴.۵ درصدی نقدینگی و ۳۴.۶ درصدی پایه پولی در آبان ماه / هم نقدینگی و هم پایه پولی اندکی بیشتر از ماه قبل رشد کردند. به گزارش اقتصاد آنلاین، حجم نقدینگی در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ معادل ۵۸۰۶.۸ هزار میلیارد تومان بوده که به ترتیب ۲۰.۲ و ۳۴.۵ درصد نسبت به پایان سال و پایان آبان ماه سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است. این در حالی است که نرخ رشد نقدینگی در ماه گذشته هم برابر ۳۴.۳ درصد بود. رشد متغیر مذکور در هشت ماهه نخست سال قبل و دوازده ماهه منتهی به آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۲۴.۲ و ۴۲.۰ درصد بوده است. بخشی از رشد نقدینگی در آبان ماه سال ۱۴۰۰ (معادل ۲.۴ واحد درصد از رشد هشت ماهه و ۲.۷ واحد درصد از رشد دوازده ماهه) مربوط به اضافه شدن اطلاعات خلاصه دفتر کل دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مهر اقتصاد به اطلاعات خلاصه دفتر کل دارایی‌ها و بدهی‌های بانک سپه (بواسطه ادغام) بوده است. حجم پایه پولی هم در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ (معادل ۷۲۷.۶ هزار میلیارد تومان) نسبت به پایان سال ۱۴۰۰، رشدی معادل ۲۰.۵ درصد داشته است. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه پایه پولی با ۱.۲ واحد درصد کاهش نسبت به رشد دوره مشابه سال قبل (۳۵.۸ درصد) به ۳۴.۶ درصد در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ رسید.

در آبان ماه امسال، حجم نقدینگی معادل ۵۸۰۶.۸ هزار میلیارد تومان بوده که به ترتیب ۲۰.۲ و ۳۴.۵ درصد نسبت به پایان سال و پایان آبان ماه سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است.

بانک مرکزی، در گزارش تحلیل تحولات اقتصاد کلان بانک مرکزی در آبان ماه آمده است: مدیریت انتظارات تورمی به عنوان یکی از ارکان مهم در زمینه هدایت نرخ تورم به سمت تورم هدف، مستلزم ارایه اطلاعات درست و به‌هنگام از مجموعه تحولات اقتصاد کلان و اقدامات بانک مرکزی به آحاد جامعه و فعالان اقتصادی است. این امر موجب خواهد شد تا علاوه بر شکل‌گیری درست انتظارات، بانک مرکزی در شرایط بهتری اهداف حفظ ارزش پول ملی (کنترل تورم) و مساعدت به رشد اقتصادی را پیگیری کند. بر این اساس، خلاصه‌ای از مجموعه تحولات اقتصاد کلان و اقدامات بانک مرکزی در راستای دستیابی به اهداف و ماموریت‌های خود در آبان‌ماه ۱۴۰۱ به شرح ذیل ارایه می‌شود.

۱- تحولات اقتصاد کلان

بررسی تحولات تورم ماهانه شاخص کل کالاها و خدمات مصرفی در سال جاری نشان می‌دهد تورم ماهانه شاخص کل مصرف کننده در آبان‌ماه سال جاری با ۰.۷ واحد درصد کاهش نسبت به ماه قبل (۲.۹ درصد) به ۲.۲ درصد رسید. در همین مقطع تورم نقطه به نقطه نیز با ۰.۴ واحد درصد کاهش به رقم ۴۴.۳ درصد رسید. این در حالی است که تورم دوازده‌ماهه شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در آبان‌ماه سال جاری با ۰.۴ واحد درصد افزایش رقم ۳۹.۹ درصد را ثبت کرد.

بررسی تورم ماهانه شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه‌های اختصاصی «کالا» و «خدمت» در آبان‌ماه نشان می‌دهد تورم ماهانه هر دو گروه کاهش یافته است، به‌طوری که گروه اختصاصی «کالا» و «خدمت» به ترتیب با ۰.۵ و ۰.۴ واحد درصد کاهش نسبت به ماه گذشته به رقم ۱.۱ و ۳.۹ درصد رسید. بررسی تحولات تورم ماهانه گروه کالا به تفکیک «خوراکی‌ها» و «غیرخوراکی‌ها» نیز موید کاهش آهنگ تورم ماهانه اقلام خوراکی و افزایش تورم ماهانه اقلام غیرخوراکی در آبان‌ماه سال جاری نسبت به ماه قبل است. در همین ارتباط، شاخص بهای خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و غیرخوراکی‌ها به ترتیب (با ضرایب اهمیت ۲۵.۵ و ۲۲.۹ درصد) با ۰.۹ واحد درصد کاهش و ۰.۲ واحد درصد افزایش نسبت به مهرماه، با ثبت تورم ماهانه ۰.۳ و ۲.۳ درصدی، سهمی معادل ۰.۱ و ۰.۶ واحد درصد از تورم ماهانه شاخص کل (۲.۲ درصد) در آبان‌ماه سال جاری به خود اختصاص داده‌اند.

بررسی تحولات شاخص خدمت نشان می‌دهد تورم ماهانه این شاخص با ۱.۴ واحد درصد کاهش از ۵.۲ درصد در مهرماه به ۳.۹ درصد در آبان‌ماه سال جاری رسیده است. بررسی بیشتر تحولات این شاخص حاکی از آن است که تورم ماهانه این گروه عمدتاً متاثر از تحولات شاخص خدمت در گروه «مسکن و خدمات ساختمانی» بوده است؛ به‌طوری که این شاخص سهمی معادل ۳.۲ واحد درصد از تورم ماهانه گروه خدمت را در آبان‌ماه سال جاری (۳.۹ درصد) به خود اختصاص داده است.

در حوزه تجارت خارجی با توجه به اخبار منتشره از سوی گمرک ج.ا.ایران، طی هشت‌ماهه سال ۱۴۰۱ ارزش صادرات گمرکی برابر با ۳۲.۴ میلیارد دلار بود که حاکی از افزایش حدوداً ۴.۴ درصدی آن در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ است. ارزش واردات گمرکی نیز در این مقطع معادل ۳۷.۱ میلیارد دلار گزارش شده است که موید افزایش حدوداً ۱۵.۲ درصدی آن نسبت به دوره مشابه سال قبل است.

مطابق با اطلاعات مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز، بررسی تحولات بازار ارز حاکی از آن است که در آبان ماه متوسط نرخ فروش دلار در بازار حواله حدود ۲۷۵.۹ هزار ریال بود که نسبت به مهر ماه معادل ۱.۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. در بخش اسکناس نیز متوسط نرخ فروش دلار در این ماه حدود ۲۸۹.۰ هزار ریال بود که حاکی از افزایش ۰.۶ درصدی آن در مقایسه با مهر ماه است.

در بازار مسکن و بر اساس اطلاعات اخذ شده از سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده در شهر تهران طی آبان‌ماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل ۶.۸ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل نیز ۴۵.۹ درصد افزایش را تجربه کرد. در بازار سهام نیز شاخص کل بورس اوراق بهادار در روز پایانی آبان‌ماه ۷.۶ درصد نسبت به روز پایانی ماه قبل افزایش یافت. لازم به ذکر است سیاست‌گذار پولی با رصد مستمر تحولات قیمت دارایی‌ها و توجه به دلالت‌های آن بر تغییر سطح انتظارات تورمی، عنداللزوم اقدامات سیاستی مناسب را در دستور کار قرار خواهد داد.

بررسی تحولات بازار بین‌بانکی در آبان‌ماه بیانگر افزایشی اندک در حجم معاملات و تثبیت نرخ در مقدار ماه‌های گذشته و محدوده دالان از پیش تعیین شده است.

همچنین، وضعیت منحنی بازده اوراق خزانه نشان می‌دهد به تبعیت از وضعیت انتظارات تورمی موجود و افزایش تقاضای نقدینگی و در نتیجه عرضه بیشتر اوراق مالی در بازارها (و به تبع آن افزایش نرخ‌های بازده تا سررسید این اوراق)، این منحنی در آبان ماه در سطوح بالاتری قرار گرفته است. با این حال، کاهش تفاوت نرخ‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت در آبان‌ماه سال جاری نسبت به ماه قبل، نشان‌دهنده مطالبه نرخ‌های بازده تقریباً یکسان در تمامی سررسیدها از سوی سرمایه‌گذاران است.

حجم نقدینگی در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ معادل ۵۸۰۶۸.۴ هزار میلیارد ریال بوده است که به ترتیب ۲۰.۲ و ۳۴.۵ درصد نسبت به پایان سال و پایان آبان ماه سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است. رشد متغیر مذکور در هشت ماهه نخست سال قبل و دوازده ماهه منتهی به آبان ماه سال ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۲۴.۲ و ۴۲.۰ درصد بوده است. لازم به ذکر است که بخشی از رشد نقدینگی در آبان ماه سال ۱۴۰۰ (معادل ۲.۴ واحد درصد از رشد هشت ماهه و ۲.۷ واحد درصد از رشد دوازده ماهه) مربوط به اضافه شدن اطلاعات خلاصه دفتر کل دارایی‌ها و بدهی‌های بانک سپه (بواسطه ادغام) بوده است.

حجم پایه پولی در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ (معادل ۷۲۷۶.۰ هزار میلیارد ریال) نسبت به پایان سال ۱۴۰۰، رشدی معادل ۲۰.۵ درصد داشته است. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه پایه پولی با ۱.۲ واحد درصد کاهش نسبت به رشد دوره مشابه سال قبل (۳۵.۸ درصد) به ۳۴.۶ درصد در پایان آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ رسید.

۲- اقدامات بانک مرکزی

- در آبان‌ماه ۱۴۰۱ با هدف مدیریت نقدینگی بازار بین‌بانکی ریالی، بانک مرکزی در تعامل با بانک‌ها اقدامات اعتباری زیر را انجام داد:

- انجام عملیات بازار باز با موضوع توافق بازخرید طی پنج مرتبه حراج به ترتیب به ارزش ۶۹۵، ۶۹۵، ۶۹۵، ۶۸۵ و ۶۷۵ هزار میلیارد ریال مجموعاً به ارزش معاملاتی ۳۴۴۵ هزار میلیارد ریال در قالب توافق بازخرید با سررسید ۷ روزه (مانده توافق بازخرید از محل عملیات بازار باز در پایان آبان‌ماه معادل ۶۷۵ هزار میلیارد ریال بوده است).

- استفاده بانک‌ها از اعتبارگیری قاعده‌مند در نرخ سقف دالانِ برای رفع نیازهای نقدینگی طی ۲۲ روز کاری جمعاً به ارزش معاملاتی ۴۷۱ هزار میلیارد ریال (مانده اعتبارگیری قاعده‌مند در پایان آبان‌ماه ۳۸.۹ هزار میلیارد ریال بوده است).

- در آبان‌ماه سال جاری، طی برگزاری چهار مرحله حراج و یک مرحله پذیره‌نویسی اوراق مالی اسلامی دولتی، جمعاً مبلغ ۸۷.۱ هزار میلیارد ریال اوراق توسط ایستگاه معاملاتی بانک مرکزی به فروش رسید که از این مبلغ، ۱۵ هزار میلیارد ریال آن در پذیره نویسی و ۷۲.۱ هزار میلیارد آن در حراج که اغلب توسط سایر سرمایه‌گذاران خریداری شد.

قیمت سکه و طلا تحت تاثیر آخرین تغییرات قیمت دلار قرار گرفت

سرگیجه بازار ارز از اخبار برجامی

روز سه‌شنبه قیمت دلار به دنبال اخباری از مذاکرات برجام در اردن برای یک ساعت کاهش داشت. این ریزش قیمت اما طولانی نبود و نهایتا این اسکناس امریکایی به محدوده قیمتی قبل برگشت. روند قیمت دلار در سرگیجه میان افزایش و کاهش قیمت در نوسان است. معامله‌گران هم به دنبال مذاکرات اردن و اخباری که روز گذشته به بازار ارز روانه می‌شد، سردرگم بودند. قیمت دلار در محدوده ۳۸ هزار تومان در نوسان بود و اخبار و توییت‌های طرف‌های مذاکرات هسته‌ای برجام مانند چوب جادو بازار را از معامله‌گران پر و خالی می‌کرد. در نهایت روز سه شنبه قیمت دلار با نرخ نخستین ساعات معاملاتی بسته شد. اخبار مذاکرات اردن هم به غیر از میانه روز نتوانست بر قیمت این اسکناس امریکایی در بازار معاملات تهران اثر بگذارد. فعالا فزایش انتظارات تورمی، بازار را در روند صعودی قرار داده و خریداران دست بالا را دارند. دیروز قیمت دلار مطابق یک هفته گذشته در محدوده بالای ۳۸ هزار تومانی آغاز به کار کرد. فعلا حالت انتظاری در بازار وجود دارد و مهم‌ترین سیگنال بر بازار ارز مذاکرات هسته‌ای برجام است.

مذاکرات از شهریورماه سال جاری تاکنون در حال تعلیق است. اگر اعتراضات اخیر داخلی را نیز بر آن بیفزاییم، به نظر می‌رسد امید به پیشبرد اهداف ایران برای رسیدن توافق در چشم‌انداز نزدیکی قرار ندارد. کما اینکه به نظر می‌رسد در شرایط فعلی ایران، امریکا نیز به دنبال امتیازگیری است و اظهارنظر باید مبنی بر اینکه «برجام مرده است اما نمی‌توانیم آن را اعلام کنیم» موید این اظهارنظر است.

سه‌شنبه قیمت دلار در بازار متشکل ارزی تا محدوده ۳۴ هزار تومان پایین آمد. دیروز اما قیمت این دلار ۳۶ هزار و ۲۴۰ تومان شد. قیمت دلار توافقی هم به ۳۶ هزار و ۶۳۳ تومان رسید.

قیمت در بازارهای موازی روند صعودی دارد. دلار سلیمانیه به نیمه کانال ۳۹ هزار تومانی نزدیک شده و فردایی این ارز هم بالای نیمه کانال ۳۹ هزار تومانی در حال معامله است. دلار هرات برای نخستین بار به کانال ۳۹ هزار تومانی نزدیک شده و پله ۸ و ۹ محدوده مذکور برای این ارز در معاملات فردایی پیش بینی شده است. امروز درهم امارات با قیمت ۱۰ هزار و ۸۱۰ تومان در بازار معامله شد.

برخی تحلیلگران بازارهای مالی معتقدند قیمت دلار فعلا در پایین کانال ۴۰ هزار تومان می‌ماند. این روند در صورت مخابره اخبار نامساعدی از مذاکرات هسته‌ای برجام شکسته خواهد شد و به قیمت‌های بالاتر ورود پیدا می‌کند.

امید به توافق چقدر است؟

علی طباطبایی، کارشناس بازارهای مالی به تجارت‌نیوز می‌گوید «متغیرهای اصلی احتمال توافق در بازارهای مالی دیده نمی‌شود. بازار دلار، حتی در شرکت‌های بزرگ بازارهای مالی هنوز واکنشی به خبر احتمال توافق مذاکرات برجام نشان نداده است.» او افزود: «باید به این نکته نیز اشاره کرد که تغییر استراتژی بنگاه‌های اقتصادی نیز در رابطه با وقوع توافق در بازارها مشاهده نمی‌شود. یعنی بنگاه‌هایی که تاثیرپذیری بیشتری از توافق برجام دارند، هیچ نوع تغییری در سیاست‌ها نداشتند.»

این کارشناس بازارهای مالی در ادامه توضیح داد: «این پدیده، احتمال وقوع یک توافق اثرگذار در بازارها را کاهش می‌دهد. اما قطعا وقوع توافق در دو مرحله بر قیمت دلار تاثیر می‌گذارد. مرحله اول تاثیرپذیری قیمت دلار در صورت توافق مربوط به هیجان اولیه است. در این مرحله ممکن است که قیمت‌ها باشدت بیشتری کاهشی شود.» او ادامه داد: «مرحله دوم مربوط به تعادل‌بخشی در قیمت دلار است. در این مرحله، اگر توافق مثبتی شکل بگیرد، ممکن است قیمت دلار تغییر پیدا کند. اما در کل به نظر می‌رسد حتی در صورت امضای برجام، بازارهای مالی کمترین واکنش را نشان دهند.»

به نظر می‌رسد اخبار مربوط به مذاکرات هسته‌ای برجام به ابزاری برای کنترل بازار آشفته ارز توسط بازارساز تبدیل شده است. در صورت توافق کامل نیز شاید این قیمت چند روزی بشکند اما این راهکاری برای طولانی مدت نیست و واضح است که قیمت دلار بر مدار عوامل کلان اقتصادی می‌چرخد.

سد دلار مقابل کاهش قیمت فلز زرد

قیمت طلا و سکه امروز ۳۰ آذر ۱۴۰۱ افزایشی بود. امروز برخلاف روز گذشته روند قیمت طلا و سکه افزایشی بود. بالا رفتن قیمت در بازار فلز زرد متاثر از قیمت دلار در بازار معاملات تهران است و فعلا اونس جهانی طلا بازیگر فعالی برای قیمت طلا و سکه نیست.

به گزارش تجارت‌نیوز، قیمت طلا و سکه در آخرین روز آذر ماه با روند افزایشی همراه بود. در یک ماه گذشته قیمت‌ها در بازار فلز زرد روند صعودی داشت. به اعتقاد تحلیلگران بازار این تاثیر مستقیم قیمت دلار است که قیمت طلا و سکه را در مسیر رشد قرار داده است. قیمت دلار بعد از ظهر دیروز به دنبال اخبار مذاکرات ایران روند کاهشی بود. درست در همین زمان قیمت طلا و سکه نیز کاهش داشت. به‌طوری که سکه بهار به کانال ۱۷ میلیون تومانی و ربع و نیم سکه نیز به محدوده ۱۱ و ۸ میلیون تومانی برگشتند.

این روند کاهشی اما دیروز بازهم بر مدار قیمت دلار چرخید و افزایش داشت و قیمت طلا و سکه گران شد.

هر چند اونس جهانی طلا نیز با روند صعودی همراه بود و بالای محدوده ۱۸۰۰ دلاری باقی ماند اما به اعتقاد کارشناسان تاثیر اونس طلا بر بازار داخلی فلز زرد به اندازه تاثیر دلار نیست. نسبت اثرگذاری این دو فاکتور بر قیمت طلا و سکه در بازار داخلی، به اعتقاد برخی از آنها ۷۰ به ۳۰ است.

در لحظه نگارش این گزارش اونس جهانی طلا با قیمت ۱۸۱۲.۳۱ دلار معامله می‌شود.

قیمت سکه امامی در پله ۶ و ۷ کانال ۱۸ میلیون تومانی نوسان داشت. این قطعه از سکه که روز گذشته در انتهای پله چهارم کانال مذکور بسته شد، امروز کار خود را با روند صعودی آغاز کرد.

در لحظه نگارش این گزارش سکه امامی با قیمت ۱۸ میلیون و ۷۰۴ هزار تومان معامله می‌شود.

سکه بهار آزادی با افزایش ۱۵۸ هزار تومانی به قیمت ۱۸ میلیون و ۱۴۵ هزار تومان رسید. این قطعه از سکه روز گذشته بیشترین رشد قیمت را در خانواده خود داشت. سکه بهار روز گذشته در پله آخر کانال ۱۷ میلیون تومانی بسته شد.

نیم سکه ۵۰ هزار تومان گران شد و با قیمت ۱۲ میلیون تومان در بازار معامله شد. البته به نظر می‌رسد قیمت این قطعه از سکه تا پایان ساعات معاملاتی تغییر کند.

ربع سکه کاهش محدود ۲۵ هزار تومانی داشت. این قطعه از سکه فعلا در کانال ۸ میلیون تومانی نوسان دارد و با قیمت ۸ میلیون و ۹۲۵ هزار تومان معامله می‌شود. سکه گرمی روز گذشته ۳۲ هزار تومان ارزان شد و به قیمت ۴ میلیون و ۲۹۸ هزار تومان رسید.

قیمت طلا نیز دیروز گران شد. هر مثقال طلای ۱۸ عیار با افزایش ۱۰۹ هزار تومانی به قیمت ۷ میلیون و ۶۵۵ هزار تومان رسید.

هر گرم طلا هم ۲۶ هزار تومان گران شد و با قیمت یک میلیون و ۷۶۷ هزار تومان مبادله شد. طلای دست دوم نیز دیروز به قیمت یک میلیون و ۷۴۴ هزار تومان رسید.

حباب سکه دیروز کاهش داشت. بیشترین مقدار کاهش حباب سکه مربوط به سکه گرمی با بیش از ۱۵۰ تومان کاهش و کمترین مربوط به سکه امامی با ۱۲ هزار تومان کاهش بود.

مذاکرات یا تحریم‌ها؛ کفه کدام سنگین‌تر است؟

به نظر می‌رسد با وجود تحریم‌های اخیر بین‌المللی علیه ایران، معامله‌گران توجه بیشتری به پیام‌های مربوط به آغاز دوباره مذاکرات برجام نشان داده‌اند.

پیش از این جواد فلاحیان، کارشناس بازارهای مالی به تجارت‌نیوز گفته بود: «در صورت احیای برجام، بازارهای مالی موقتا کاهشی می‌شوند اما در صورت شکست مذاکرات، احتمالا فنر قیمتی آنها شکسته خواهد شد.»

به اعتقاد او، آینده بازارهای مالی به اخبار برجام و تاثیر شاخص‌های کلان اقتصادی بستگی دارد که دومی سیگنال صعودی را ارسال می‌کند.

البته برزو حق‌شناس، کارشناس بازارهای مالی نیز در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز گفته بود: «به نظر نمی‌رسد تحریم‌های امریکا و اروپا در کوتاه‌مدت تاثیری داشته باشد. در یک ماه آینده روند بازار ارز کشور به همین صورت ادامه دارد اما تحریم گلوگاه‌های صادراتی کشور می‌تواند در درازمدت بر دلار اثر بگذارد.»

همچنین نادر بذرافشان، دبیر هیات‌مدیره اتحادیه طلا و جواهر تهران نیز در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز گفت: «عوامل تاثیرگذار در قیمت طلا و سکه، افزایش اونس جهانی و میزان تقاضا در بازار است. اونس جهانی در چند روز گذشته حدود ۵۰ دلار افزایش پیدا کرد اما بازار طلا بیشتر به نوسانات قیمت دلار توجه دارد.»

حذف دلارهای سفید از چرخه معاملاتی کذب است

دبیر کل کانون صرافان گفت: برخی اخباری که در فضای مجازی مبنی بر خارج شدن دلارهای سفید از چرخه معاملاتی و فاقد ارزش بودن این نوع اسکناس گفته شده یک شایعه بی‌اساس است که برای ایجاد دغدغه برای خریداران ارز از صرافی‌ها می‌باشد.

به گزارش کانون صرافان ایران، «کامران سلطانی‌زاده» اظهار داشت: برخی اخباری که در فضای مجازی مبنی بر خارج شدن دلارهای سفید از چرخه معاملاتی و فاقد ارزش بودن این نوع اسکناس گفته شده یک شایعه بی‌اساس است که برای ایجاد دغدغه برای خریداران ارز از صرافی‌ها می‌باشد.

وی افزود: این اخبار بر اساس گزارش جعلی از خبرگزاری‌های رسمی به نقل از بانک مرکزی امریکا پخش شده بود. هرگاه هر ارزی بخواهد از چرخه معاملاتی خارج گردد بازده زمانی حدود یک دهه یا بیشتر برای جمع‌آوری آن ارز داده می‌شود.

کامران‌زاده افزود: به کلیه هموطنان اطمینان می‌دهیم تمامی ارزهای خریداری شده از صرافی‌های مجاز تحت نظر بانک مرکزی دارای صحت و ضمانت کامل می‌باشد وهیچ دغدغه‌ای از این لحاظ نداشته باشند. هموطنان می‌توانند هرگونه سوالی در این مورد را با کانون صرافان مطرح نمایند.

ادامه از صفحه اول

یلدا سیری چند؟

یادآوری مشکلات

در زمان خروج از بازار اخم‌های درهم مردی که با سرعت از یکی از غرفه‌ها خارج می‌شود، توجهم را جلب می‌کند، با او هم صحبت کوتاهی می‌کنم. درباره یلدا و اینکه این شب را چطور می‌گذرانید، می‌پرسم، می‌گوید: «من از هرچی عید و یلدا و چهارشنبه‌سوری و کلا این نوع مراسم بیزارم. چون بدبختی‌ها و کمبودها و نداری‌ها رو یادم میاره. متوجه می‌شم که باید برای خانواده‌ام کاری کنم و چون نمی‌تونم اونجور که می‌خوام براشون تدارک ببینم، از این شب‌ها و ایام و مناسبت‌ها بیزار شدم. برای آدم فقیر و بدهکار و مستاصل، عید یعنی آینه دق. ولمون کن خانوم.»

کمبودی در عرضه آجیل و خشکبار نداریم

هر اندازه که مردم نسبت به گرانی‌ها و کمبودها و نوسانات بازار گلایه‌مندند، مسوولان از وضعیت راضی هستند و شرایط را ایده آل تصویرسازی می‌کنند. از مقامات دولتی مانند سخنگوی دولت و وزیر اقتصاد و رییس کل بانک مرکزی گرفته تا معاونان وزارت صمت و روسای اتحادیه‌ها و اصناف تلاش می‌کنند وضعیت را عادی نشان دهند.

علیرضا ارزانی ممقانی رییس اتحادیه آجیل و خشکبار یکی از همین مسوولان صنفی است که می‌گوید: «علی‌رغم آنکه بازار شب یلدا نزدیک برداشت محصول است، اما هیچ کمبودی در توزیع وجود ندارد. مردم به راحتی می‌توانند اقلام مورد نظر خود را خریداری کنند!» به گفته او، طی سال‌های اخیر، بازار آجیل و خشکبار به سبب شیوع کرونا رونقی نداشت، اما امسال بعد از کرونا اولین سالی است که مردم می‌خواهند شب یلدا را همانند سنوات قبل دور هم جشن بگیرند. ارزانی ممقانی در پاسخ به این پرسش که تورم بالا اما خانواده‌ها را آزار می‌دهد، این روند را چطور می‌بینید؟ می‌گوید: «علی رغم تورم بالای ۴۰ درصد، اما قیمت آجیل و خشکبار نسبت به مدت مشابه سال قبل تنها ۱۵ درصد رشد داشته است. درست است اوضاع تورم مناسب نیست اما ما سعی کرده‌ایم وضعیت را آرام نگه داریم و تاثیر تورم در بازار آجیل و خشکبار را کم کنیم.» رییس اتحادیه آجیل و خشکبار قیمت هر کیلو پسته را ۳۵۰ تا ۵۰۰ هزار تومان، بادام هندی ۴۰۰ تا ۵۴۰ هزار تومان، مغز گردو ۲۹۰ تا ۵۸۰ هزار تومان، مغز بادام ۳۴۰ تا ۴۲۰ هزار تومان، کدو گوشتی ۲۲۰ تا ۳۸۰ هزار تومان، تخمه ژاپنی ۱۹۰ تا ۲۹۰ هزار تومان، کشمش ۹۰ تا ۱۲۵ هزار تومان، برگه زردآلو ۱۲۰ تا ۲۸۰ هزار تومان، بادام زمینی ۸۰ تا ۱۶۰ هزار تومان و آجیل را ۱۶۰ تا ۷۰۰ هزار تومان اعلام کرد. این مسوول صنفی در شرایطی قیمت آجیل را اینگونه تصویرسازی می‌کند که در برخی مناطق تهران، آجیل حتی با قیمت‌های ۹۰۰ تا ۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان نیز عرضه می‌شود. با توجه به فروش فوق‌العاده اصناف به مناسبت شب یلدا و همچنین تشدید بازرسی‌ها، بازار اقلام شب یلدا در آرامش به سر می‌برد.

در میان این همه اخبار ضد و نقیض از سطح شهر در شب یلدا بیرون بازار تجریش، اما کودکی ۸-۹ ساله همراه با پدرش تنبکی به دست گرفته و بر روی آن می‌کوبند و نغمه‌های شاد می‌خوانند. پدر و کودکی که انگار شادی می‌فروشند و به مردم یادآور می‌شوند که در هر شرایط و وضعیتی نباید خنده و شادی را از یاد ببرند. حتی اگر قیمت دلار سر به آسمان می‌ساید و قیمت اقلام مورد نیاز یلدا نجومی شده. اما در این شرایط مگر می‌شود خندید؟ مگر می‌شود شاد بود؟

وزارت صمت از عرضه خودرو در بورس کالا دست نمی‌کشد

ایرنا | امید قالیباف با بیان اینکه انتقاد به عملکرد بورس کالا در فروش خودرو منصفانه نیست، افزود: در این بستر عرضه‌ها تسهیل شده و مطمئناً به دست مشتریان واقعی می‌رسد؛ در واقع مکانیزم بورس کالا منجر به تامین منافع مصرف‌کننده و تولیدکننده می‌شود و افزایش قیمت اخیر خودرو ارتباط چندانی با این سازوکار ندارد.
وی مطرح کرد: وزارت صمت اخیراً توافق امیدبخشی را با بورس کالا داشته که مطابق مفاد آن قرار بر رعایت کف عرضه‌ها و مراقبت در کشف قیمت‌ها شده است؛ پیش‌بینی می‌شود با تداوم عرضه خودرو در بورس کالا مشکلات گذشته این صنعت دیگر تکرار نشود. قالیباف تصریح کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت با اصل بحث عرضه خودرو در بورس کالا موافق بوده و از این موضوع حمایت می‌کند و تا زمانی که منافع تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان حفظ شود دست از حمایت‌های خود بر نمی‌دارد. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به این پرسش مبنی بر اینکه عرضه خودروهای پرتیراژ در بورس کالا به کجا رسید؟ بیان کرد: موضوع ورود خودروهای پرتیراژ به بازار سرمایه در جریان بوده و اکنون در مرحله بحث‌های کارشناسی به سر می‌برد؛ اما در حال حاضر سازوکار قانونی فروش آنها، قرعه‌کشی است و تقریباً ۷۰ درصد ظرفیت تولید این خودروها، صرف طرح جوانی جمعیت و جایگزینی با خودروهای فرسوده می‌شود. وی بیان کرد: نقطه قوت بورس کالا حذف دلالان و شفافیت جریان مالی خرید و فروش بوده و خوشبختانه در مورد عرضه خودرو این مهم رخ داده است، بنابراین واکنش افرادی که سود نامشروع و منافع آنها به خطر می‌افتد طبیعی، و بدیهی است که خواهان پیش کشیدن بحث‌های حاشیه‌ای هستند.
قالیباف خبر داد: روز گذشته جلسه‌ای درون‌سازمانی در وزارت صمت تشکیل شد که در آن جلسه موضوعاتی از جمله التهاب بازار خودرو و افزایش قیمت آنها مورد بررسی قرار گرفت. از رسانه‌های بورسی و تخصصی انتظار داریم که در خصوص اظهارات عده‌ای که به اشتباه افزایش قیمت خودرو را به بورس کالا وصل می‌کنند، واکنش نشان دهند و برای تفکیک این مساله بی‌تفاوت نباشند. التهاب بازار خودرو با افزایش سمت عرضه از طریق ازدیاد واردات، تولید داخلی و تقویت خودروسازان ممکن می‌شود.

بدترین بورس دنیا در ۲۰۲۲

فردای اقتصاد | در سال جاری میلادی پس از دردسرهایی که پاندمی کرونا برای سرمایه‌گذاران ایجاد کرد، آوار حمله روسیه به اوکراین بر سر بازارها خراب شد و در ادامه تورم فزاینده در اقتصاد جهانی و سیاست‌های قاطعانه بانک‌های مرکزی برای مقابله با شیطان تورم، روندی کاهشی را به بازارها تحمیل کرد و بسیاری از احتمال بروز یک رکود دیگر اقتصادی سخن می‌گویند. ۱۰ ماه از حمله روسیه به اوکراین می‌گذرد و در کنار تمام مشکلاتی که این جنگ بر سر بازارها و اقتصاد دنیا آورد، حالا جدیدترین گزارش بلومبرگ حاکی از کاهش ۴۴ درصدی شاخص MOEX (شاخص بورس مسکو) در سال جاری و ثبت بدترین عملکرد سالانه این نماگر از سال ۲۰۰۸ است و گفته می‌شود جنگ، کنترل سرمایه و تحریم‌ها در سال ۲۰۲۳ بر بازار تاثیر می‌گذارد. حمله ولادیمیر پوتین به اوکراین باعث سقوط سهام روسیه در ماه فوریه شد. تقریبا ۱۰ ماه از زمان تحریم‌هایی که باعث مهاجرت سرمایه‌گذاران از بورس مسکو شد، می‌گذرد و همین وضعیت این بازار را به بدترین بورس جهان تبدیل کرد و همچنان چشم‌اندازی از بهبود وجود ندارد. در حالی که اقتصاد روسیه در برابر تحریم‌های اعمال شده توسط ایالات متحده و متحدانش تا حد زیادی بهتر از حد انتظارات ایستاده است، بازار سهام تصویر متفاوتی را ترسیم می‌کند. طی ماه‌های گذشته، سهام روسیه از معیارهای جهانی حذف شده‌اند و صندوق‌های قابل معامله در بورس که در سهام این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند، یا مسدود ند یا بسته شده‌اند. فروش‌های سنگین در بورس روسیه در ماه فوریه باعث تعطیلی طولانی مدت بازار مسکو شد. شاخص RTS دلاری آن در حال حاضر ۳۵ درصد در سال جاری سقوط کرده است، که بدترین عملکرد را در بین ۹۲ شاخصی که بلومبرگ در سطح جهان از نظر ارز محلی ردیابی می‌کند، دارد. شاخص MOEX روسیه که به روبل قیمت‌گذاری شده، در مسیر شدیدترین افت سالانه از سال ۲۰۰۸ تاکنون، ۴۴ درصد از ارتفاع خود از دست داده است. پیوتر ماتیس، تحلیلگر ارشد ارز در InTouch Capital Markets Ltd، گفت: «سهام حاضر در بورس روسیه چشم‌انداز تیره‌ای را منعکس می‌کنند، زیرا تحریم‌های غرب شروع به افزایش فشار بر اقتصاد داخلی کرده است. به خصوص در زمانی که اتحادیه اروپا به طور کامل متعهد به کاهش اتکای خود به کالاهای روسیه است». اتحادیه اروپا و کشورهای عوض گروه G-۷ توافق کرده‌اند که شرکت‌های این بلوک را از ارایه خدمات کلیدی از جمله بیمه به کشتی‌های حامل نفت خام روسیه در صورت خرید بالای سقف قیمت ۶۰ دلار در هر بشکه منع کنند. ذخایر نفت روسیه نیز تحت تاثیر قیمت‌های بی ثبات نفت خام قرار گرفته، به‌طوری که شاخص برنت حدود ۴۰ درصد از بالاترین قیمت خود در ماه مارس کاهش یافته است. دو شرکت Lukoil PJSC و Gazprom PJSC به عنوان پروزن‌ترین اعضای شاخص MOEX، به ترتیب ۳۰ درصد و ۵۳ درصد در سال جاری کاهش قیمت داشته‌اند. در همین حال، سهام بزرگ‌ترین بانک حاضر در بورس مسکو به نام Sberbank of Russia PJSC، به دلیل تحریم‌های بین‌المللی همه‌چیز (از توانایی روسیه برای دسترسی به ذخایر خارجی تا سیستم ارتباط بانکی سوئیفت)، ۵۴۰ درصد سقوط کرده است. اسکندر لوتسکو، استراتژیست ارشد سرمایه‌گذاری در ITI گفت: به نوعی، من عملکرد ضعیف بازار سهام روسیه را شگفت‌آور می‌بینم، زیرا همه ریسک‌های ژئوپلیتیکی در ابتدا قیمت‌گذاری شده‌اند و تحریم‌های دیرهنگام، حتی سقف قیمت، تغییری در بازی برای سهام روسیه ایجاد نمی‌کند.

«تعادل» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند

تکرار دست‌درازی دولت در بورس

رقیه‌ندایی |
روز سه‌شنبه احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نشست خبری با خبرنگاران داشت و گفت که قرار است بخشی از بودجه به بازار سرمایه اختصاص داده شود. این اختصاص بودجه چه تاثیری می‌تواند روی بازار سرمایه داشته باشد؟ سخنگوی اقتصادی دولت اظهار کرد: دولت برای اینکه به وعده خود برای حمایت از سهامدار خرد عمل کند از چهارم آبان ماه اعلام شد که سهامداران خرد از سازوکار بیمه سهام استفاده کنند که بیش از نیم میلیون نفر استفاده کردند و استقبال فراتر از انتظار سازمان بورس بود. برای اینکه سال آینده وضعیت بهتر شود عدد مشخصی در بودجه ۱۴۰۲ توسط هیات وزیران تصویب شد که برای سال آینده کنار گذاشته شود تا با استفاده از این پشتوانه بودجه حمایت‌ها انجام شود. اختصاص بخشی از بودجه به بازار سرمایه و یک تکلیف جدید برای اقتصاد کشور مشکل‌زاست. در حال حاضر دولت تکلیف‌های خود را نمی‌تواند به صورت کامل عملی کند و افزایش یک تکلیف جدید به بدنه اقتصاد آسیب می‌زند. از سوی دیگر ما هر سال با کسری بودجه مواجه هستیم و بر اساس برآورد کارشناسان و اقتصاددانان که کسری بودجه سال ۱۴۰۲ بیش از سال‌های دیگر خواهد بود. حال سوال اینجاست که نقدینگی لازم برای این تکلیف جدید از چه محلی تامین می‌شود؟ افزایش تکالیف دولتی به اقتصاد کشور فشار می‌آورد و نهایت آن افزایش تورم در کشور است. از سوی دیگر تصویب بودجه خاص را می‌توان دخالت مستقیم در بورس دانست؛ یعنی دولت با اختصاص بودجه دست خود را برای دخالت در بورس باز می‌گذارد و نتیجه آن شدیدتر از فاجعه سال ۹۹ خواهد بود. به عقیده کارشناسان نیازی به اختصاص بودجه به بورس نیست و همین که دولت در بازار سرمایه دخالت نکند و اجازه دهد که بازار سرمایه روند معقول خود را پیش ببرد یک برد برای بازار سهام است. بررسی بیشتر کارشناسان بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» وضعیت را بررسی کرده‌اند.

جبران کسری بودجه از بورس

سعید امیرشاکرمی، کارشناس بازار سرمایه در یادداشتی نوشت: معمولا حمایت از بورس توسط دولت‌ها در همه جای دنیا رواج دارد اما نکته مهم این است که جنس این حمایت نباید به صورت مستقیم باشد بلکه دولت باید شرایط لازم برای رونق بورس را فراهم کند. در شرایط کنونی کشور و با توجه به تحریم‌های گسترده علیه ایران، بازار سرمایه می‌تواند نقش مهمی را برای تولیدکنندگان ایفا نماید. اما متاسفانه دخالت‌های بی‌مورد و سیاست‌گذاری‌های نامناسب اقتصادی دولت باعث شده بازار سرمایه از مسیر اصلی خود که کمک به بخش تولید است به انحراف کشیده شده و مردم به بورس بی‌اعتماد شوند. با توجه به رشد ۳/۳۴ درصدی حجم نقدینگی در یک سال منتهی به مهر ماه ۱۴۰۱ و رسیدن این حجم به عدد ۵۶، ۷۷۰ هزار میلیارد ریال، دولت می‌توانست با حمایت غیر مستقیم خود از بازار سرمایه، این حجم سنگین نقدینگی را کنترل و هدایت کند و از گرانی اغلب کالاهای ضروری و سرمایه‌ای جلوگیری کند. اما متاسفانه دولت با استفاده از ابزارهای مالی و انتشار اوراق گوناگون، بازار سرمایه را تبدیل به محلی برای جبران کسری بودجه خود نمود تا آثار سوء این تصمیمات باعث شود آحاد جامعه به سرمایه‌گذاری در بازارهای موازی مانند ارز، سکه، مسکن و خودرو تمایل پیدا کنند. با این تفاسیر به نظر می‌رسد بهتر است دولت به جای حمایت نقدی و مستقیم از بورس، اولا دخالت‌های بی‌مورد و ناهماهنگی‌های ارکان دولتی و سیاست‌های ضد و نقیض خود را اصلاح نماید دوما با اصلاح قوانین مرتبط با بازار سرمایه و طراحی بسته‌های حمایتی از تولیدکنندگان فعال در بورس، موجبات افزایش سودآوری آنها و به‌دنبال آن رونق مجدد این بازار را فراهم کند.

راهکار درمان موقت بورس

پیام الیاس کردی، تحلیلگر بازار سرمایه نوشت: بورس از اقتصاد کشور و اخبار مختلف تاثیرپذیر است و نمی‌تواند روی کلیت کشور تاثیر داشته باشد. به‌طور کلی بورس از شرایط تولید، رونق اقتصادی، بهبود شرایط سیاست خارجی، بهبود شرایط کسب و کار و امثال این موارد تاثیر می‌پذیرد. تورم روی بورس اثر مثبت دارد؛ یعنی زمانی که تورم افزایش پیدا می‌کند بورس نیز مثبت می‌شود. این بدان معناست بورس می‌تواند از شرایط تورمی و رونق تاثیر بپذیرد. اگر ما شرایط اقتصادی خوبی را در کشور داشته باشیم، ناخودآگاه شرایط بازار سرمایه نیز خوب می‌شود. در کشورهای توسعه‌یافته همسایه P/E سهم‌ها از عدد ۲۰ شروع تا نهایتا به بیش از ۱۰۰ می‌رسد؛ این در حالی است که این عدد در ایران نزدیک ۵ است و در مقایسه با سایر کشورها بسیار پایین است. در زمانی که شرایط اقتصادی خوبی را تجربه کنیم و تصمیمات اقتصادی کشور بلندمدت باشد؛ شرایط بازار سرمایه نیز خوب می‌شود. در غیر این صورت به نظر بنده حمایت‌های دستوری برای جلوگیری از ریزش بازار تصمیم درمان کوتاه‌مدت است. در خصوص تاثیر این موضوع در بلندمدت باید گفت که هر چقدر پول در بازار سرمایه تزریق شود تاثیر مثبت روی بورس دارد. دولت به مردم قول‌هایی برای حمایت از بازار سهام داده است اما اینکه یک سیستم جدا در نظر بگیریم و به بازار فشار بیاوریم و به نوعی حق بورس را ندهیم درست نیست. چرا که در بسیاری از شرایط حق بورس خورده شده است؛ برای نمونه بحث خوراک پتروشیمی‌ها، خودرو، فولادی‌ها، قطعی گاز و امثال این موارد حق بورسی‌ها خورده شده است ولی بورسی‌ها می‌گویند که اگر دولت از دستکاری و قیمت‌گذاری دستوری دست بکشد و حتی پولی به بازار سرمایه ندهد بورس تهران می‌تواند مسیر خود را پیدا کند.

دستکاری در بازار سرمایه

هلن عصمت‌پناه، مدرس دانشگاه گفت: اختصاص بودجه را می‌توان صرفا یک حرف برای آرامش مردم و سهامداران است. اکنون با این وضعیت تورم و افزایش دلار بازارهای موازی بورس بسیار جذاب هستند و به نوعی پول از بورس وارد سایر بازارها می‌شود. از سوی دیگر اگر نرخ بهره افزایش یابد به زیان بورس خواهد خواهد بود. گپ قیمتی بسیار زیادی بین ارز نیما و آزاد وجود دارد و هر چقدر هم قیمت دلار افزایش پیدا کند نمی‌توانیم بگوییم به نفع صنایع دلاری است شاید در کوتاه‌مدت صنایع دلاری از افزایش قیمت دلار سود کنند اما در بلندمدت شرایط فرق دارد. بیمه کردن سهم و امثال این موارد می‌تواند تاثیر هیجانی روی بازار سرمایه داشته باشد. بازار سرمایه به صورت ریشه‌ای دچار مشکل است و تا زمانی که این مشکل برطرف نشود حمایت‌ها جواب نمی‌دهد. در حال حاضر هر اتفاقی که در بورس می‌افتد کاملا مدیریت شده است و بورس تهران روند طبیعی‌ای ندارد؛ شاخص و نمادها دستکاری می‌شود و به صورت مدیریت شده رشد می‌کنند حتی تحلیل نیز روی نمادها پاسخگو نیست و نمادها روی تحلیل حرکت نمی‌کنند. اگر مشکلات اساسی بازار سرمایه حل شود و پس از آن اجازه دهند که بازار سرمایه طبق روال عادی خود یعنی عرضه و تقاضا حرکت کند؛ شرایط بهتر می‌شود، باید فاصله قیمتی بین دلار نیما و آزاد برداشته شود و دلار به سمت تک قیمتی شدن برود و اگر هم تک نرخی نمی‌شود؛ دلار نیمایی باید به بیش از ۳۰ هزار تومان برسد؛ این گپ قیمتی به صنایع و روند سودآوری آنها ضربه می‌زند. بورس تهران یک بازار سرمایه‌گذاری است و افراد نگاهشان به سود بلندمدت است. کسری بودجه نیز بسیار زیاد است؛ بخش عظیمی از صنایع دوست توسط اداره می‌شود و به نوعی دولتی است. به‌واسطه همین موضوع دوباره صنایع دلاری بازار سرمایه پناهگاه امنی برای کسب سود می‌شود. این موضوعات باید به آرامی اصلاح شود و برداشته شدن این مشکلات می‌تواند به حیات بازار سرمایه کمک کند. به نوعی بازار با اخبار می‌چرخد و حرکت می‌کند و این موضوع نمی‌تواند معیار بازار سرمایه باشد. چرا که سودآوری صنایع و تقسیم سود مجامع برای سرمایه‌گذاران مهم است.

اصلاحات مهم‌تر از بودجه

برزو حق‌شناس، کارشناس بازارهای مالی نیز نوشت: بودجه برای همه مردم است و مردم می‌توانند به اختصاص بودجه به بازار سرمایه اعتراض کنند. اقتصاد کشور با کسری بودجه مواجه است وزمانی که بودجه به سختی تامین می‌شود گنجاندن چنین ردیف‌هایی منطقی نیست. به‌جای اینکار بهتر است که نرخ دلار نیما و بازار آزاد، نرخ خوراک، معافیت مالیاتی و امثال این موارد اصلاح شود. به نوعی با اصلاح موارد مهم برای بازار سرمایه سودآوری صنایع افزایش یابد. منطقی نیست که هزینه‌های بودجه‌ای که با کسری مواجه است افزایش یابد؛ از نظر بنده اصلاح نرخ نیما می‌تواند بزرگ‌ترین کمک برای بازار سرمایه باشد. به واسطه نرخ نیما یک رانت عجیب و غریبی از جیب سهامداران به وارد کنندگان داده می‌شود؛ حتی این ترس وجود دارد که با این روند این ارز به جای ارز ۴۲۰۰ هزار تومانی آقای جهانگیری بنشیند. آن زمان هزینه زیادی به بودجه و کشور تحمیل شد و تورم افزایش یافت و اکنون نیز همین اتفاق در حال رخ دادن است و یک فاصله در حدود ۳۰ درصدی در این بین ایجاد شده و ممکن است مشکل‌ساز باشد. پیشنهاد می‌شود که مسوولان دولتی به جای اختصاص بودجه؛ دلار را تک نرخی کنند چرا که دلار چند نرخی دست کردن در جیب سهامدار است. نرخ خوراک باید منطقی شود و فرمول معقولی گذاشته شود، قرار نیست فرمول‌های ایران بر اساس هاب‌های اروپایی حساب شوند. معافیت‌های مالیاتی را برای شرکت‌های تولیدکننده افزایش یابد و به آنها تسهیلات تعلق بگیرد.

راه‌اندازی بازار مدیریت مصرف در بورس انرژی

علی نقوی، مدیرعامل بورس انرژی ایران در اولین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد بیان کرد: تجربه ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید ثابت کرد که مباحث مربوط به صرفه‌جویی از محل بودجه‌های دولتی قابل پیگیری نیست، به همین دلیل گواهی صرفه‌جویی انرژی با تمرکز بر حوزه بهینه‌سازی و فروش سوخت صرفه‌جویی‌شده در بازار طراحی شده است. بنابر اعلام نهادهای تخصصی، مصرف سوخت شرکت‌های فولادی از الگوی استاندارد بالاتر است و به‌نظر می‌رسد استفاده از ظرفیت بازار بهینه‌سازی و صرفه‌جویی راه‌حلی مناسب برای آنان باشد.
نقوی ضمن بیان این نکته که سیاست‌گذاران در سازمان برنامه و بودجه از پیش با چالش‌های ناترازی حامل‌های انرژی آشنا بودند و برای آنان برنامه‌ریزی کردند، افزود: در سال ۱۳۹۶ مصوبه راه‌اندازی بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی از طریق شورای عالی انرژی ابلاغ شد، ولی پس از گذشت چهار سال و در سال ۱۴۰۰ آیین‌نامه اجرایی آن به تصویب رسید. مدیرعامل بورس انرژی ایران به مشکلات کشور در زمینه ناترازی گاز و برق اشاره کرد و گفت: بروکراسی بسیار زیادی که در شرکت‌های ملی گاز ایران و توانیر وجود دارد و همچنین مقاومت آنان نسبت به راه‌اندازی بازار بهینه‌سازی، به‌صورت توامان باعث شده است که بورس انرژی ایران تا امروز موفق به راه‌اندازی بازار گواهی صرفه‌جویی انرژی در کشور نشود. وی با اشاره به ظرفیت‌های ارزنده گواهی صرفه‌جویی انرژی در حوزه بهینه‌سازی مصرف سوخت، گفت: شاید هم اکنون امکان افزایش تولید گاز در کشور وجود نداشته باشد، اما می‌توان با راهکارهای بهینه‌سازی مصرف بخش قابل توجهی از نیاز صنایع را برطرف کرد.
نقوی با بیان اینکه وضعیت مطلوب، وضعیتی است که فعالان صنعت فولاد وظیفه تخصصی خود یعنی تولید فولاد را ادامه دهند و ساخت نیروگاه به نیروگاه‌سازها سپرده شود، به ظرفیت‌های ابزار بورس انرژی در این حوزه اشاره کرد و ادامه داد: در این چارچوب، بورس انرژی ایران به همراهی وزارت نیرو در حال پیش‌برد طرحی کارآمد است که طبق آن با راه‌اندازی صندوق‌های پروژه، شرکت‌ها و صنایعی که به نیروگاه نیاز دارند، می‌توانند واحدهای این صندوق‌ها را خریداری کنند و در پایان دوره یعنی زمانی که نیروگاه ساخته می‌شود، ظرفیت برق این نیروگاه در اختیار صاحبان واحدها قرار می‌گیرد و صندوق پروژه تبدیل به یک شرکت سهامی می‌شود. مدیرعامل بورس انرژی ایران با تاکید بر اینکه به واسطه کمبود گاز هم اکنون مهم‌ترین فرصت تولید برق در نیروگاه‌های تجدیدپذیر است که به‌نظر می‌رسد با توجه به محدودیت‌هایی که در حوزه گاز در کشور وجود دارد، نمی‌توان سرمایه‌گذاری جدی روی نیروگاه‌های حرارتی داشت و صندوق پروژه نیروگاه‌های خورشیدی در بورس انرژی ایران در حال پیگیری است. نقوی ادامه داد: سازوکار دیگری که در بازار برق بورس انرژی ایران در حال طراحی است، امکان خرید برق به صورت ساعتی است. با تفاوت قیمتی که برق در ساعات مختلف شبانه‌روز دارد، صنایع می‌توانند بخشی از مصرف خود را از طریق این امکان مدیریت کنند. به گفته وی، بورس انرژی ایران در راستای تامین گاز پایدار صنایع، طراحی بازار گاز طبیعی را نیز انجام داده است و پیشنهادهای تاسیس این بازار جدید به شرکت ملی گاز ایران داده شده است. مدیرعامل بورس انرژی ایران با یادآوری این نکته که در بودجه ۱۴۰۰ به راه‌اندازی بازار گاز جدید اشاره شده بود، گفت: متاسفانه این مساله از سوی شرکت ملی گاز ایران پیگیری نشد و عرضه گاز اتفاق نیفتاد. نقوی درباره مزایای بازار گاز جدید تصریح کرد: در چارچوب راه‌اندازی بازار گاز، هم گواهی صرفه‌جویی گاز در وضعیت مطلوبی مبادله می‌شود و هم باعث می‌شود که شاخص‌های قیمت‌گذاری گاز صنایع و پتروشیمی‌ها از هاب‌های اروپا و امریکا به شاخص‌های داخلی برگردانده شود و در نهایت نیز امکان تبادل گاز بر اساس شرایط پیک و غیرپیک به وجود می‌آید. او ادامه داد: یک پیشنهاد دیگر برای تامین برق پایدار این است که امکان واردات برق در بازار مدیریت مصرف توسط بخش خصوصی و فروش آن به صنایع ایجاد شود. مدیرعامل بورس انرژی ایران در پایان گفت: بنابر مصوباتی که در دو سال گذشته در بودجه وجود داشت، صنایع مکلف بودند که در تمام ساعات و فصول برق را به نرخ ECA (خرید تضمینی) خریداری کنند؛ اما در سازوکار رقابتی، نرخ قیمت متناسب با ساعات، روزها و فصول تعیین می‌شود و محاسبات بورس انرژی ایران نشان می‌دهد این میانگین به مراتب پایین‌تر از نرخ ECA (خرید تضمینی) خواهد بود. همچنین در سازوکار بازار رقابتی، بحث تامین پایدار به نحو مطلوب‌تری اتفاق می‌افتد.

رشد دوباره بورس

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات دیروز یعنی چهارشنبه، ۳۰ آذرماه با چهار هزار و ۱۰۴ واحد افزایش در ارتفاع یک میلیون و ۴۹۶ هزار واحدی ایستاد. شاخص هم‌وزن با سه هزار و ۳۲۲ واحد افزایش به ۴۴۵ هزار و ۷۲۰ واحد و شاخص قیمت با یک هزار و ۹۷۷ واحد رشد به ۲۶۵ هزار و ۳۲۳ واحد رسید. شاخص بازار اول، چهار هزار و ۶۰۱ واحد و شاخص بازار دوم، سه هزار و ۳۲۳ واحد افزایش را ثبت کردند. دیروز در معاملات بورس تهران، بیش از هفت میلیارد و ۷۵۰ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۲ هزار و ۸۶۸ میلیارد ریال معامله شد.
همچنین شرکت سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی (وبانک) با ۵۸۱ واحد، بانک ملت (وبملت) با ۵۳۸ واحد، بانک پاسارگاد (وپاسار) با ۳۸۹ واحد، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران (حکشتی) با ۳۴۹ واحد، بانک صادرات ایران (وبصادر) با ۳۲۲ واحد و بانک تجارت (وتجارت) با ۳۱۴ واحد تاثیر مثبت بر شاخص بورس داشت. در مقابل توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه (میدکو) با ۳۴۰ واحد، فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با ۲۸۶ واحد، پالایش نفت تهران (شتران) با ۲۶۰ واحد، پتروشیمی پارس (پارس) با ۲۵۷ واحد، پالایش نفت بندرعباس (شبندر) با ۲۵۴ واحد و معدنی و صنعتی چادرملو (کچاد) با ۲۲۵ واحد تاثیر منفی بر شاخص بورس به همراه داشت. بر پایه این گزارش، روز گذشته نماد پالایش نفت تهران (شتران)، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو (خگستر)، شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا)، ایران خودرو (خودرو)، بانک تجارت (وتجارت)، بانک صادرات ایران (وبصادر) در نمادهای پُرتراکنش قرار داشتند. گروه خودرو هم در معاملات روز گذشته صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه یک میلیارد و ۱۶۱ میلیون برگه سهم به ارزش چهار هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال داد و ستد شد. شاخص فرابورس نیز در آخرین روز کاری هفته بیش از ۱۰۹ واحد افزایش داشت و به ۱۹ هزار و ۱۷۲ واحد رسید. در این بازار بیش از پنج میلیارد و ۲۳۸ میلیون برگه سهم و اوراق مالی دادوستد شد و تعداد دفعات معاملات دیروز فرابورس بیش از ۲۲۱ هزار و ۷۵۱ نوبت بود. مجتمع جهان فولاد سیرجان (فجهان)، گروه توسعه مالی مهر آیندگان (ومهان)، صنعتی مینو (غصینو)، سنگ آهن گهرزمین (کگهر)، بیمه کوثر (کوثر)، بهمن دیزل (خدیزل) و فرابورس ایران (فرابورس) تاثیر مثبت بر این شاخص داشتند. در ادامه پلیمر آریاساسول (آریا)، پتروشیمی زاگرس (زاگرس)، شرکت سرمایه‌گذاری مالی سپهر صادرات (وسپهر)، توزیع دارو پخش (دتوزیع)، مجتمع صنعتی آرتاویل تایر (پارتا) و توکاریل (توریل) تاثیر منفی بر این شاخص داشتند.

مشکل سریالی بازار سرمایه

بورس نیوز | حمزه کریمی، کارشناس بازار سهام بیان کرد: بحث بودجه همه‌ساله برای بازار اهمیت ویژه‌ای داشته است، تا جایی که بسیاری از منابع تأمین‌شده در بودجه مربوط به شرکت‌های بورسی می‌شود. دولت سال گذشته تحقق بالایی ۹۰ درصد از مبحث مالیات داشته است و این موضوع، گمانه‌زنی برای تأمین منابع دولتی از بورس را بالا می‌برد. در بودجه سال آینده احتمال اینکه موارد زیادی برای بورس دیده شود، وجود دارد که یکی از آنها بیمه سهام خواهد بود البته اضافه کردن بند جدید در بودجه برای بورس چندان عملیاتی به نظر نمی‌رسد. چرا که دولت تا پایان سال جاری ۳۰۰ همت کمبود بودجه دارد و به نظر نمی‌رسد که برای بازار سهام تصمیمی بگیرد.
وی افزود: شاید با تورمی که با دلار بالایی ۳۹ هزار تومان تشکیل‌شده است، دولت بی‌میل نیست همانند سال ۹۹ با یک نوسان‌گیری از بازار سرمایه انجام دهد و بار دیگر تأمینی مالی را از بورس داشته باشد.
این فعال بورسی تشریح کرد: برای نتیجه‌گیری از تبعات هم‌زمانی انتشار بودجه با برنامه توسعه هفتم، باید بررسی کرد که برنامه‌های توسعه قبل چه تأثیری داشته‌اند، به نظر می‌رسد بودجه سال آینده به‌جایی ۱.۱۲ دو مرحله منتشر می‌شود و با ۲ مرحله شدن آن محتمل است که کسری بودجه در فصل بهار بررسی شود. البته که باوجود رشد افسارگسیخته نقدینگی بسیاری از برنامه‌ها به‌سادگی محقق نمی‌شود. هم‌زمانی انتشار بودجه با برنامه توسعه هفتم می‌تواند برای وضعیت اقتصادی کشور راهگشا باشد، اما باوجود تحریم، ابهام برجام، رشد نقدینگی و نرخ دلار این دست طرح‌ریزی‌ها به‌سادگی محقق نمی‌شود.
این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به شرکت‌های صادرات محور عنوان کرد: به نظر می‌رسد که شرکت‌های صادرات محور واز طرف دیگر شرکت‌های تولیدی فعال در بورس با چالش قوانین روبرو هستند و نیاز به تسهیل در آنها دارند. باید اقدامی شود که شرکت‌های این چنینی تأمین مالی کم هزینه انجام دهند تا منجر به ارزان شدن قیمت نهایی محصول تولیدی شود. از طرفی اگر در بخش صادرات هم تسهیل ایجاد و مشوق‌های صادراتی دیده شود به نظر می‌رسد، بسیاری از بحران شرکت‌های فعال در بازار سرمایه مرتفع می‌شود. کریمی گفت: به‌صورت کلی محقق شدن تمام این اقدامات خود را در تابلوی معاملات نشان می‌دهند. توصیه می‌شود، سهامداران همانطور که تابه‌حال صبوری کردند بازهم مقداری صبور باشند چراکه با توجه به نرخ دلار و بالا رفتن بازارهای موازی اعداد بالاتری را در سهام می‌توان، دید. فروش سهام در مقطع فعلی کار درستی به نظر نمی‌رسد، باید گفت نگهداری از آن منطقی‌تر است.

واریز سود ۱.۷ میلیون سهامدار عدالت، در گرو اصلاح شبا بانکی

ایرنا | محمد باغستانی، مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه (سمات) به جزییات پرداخت مرحله نخست سود سهام عدالت اشاره کرد و افزود: شرکت سپرده‌گذاری مرکزی بر اساس مصوبه شورای عالی بورس و اوراق بهادار که روز ۶ آذرماه جاری به این شرکت ابلاغ شد، مکاتباتی را با ۳۶ شرکت سرمایه‌پذیر سهام عدالت انجام داد که در نهایت بخشی از سود عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰ به حساب‌های شرکت سمات واریز شد. وی ادامه داد: در مجموع ۱۲ شرکت بخشی از سود و ۱۱ شرکت کل سود مشمولان سهام عدالت را پرداخت کردند تا شرایط برای واریز سود علی‌الحساب در پایان آذرماه جاری مهیا شود. باغستانی با بیان اینکه کارشناسان شرکت سپرده‌گذاری مرکزی در روزهای گذشته محاسبات لازم برای پرداخت بخش اول سود سهام عدالت را انجام دادند، افزود: خوشبختانه با توجه به تعاملات خوبی که با شبکه بانکی از ۲ سال قبل فراهم شده است، اطلاعات سهامداران امروز در اختیار ۱۹ بانک قرار گرفت تا سودها به حساب سهامداران واریز شود.
مدیرعامل سمات در خصوص مبالغ واریزی به حساب سهامداران سهام عدالت نیز گفت: سهامدارانی که در پرتفوی سهام خود ۴۵۲، ۴۹۲ و ۵۳۲ هزار تومان دارند به ترتیب ۵۱۰، ۵۵۵ و ۶۰۰ هزار تومان و افرادی که پرتفوی یک میلیون تومانی در اختیار دارند، مبلغ یک میلیون و ۱۲۸ هزار تومان سود علی‌الحساب دریافت می‌کنند.
وی با بیان اینکه سود علی‌الحساب به حساب هر دو گروه مستقیم و غیرمستقیم مشمولان سهام عدالت واریز می‌شود، گفت: حدود یک میلیون و ۷۳۰ هزار نفر از سهامداران عدالت همچنان با مشکل شبای بانکی معتبر روبرو هستند که این افراد می‌توانند با ثبت نام و احراز هویت در سامانه جامع اطلاعات مشتریان (sejam.ir) یا درج شماره شبای معتبر خود در سایت sahamedalat.ir در فرایند دریافت سود سهام در مراحل بعدی قرار بگیرند.
باغستانی در مورد پرداخت مابقی سود سهام عدالت گفت: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت سپرده‌گذاری مرکزی رایزنی‌های خود را برای دریافت تمام سود مشمولان سهام عدالت انجام خواهند داد و امیدواریم بتوانیم در اواخر اسفندماه امسال باقیمانده سود این گروه از سهامداران را از طریق این شرکت پرداخت کنیم.

زاکانی: لیست ساختمان‌های ناایمن هیچگاه وجود نداشته است

شهردار تهران با بیان اینکه لیست ساختمان‌های ناایمن هیچگاه وجود نداشته است، گفت: اقدامات لازم در حوزه ایمن‌سازی ساختمان‌های سطح پایتخت در ۲۲ منطقه شهر تهران آغاز شده است. علیرضا زاکانی شهردار تهران در گفت‌وگو با مهر، در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه فهرست ساختمان‌های ناایمن چه زمانی در اختیار دادگستری قرار خواهد گرفت، گفت: مدتی است که اقدامات لازم در حوزه ایمن‌سازی ساختمان‌های سطح پایتخت در ۲۲ منطقه شهر تهران آغاز شده است. شهردار تهران با اشاره به لیست ساختمان‌های ناایمن تهران اظهار کرد: اصل کار شهرداری در حوزه ساختمان‌های ناایمن شناسایی است؛ چراکه لیست ساختمان‌های ناایمن هیچ‌وقت وجود خارجی نداشته است. زاکانی درباره وضعیت ساختمان‌های ناایمن طی سالیان گذشته بیان کرد: هر آنچه در سال‌های گذشته وجود داشته، ناظر بر بررسی ساختمان‌ها از حوزه و منظر آتش نشانی بوده است. اما اکنون علاوه بر حوزه آتش نشانی در حوزه شهرسازی، ایمنی و ساختمانی نیز ساختمان‌ها مورد بررسی قرار خواهند گرفت. شهردار تهران با تاکید بر اینکه تیم‌های شهرداری تهران در حال بررسی ساختمان‌های بلندمرتبه و تاشش طبقه هستند، گفت: بررسی ساختمان‌های بلند با اولویت اول آغاز می‌شود و در حال انجام کاری هستیم تا در بستر آن شناسنامه برای ساختمان‌ها تدوین شود. وی عنوان کرد: پس از صدور شناسنامه برای ساختمان‌ها مشخص می‌شود که کدام ساختمان‌ها ناایمن و کدام ساختمان‌ها ایمن هستند و به دنبال آن نیز اقدام به بازسازی، نوسازی و تخریب ساختمان‌ها می‌کنیم.

اعلام شرایط جدید پیش‌فروش قبر در بهشت زهرا(س)

سازمان بهشت زهرا(س) شرایط جدید پیش‌فروش قبر را اعلام کرد. بر اساس شرایط جدید، هزینه ۲ طبقه از سه طبقه پیش‌فروش شده، در زمان فروش دریافت خواهد شد. به گزارش ایرنا، طبق شرایط جدید، اولویت حق استفاده از قبرها در قطعات قدیمی به افرادی واگذار می‌شود که یکی از بستگان درجه یک متقاضی، در آن قطعات مزار داشته باشد. همچنین برای جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده در این بخش، به هر کدملی صرفا یک پلاک قبر واگذار می‌شود و شرایط انتقال سند قبر به دیگران نیز برداشته شده است. براساس این گزارش، در پیش‌فروش قبرها، هزینه ۲ طبقه از سه طبقه پیش فروش شده، در زمان فروش دریافت خواهد شد و هزینه یک طبقه دیگر نیز در آینده با اولین دفن، به نرخ مصوب روز از خانواده متوفی دریافت خواهد شد. این گزارش آورده است: از سوی دیگر ۳۰ درصد از ظرفیت قبرهای خالی قطعات قدیمی به عنوان ذخیره دفن روز، پیش فروش نخواهد شد تا امکان دفن در قطعات قدیمی در آینده نیز برای متقاضیان همچنان وجود داشته باشد.

پیشنهادی برای شفاف‌سازی در سامانه شفافیت!

علیرضا نادعلی، سخنگوی شورای شهر تهران گفت: در خصوص ثبت نشدن برخی اطلاعات در سامانه شفافیت، از شهردار تهران می‌خواهیم که شخصا مساله را بررسی کنند و تذکرات لازم را به مدیران زیرمجموعه خود بدهند تا شاهد تکمیل اطلاعات این سامانه و شفافیت بیشتر شهرداری با شهروندان باشیم. نادعلی در گفت‌وگو با ایلنا در پاسخ به اینکه چرا با وجود مصوبه قانونی شورای شهر تهران درباره الزام شهرداری به بارگذاری و به‌روزرسانی اطلاعات لازم در سامانه شفافیت و درخواست رسمی کارگروه ستاد ارتقای سلامت اداری از شهرداری در این زمینه، شهرداری هنوز به برخی تکالیف قانونی خود عمل نکرده است؟ گفت: شورای شهر یک نهاد تقنینی و نظارتی است، اما شهرداری یک نهاد اجرایی محسوب می‌شود. معمولا مدیرانی که در حوزه اجرا فعالیت می‌کنند، مساله نظارت را در درجه دوم اهمیت می‌بینند و افرادی که در حوزه نظارتی فعالیت می‌کنند، نگاهی جدی به این مساله دارند. به همین دلیل است که اعضای شورای شهر نسبت به مدیران شهرداری اهمیت بیشتری برای تمام ابعاد نظارتی از جمله تکمیل و به‌روزرسانی سامانه شفافیت قائل هستند و تاکید دارند اشکالاتی که در حوزه شفافیت در فرآیند مدیریت شهری تهران وجود دارد، باید برطرف شود و اطلاعات سامانه‌ای که در این خصوص طراحی شده است، باید همواره تکمیل و به‌روز باشد. وی تاکید کرد: قطعا تکمیل و به‌روزرسانی همه اطلاعات در سامانه شفافیت شهرداری تهران یک گام رو به جلو در شفافیت مالی و اداری شهرداری محسوب می‌شود که می‌تواند سطح عدالت اجتماعی در فرآیندهای اجرایی و عملیاتی شهرداری تهران را افزایش دهد تا تمام جمعیت ۱۰ میلیونی پایتخت از منافع این اتفاق بهره‌مند شوند. نادعلی ضمن درخواست از شهرداری تهران برای تکمیل سریع‌تر سامانه شفافیت گفت: با توجه به اینکه پیش از راه‌اندازی سامانه شفافیت شهرداری تهران، تجربه مشابهی در حوزه ارایه شفاف اطلاعات مالی و مدیریتی شهرداری به عموم شهروندان وجود نداشت، در چند سالی که از راه‌اندازی و تکمیل بخش‌های مختلف این سامانه می‌گذرد، رفته رفته نارسایی‌هایی که در روند اجرایی تکمیل و بارگذاری اطلاعات در این سامانه وجود دارد، مشخص شده است که باید برطرف شود. در واقع، این نارسایی‌ها عامل اصلی تکمیل نشدن سامانه شفافیت هستند و رویکرد کلی مدیران دوره جدید شهرداری تهران، این نیست که عمدا از انتشار برخی اطلاعات در سامانه جلوگیری کنند.

هزینه فرصت ناکارآمدی اقتصادی-محیط زیستی حمل و نقل چیست؟

حلقه مفقوده کاهش ترافیک و آلودگی هوا

گروه راه و شهرسازی |

غفلت از نوسازی انواع ناوگان حمل ونقل شهری و غیرشهری و به عبارت روشن‌تر، عدم به‌کارگیری تکنولوژی‌های مدرن در حوزه حمل و نقل، جدا از اینکه هزینه‌های سنگین مادی همچون آلودگی هوا، به خطر انداختن سلامت شهروندان و هدر رفتن میلیون‌ها ساعت وقت مردم در ترافیک را به همراه دارد، منجر به از دست رفتن فرصت صادرات سوخت و کسب درآمدهای ارزی برای کشور نیز می‌شود. از این رو، استفاده از سیستم‌های حمل و نقل موجود در کشور نه تنها ناکارآمد هستند و پیامدهای منفی متعددی دارند، بلکه فرصت‌های اقتصادی و مالی قابل توجهی را نیز از کشور سلب می‌کند و به این ترتیب، فرصت به‌کارگیری منابع مالی حاصل از فروش سوخت را از اقتصاد ایران می‌گیرد و منابع مالی مورد اشاره به جای صرف رشد و توسعه کشور، دود می‌شود و به هوا می‌رود. از این رو، همان قدر که در قرن گذشته حمل و نقل برای توسعه کشور دارای اهمیت بود و هست، به همان میزان، در قرن جدید، استفاده از حمل و نقل انبوه و مدرن و پاک نیز مهم است و بدون آن، نمی‌توان به اهداف توسعه دست یافت. به گزارش «تعادل»، در سال‌های گذشته، توجه به مساله نوسازی ناوگان حمل و نقل شهری و غیرشهری در قوانین بالادستی مورد توجه بوده است به گونه‌ای که وزارت نفت مکلف شده بود با اعطای یارانه و تسهیلات به نوسازی ناوگان جاده‌ای و حتی متروی شهری کمک کند. اساسا تعهدات دولتی که شهرداری کلانشهرها هر از گاه به آن اشاره می‌کنند که دولت سهم خود برای خرید اتوبوس یا مترو را نداده است، ریشه در این مساله دارد. از آنجا که ناوگان‌های فرسوده چند برابر ناوگان سالم و با کیفیت سوخت مصرف می‌کنند، عایدی این نوسازی در یک دوره کوتاه‌مدت دوباره به دولت بازمی‌گردد.

تکنولوژی‌های نوین با انرژی‌های تجدیدپذیر

افزون بر نوسازی ناوگان حمل و نقل، استفاده از تکنولوژی‌های نوین حمل و نقل مانند وسایط نقلیه برقی نقش موثری در کاهش آلودگی و ترافیک دارند. البته ورود این تکنولوژی‌ها مستلزم برقراری ارتباط بیشتر تولیدکنندگان داخلی با همتایان خارجی با هدف انتقال فناوری مورد نظر است و همزمان مستلزم پرداخت هزینه‌های سنگین - بخوانید سرمایه‌گذاری- از سوی دولت یا شهرداری‌ها است.

صرفه‌جویی روزانه ۱۵ میلیون لیتر بنزین

۱۵ میلیون موتورسیکلت در سطح کشور کارت سوخت دارند که مجموعا روزانه حدود ۱۵ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌کنند! اگر موتورسیکلت برقی با بنزینی جایگزین شود، روزانه ۱۵ میلیون لیتر بنزین، معادل ۱۰۵ میلیون دلار در هر روز از این صرفه‌جویی، عاید کشورمان می‌شود! این یک نمونه از اثرگذاری تکنولوژی‌های مدرن بر کاهش مصرف سوخت و در پی آن کاهش آلودگی هوا است. هم‌اکنون بالغ بر ۳ میلیون دستگاه موتورسیکلت در سطح شهر تهران تردد می‌کنند که عمدتا برای حمل کالا (پیک)، مسافر و به عنوان وسیله نقلیه شخصی استفاده می‌شوند؛ موتورسیکلت‌ها سهمی در حدود ۶ درصد از حمل و نقل روزانه در تهران را بر عهده دارند اما با توجه به اینکه عمده موتورسیکلت‌های سطح شهر کاربراتوری هستند، نقش این وسیله نقلیه در انتشار گازها و ذرات آلاینده بسیار بالاست. به علت آلایندگی بالای زیست‌محیطی، استفاده از موتورسیکلت‌های کاربراتوری در شهرهای مختلف دنیا کاملا منسوخ و ممنوع شده است؛ این در حالی است که استفاده از موتورسیکلت‌های برقی تجربه موفقی در دنیاست اما متأسفانه در کشور ما توجه به توسعه و استفاده از موتورسیکلت‌های برقی مغفول مانده و کماکان سهم عمده ناوگان موتورسیکلت در سطح شهر به انواع بنزینی کاربراتوری اختصاص یافته است که آلایندگی بسیار بالایی دارد. ابوالفضل حجازی رییس سابق انجمن سازندگان موتورسیکلت در گفت‌وگو با تسنیم در این باره گفت: حدوداً بیش از ۱۵ میلیون موتورسیکلت در سطح کشور کارت سوخت دارند که این موتورسیکلت‌ها روزانه چیزی حدود یک لیتر بنزین مصرف می‌کنند؛ این یک لیتر برای ۱۵ میلیون موتورسیکلت، روزانه معادل ۱۵ میلیون لیتر بنزین می‌شود که اگر ما به‌التفاوت هزینه بنزین این موتورها را نسبت به قیمت صادراتی بنزین مقایسه کنیم، رقم بسیار بزرگی می‌شود. او افزود: قیمت صادراتی بنزین حدود ۷۰ سنت است. اگر این عدد ۱۵ میلیون لیتر مصرف روزانه موتورسیکلت‌ها در سطح کشورمان را در ۷۰ سنت ضرب کنیم، روزانه عدد ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار می‌شود! این عدد می‌تواند در منافع ملی تأثیر زیادی داشته باشد. علاوه بر صرفه اقتصادی در صورت جایگزینی موتورسیکلت‌های بنزینی با موتورسیکلت‌های برقی، مساله مهم کاهش بسیار محسوس آلودگی هوا، حفظ سلامت جانی موتورسواران، کاهش تصادفات جاده‌ای و هزینه‌های بهداشتی آن نیز عاید کشور می‌شود. حجازی اظهار کرد: همه این موارد با توسعه موتورسیکلت‌های برقی بهبود پیدا می‌کند البته من بیشتر طرفدار استفاده از دوچرخه‌های برقی هستم که از موتور برقی نیز بهتر است. جاافتادن فرهنگ استفاده از موتورسیکلت و دوچرخه برقی تنها نیازمند طرح‌های حمایتی و فرهنگ‌سازی رسانه به ویژه از سوی خبرگزاری‌ها و رسانه ملی است. فرهنگ دوچرخه‌سواری در کشورهای اروپایی در دوران کرونا به بهترین شکل، جاافتاد. در آن زمان کارخانه‌های چینی ۳ شیفت دوچرخه تولید می‌کردند و به اروپایی‌ها می‌فروختند! مردم اروپا در زمان اوج کرونا ۳ تا ۴ ماه در نوبت بودند تا دوچرخه بخرند! به گفته رییس سابق انجمن سازندگان موتورسیکلت، توسعه دوچرخه و موتورسیکلت‌های برقی باید از خود دولت شروع شود؛ خرید موتورسیکلت‌های بنزینی باید در ارگان‌های دولتی و زیرمجموعه‌های آنها ممنوع یا محدود شود. این تصمیم‌گیری‌ها باید در هیات دولت انجام شود و نیازی به ورود و مصوبه مجلس ندارد؛ سازمان‌های دولتی، بانک‌ها و ادارات باید به متقاضیان دوچرخه و موتورسیکلت برقی وام بدهند. استفاده از دوچرخه هم نوعی ورزش است و هم اینکه احتمال تصادفات را کاهش می‌دهد. او افزود: اگر تنها قشر کارمندان در تهران که با خودرو، موتوسیکلت یا تاکسی رفت و آمد می‌کنند را به استفاده از دوچرخه برقی تشویق کنیم، حجم بسیار زیادی از آلودگی هوا کاهش پیدا می‌کند. بر اساس آمار، فاصله منزل تا محل کار ۷۰ درصد کارمندان در شهر تهران کمتر از ۵ کیلومتر است و این مسیر را می‌توان به راحتی با دوچرخه برقی طی کرد. در صورت استفاده از دوچرخه نیاز نیست همه مسیر را پا بزنند و می‌توان از موتور برقی آنها هم استفاده کرد. او اظهار کرد: توسعه استفاده از وسایل حمل و نقل برقی تا حد زیادی، مشکل ترافیک را هم حل می‌کند و با کمک به کاهش آلودگی هوا در بحث سلامتی نیز از بسیاری از بیماری‌ها پیشگیری می‌کند همچنین مصرف بنزین هم به صورت بسیار محسوسی کم شده و به عنوان یک ذخیره استراتژیک برای نسل‌های آینده باقی می‌ماند. به گفته رییس سابق انجمن سازندگان موتورسیکلت، در چین و بسیاری از کشورها، موتورسیکلت‌های پلیس برقی شده است و پلیس کشور ما نیز می‌تواند از موتورسیکلت برقی استفاده کند. ادارات پست می‌توانند پیش‌قراول جایگزینی موتورسیکلت‌های برقی شوند و رستوران‌ها نیز ظرفیت خوبی دارند و می‌توان امتیازاتی را برای رستوران‌هایی که پیک‌های خود را موظف به استفاده از موتورسیکلت برقی می‌کنند، در نظر گرفت. کافی است بگوییم بیمه پرسنل آنها، رایگان می‌شود یا عوارض شهرداری آنها نصف یا رایگان می‌شود. او اظهار کرد: شهرداری باید ایستگاه‌های شارژ موتور برقی را با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی راه‌اندازی کند؛ اگر تنها فضای لازم برای راه‌اندازی این ایستگاه‌ها را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد نیز کافی است چرا متقاضی برای این کار زیاد است و بازدهی آن از اعطای باتری موتورسیکلت‌های برقی رایگان هم بهتر است. قیمت دوچرخه برقی در کشور ما حدود ۲۰ میلیون تومان و موتورسیکلت برقی نیز به‌طور میانگین ۵۰ تا ۶۰ میلیون تومان قیمت دارد. اگر بانک‌ها را موظف کنیم که تسهیلات لازم را در اختیار متقاضیان موتورسیکلت‌های برقی قرار دهند، به راحتی می‌توان بخش زیادی از این مبالغ را در اختیار متقاضیان قرار داد.

اثر مترو بر مصرف سوخت

آن گونه که مسعود درستی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه در هفت ماه منتهی به مهرماه ۱۴۰۱ استفاده از مترو باعث صرفه جویی ۲ هزار و ۴۵۰ میلیارد تومانی در مصرف سوخت شده است. او با تأکید بر اینکه در خطوط مترو پس از ساخت، امکان سنجی صورت می‌گیرد، یادآور شد: در مطالعات، صرفه جویی در مصرف سوخت، کاهش آلودگی، استهلاک و وقت مردم در نظر گرفته می‌شود. چهار خط ما منافع بیشتری نسبت به هزینه‌ها دارد و باید بپذیریم که خطوط مترو سرمایه‌گذاری بلندمدت محسوب می‌شود.

۴ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی

علیرضا احمدی فینی، سرپرست ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور نیز پیش از این در خصوص اثر ناوگان سنگین باری و مسافری درون و برون شهری در مصرف سوخت گفته بود: ۷۰ درصد ناوگان سنگین ما مشمول فرسودگی است. به این معنا که اگر مصرف سوخت بهینه و میزان آلایندگی حداقل شود و نیز ایمنی و بهره وری به حداکثر وضع موجود برسد، ۷۰ درصد ناوگانی که در حوزه سنگین باری، مسافری، درون و برون شهری و نفت گاز سوز، مشمول این فرآیند نوسازی خواهند شد. در حال حاضر تنها ۳۰ درصد ناوگان سنگین ما از نظر مصرف سوخت، میزان آلایندگی، بهره وری و ایمنی بهینه هستند. احمدی فینی یادآور شده بود: میانگین صرفه جویی در مصرف سوخت که از بهینه‌سازی ۷۰ درصد ناوگان غیر بهینه حاصل می‌شود حدود ۲۰ درصد از کل مصرف سوخت ماست. بنابراین روزانه نزدیک به ۱۰ میلیون لیتر بهینه‌سازی مصرف سوخت اتفاق می‌افتد که سالانه به ۴ میلیارد لیتر می‌رسد. به گفته او، این رقم، تنها صرفه جویی حاصل از کاهش مصرف سوخت با نوسازی ناوگان است و اگر سایر آیتم‌های بسته ۴ گانه که از محل نوسازی ناوگان اتفاق می‌افتد (شامل کاهش مصرف سوخت، کاهش آلایندگی و ارتقای بهره وری و ایمنی) بوده و اگر سایر آیتم‌ها را هم در نظر بگیریم، اعداد و ارقامی که به دست می‌آید، بسیار چشمگیرتر خواهد بود. سرپرست ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور همچنین تصریح کرده بود: با توجه به قیمت یک دلاری هر لیتر نفت گاز (گازوئیل) بر اساس فوب خلیج فارس (Free On Board) چیزی حدود ۴ میلیارد دلار در سال صرفه‌جویی یا درآمد ارزی خواهیم داشت.

معاون وزیر راه: جمعیت درگیر بافت فرسوده به ۲۲ میلیون نفر رسید

اعلام جزییات مشوق‌های نوسازی در بافت فرسوده

آنگونه که معاون وزیر راه و شهرسازی گفته، براساس آمار سال ۹۵ جمعیت ۱۹.۵ میلیون نفر در بافت فرسوده مستقر هستند که برآورد می‌شود این آمار در سال ۱۴۰۱ به ۲۲ میلیون نفر برسد. محمد آیینی، معاون وزیر راه و مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری دیروز در یک نشست خبری با بیان اینکه ۳۰ درصد جمعیت شهری در بافت فرسوده ساکن هستند، ادامه داد: یک سوم جمعیت شهری در بافت فرسوده حاضر هستند و در حال حاضر ۲ میلیون و ۶۸۰ هزار واحد هیچ سازه‌ای ندارند و این سقف‌های لرزان در معرض خطرات بلایای طبیعی مانند زلزله قرار دارند و بسیار خطرپذیر هستند. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری تاکید کرد: واحدها در بافت‌های فرسوده از لحاظ ویژگی‌های نفوذناپذیری و ریزدانگی مستعد بحرانی‌ترین خطرات هستند. آیینی افزود: از زمان آغاز نوسازی بافت‌های فرسوده یعنی از سال ۸۴ تا به سال ۱۴۰۰ حدود ۲۲۰ هزار از واحدها در بافت فرسوده تخریب شده‌اند و به جای آن ۷۲۰ هزار واحد جدید ساخته شده است. وی با بیان اینکه با حجم بالایی از واحدها در بافت فرسوده مواجه هستیم و برای بهبود شرایط چاره‌ای جز مردمی‌سازی اجرای نوسازی بافت فرسوده نداریم، گفت: باید به جریان نوسازی سقف‌های لرزان شتاب ببخشیم و موضوع این است که اقشار ساکن این بافت، از اقشار کم درآمد جامعه هستند و از سوی دیگر به دلیل شرایط این بافت، ورود انبوه‌سازان و سرمایه‌گذاران به این بافت‌ها و مناطق به صرفه نیست و نسبت به سایر مناطق مرغوبیت لازم را ندارند و از این رو انبوه‌سازان رغبتی به سرمایه‌گذاری در این مناطق را ندارند، از این یک بسته تشویقی برای نوسازی بافت‌های فرسوده تدوین و ابلاغ کرده‌ایم.

جزییات تخفیف‌ها

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به جزییات طرح تشویقی گفت: اولین موضوع کاهش هزینه‌های غیرساختمانی بوده و در این اقدام تخفیفات ۵۰ درصدی برای صدور پروانه، انشعابات و... در نظر گرفته شد و این تخفیفات به‌طور میانگین در سطح کشور هزینه تمام شده ساخت را در هر متر مربع تا ۵۰۰ هزار تومان کاهش می‌دهد. وی ادامه داد: از دیگر مشوقات تسهیلات بانکی است به‌طوری که هر واحدی که سرمایه‌گذاری به تامین مالی اضافه کند به همان اندازه بانک هم آورده خواهد داشت و تسهیلات هم ارزان قیمت خواهد بود. مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری گفت: مشوق سوم بحث اسکان موقت برای متقاضیان نوسازی بافت فرسوده هستیم و از دیگر برنامه‌های در نظر گرفته شده اجرای طرح کلید به کلید است. بسته پنجم هم مشوق‌های شهرسازانه و کالبدی بوده به این معنا که وابسته به اعتبارات نبودیم و مشوق‌هایی از جنس تراکم و سطح اشغال در نظر گرفته‌ایم. آیینی در توضیح هر یک از مشوق‌ها تاکید کرد: واحدهای کمتر از ۵۰ متر نباید در طرح نوسازی بافت فرسوده رها شوند و مشوق‌هایی برای واحدهای تجمیعی که به بیشتر از ۵۰ متر می‌رسد ابلاغ شده همچنین به واحدهای ۱۵۰ متر و ۲۰۰ متر یک پارکینگ رایگان داده می‌شود و همچنین با پارکینگ کامل امکان نصب درب دوم را هم خواهند داشت. وی افزود: از دیگر مشوق‌ها برای تجمیع واحدها این است که یک تراکم تشویقی خواهند داشت و در بحث نفوذناپذیری به معابر ۱۲ متری بالاتر یک طبقه تراکم تشویقی و امکان یک طبقه همکف غیرمسکونی و تجاری مشوق داده شده است. معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: همچنین برای تجمیع بلوکی دو طبقه تراکم تشویقی و دو طبقه همکف غیر واحدی به عنوان مشوق در نظر گرفته شده است. همچنین این واحدها امکان پارکینگ رو باز هم خواهند داشت. وی با بیان اینکه در دو ماه گذشته از ابلاغ این طرح تشویقی روند نوسازی بافت فرسوده سرعت پیدا کرده، گفت: در ۳۰ آذر امسال نسبت به ۳۰ آذر پارسال صدور پروانه ۵۷ درصد و تعداد واحد ۴۶ درصد افزایش یافته است.

علت عجیب تأخیر در پرواز شیراز - تهران

مدیرکل فرودگاه‌های استان فارس از تاخیر سه ساعته پرواز شیراز - تهران به دلیل وجود بیمار اعصاب و روان خبر داد. غلامرضا کریم‌آقایی در گفت‌وگو با تسنیم در شیراز، اظهار کرد: پرواز شیراز به تهران شرکت هواپیمایی سپهران که ساعت ۹ و ۲۵ دقیقه صبح چهارشنبه طبق برنامه زمانبندی باید فرودگاه شیراز را به مقصد تهران ترک می‌کرد به دلیل وجود مسافر بیمار اعصاب و روان با سه ساعت تاخیر انجام شد. وی با اشاره به اینکه این افراد سه نفر بوده و در حال ایجاد اخلال در پرواز بودند افزود: به دلیل رعایت الزامات امنیتی، پرواز به تاخیر افتاد و مشکل اعصاب و روان آنها از سوی اورژانس تایید شد. مدیرکل فرودگاه‌های استان فارس گفت: فرودگاه بین‌المللی شهید دستغیب شیراز پس از مهرآباد تهران و مشهد سومین فرودگاه پرترافیک کشور است.

اولین قرارداد ریلی ایران و افغانستان امضا شد

اولین قرارداد حمل و نقل ریلی میان جمهوری اسلامی ایران و کشور افغانستان با مساعدت نمایندگی ویژه رییس جمهور در امور افغانستان به امضا رسید. به گزارش ایسنا، مصطفی رضایی مدیرعامل کنسرسیوم توسعه ریلی افغانستان در این زمینه اظهار کرد: پروژه راه‌آهن خواف – هرات پروژه‌ای است که تا عمق ۶۵ کیلومتری افغانستان اجرای آن به عهده جمهوری اسلامی ایران است در واقع فارغ از اینکه حاکمیت افغانستان جمهوری باشد یا امارت اسلامی تعهد جمهوری اسلامی به کشور افغانستان است تا آن مرحله را تکمیل کند. وی همچنین بیان کرد: پس از ناآرامی‌هایی که در افغانستان اتفاق افتاد خطوط ریلی صدمات زیادی دید و طی شش ماهه گذشته مذاکراتی توسط کنسرسیوم توسعه ریلی افغانستان به دستور آقای کاظمی قمی انجام و توافق شد تا کنسرسیوم تعهدات ریلی ایران به افغانستان را انجام دهد. رضایی ادامه داد: در واقع سه تفاهم‌نامه نهایی شد که یکی مربوط به قرارداد تکمیل قطعه ۳ راه‌آهن افغانستان بود، دیگری انعقاد اولین قرارداد حمل و نقل ریلی بین ایران و افغانستان و مورد سوم هم پیشنهاد سرمایه‌گذاری ایران و اعلام آمادگی کنسرسیوم ریلی افغانستان برای زیرساخت‌های ریلی بود که در این جلسه ارایه شد. مدیرعامل کنسرسیوم توسعه ریلی افغانستان اضافه کرد: در واقع بخش خصوصی جمهوری اسلامی ایران متقاضی سرمایه‌گذاری در خطوط راه‌آهن افغانستان است و پیشنهادی که ارایه دادیم از منطقه روزنک تا هرات است که امیدواریم تا شش ماه آینده به بهره‌برداری عملیاتی برسد. وی تصریح کرد: سرمایه‌گذاری کاملا با طرف ایرانی در فاز اول ۱۵۰ میلیارد تومان، در فاز دوم ۴۲ میلیون دلار برای قطعه چهارم و در فاز سوم هم دو میلیارد دلار برای راه‌آهن هرات – مزارشریف است در واقع به ازای این اقدامات سرمایه‌گذاری معدن در اختیار کنسرسیون قرار می‌گیرد.

هشدار نارنجی بارش برف و باران در ۱۰ استان

سازمان هواشناسی کشور نسبت به بارش برف و باران در ۱۰ استان هشدار داد. به گزارش ایسنا، سازمان هواشناسی کشور با صدور هشدار نارنجی‌رنگ نسبت به بارش باران در مناطق گرمسیر بارعد و برق و وزش باد شدید موقتی در مناطق سردسیر بارش برف هشدار داد. این وضعیت در روز پنجشنبه (اول دی‌ماه) در ایلام، خوزستان، لرستان، نیمه شمالی چهارمحال و بختیاری، روز جمعه (۲ دی‌ماه) در خوزستان، ایلام، لرستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، بوشهر، غرب و جنوب اصفهان، نیمه شمالی و غربی فارس و شنبه (۳ دی‌ماه) در ایلام، لرستان، خوزستان، بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویراحمد، چهارمحال و بختیاری، جنوب و غرب اصفهان، جنوب همدان، جنوب کرمانشاه مورد انتظار است. بر اثر این مخاطرات احتمال خسارت به محصولات و ادوات کشاورزی وجود دارد. سازمان هواشناسی تسریع در کشت‌های تاخیری گندم در مناطق سرد استان اصفهان، آخرین زمان کاشت محصولات دیم پاییزه (گندم، جو، گلرنگ و...) تا پایان آذر در مناطق گرم استان لرستان، تسریع در برداشت چغندرقند و انتقال سریع به کارخانه در استان لرستان، تسریع در برداشت مزارع ذرت و نیشکر باقیمانده در استان خوزستان را توصیه می‌کند. این سازمان برای مناطق سردسیر قطع آبیاری در باغاتی که محصول آنها برداشت شده با توجه به بارندگی و سردی هوا، کنترل، بررسی و بازدید ضدیخ در رادیاتور ماشین‌آلات کشاورزی، موتورهای چاه آب و تخلیه محتویات داخل سمپاش‌ها، تسریع در جمع‌آوری لوله‌ها و تجهیزات آبیاری تحت فشار و انتقال ادوات و ماشین‌آلات کشاورزی به مکان‌های مسقف، انتقال دام‌ها به اماکن سرپوشیده و حفاظت از بره‌ها و گوساله‌های تازه متولد شده در مقابل سرما و سوز باد را توصیه می‌کند. همچنین اجتناب از توقف عشایر در حاشیه رودخانه‌ها و مسیل‌ها، حفاظت از کندوهای زنبور عسل در برابر بارندگی و سرما با استفاده از پوشش‌های مناسب و انتقال کندوها به مکان‌های امن و دور از جریان روان آب‌ها و حاشیه رودخانه‌ها، عدم محلول پاشی و سمپاشی باغات و مزارع با توجه به بارش‌های پیش رو، تسریع در استفاده از کودهای مغذی قبل از شروع بارش، بستن دریچه‌ها و منافذ پوشش گلخانه و دوپوش کردن جداره پایینی گلخانه‌ها جهت جلوگیری از نفوذ سرما و بارندگی توصیه می‌شود. بر اساس این گزارش، در هشدار نارنجی‌رنگ سازمان هواشناسی پیش‌بینی می‌شود که پدیده‌ای جوی اثرات منفی به دنبال داشته باشد و خسارت‌های احتمالی را سبب شود. هشدار نارنجی برای آماده‌باش دستگاه‌های مسوول برای مقابله با یک پدیده خسارت‌زا صادر می‌شود.

دنیای فناوری

شرط ایلان ماسک برای واگذاری مدیرعاملی توییتر

ایلان ماسک اعلام کرد به محض اینکه جانشینی پیدا کند، از سمت خود به عنوان مدیرعامل توییتر کناره‌گیری می‌کند اما همچنان بعضی از واحدهای مهم این پلتفرم شبکه اجتماعی را اداره خواهد کرد. به گزارش ایسنا، مالک میلیاردر توییتر در توییتی نوشت: به محض اینکه فردی را پیدا کنم که به حد کافی احمق باشد تا این شغل را قبول کند، به عنوان مدیرعامل استعفا خواهم کرد. پس از آن، تنها تیم‌های نرم‌افزار و سرورها را اداره خواهم کرد. برای نخستین بار است که ایلان ماسک پس از رای اکثر کاربران به استعفای او در یک نظرسنجی که توسط خود این میلیاردر یکشنبه هفته جاری برگزار شد، به کناره‌گیری خود به عنوان مدیرعامل این پلتفرم اشاره می‌کند. پیشتر شبکه سی ان بی سی به نقل از منابع آگاه گزارش کرده بود ایلان ماسک با جدیت در جست‌وجوی مدیرعامل برای توییتر است. نظرسنجی ایلان ماسک در پایان هفته پرجنجالی انجام شد که طی آن سیاست حریم خصوصی توییتر تغییراتی یافت و حساب چندین خبرنگار تعلیق شد و سپس با انتقاد مقامات دولتی، گروه‌های کنشگر و سازمان‌های ژورنالیستی، حساب این خبرنگاران از تعلیق خارج شد. از زمان خریداری شدن توییتر توسط ایلان ماسک در اکتبر، تغییرات زیادی انجام شده است. ماسک، مدیران ارشد و نیمی از کارکنان توییتر را اخراج کرده، نرخ اشتراک سرویس توییتر بلو را افزایش داده و حساب دونالد ترامپ، رییس جمهور سابق امریکا را برگردانده است. در این نظرسنجی، ۵۷.۵ درصد از کاربران در پاسخ به پرسش ماسک که «آیا باید از مدیرعاملی توییتر کناره‌گیری کنم» به آری رای دادند. ماسک روز یکشنبه گفته بود به نتایج این نظرسنجی عمل خواهد کرد اما به زمان مشخصی برای کناره‌گیری اشاره نکرده و جانشینی را انتخاب نکرده بود. وال استریت هفته‌هاست بود که خواستار کناره‌گیری ماسک از مدیرعاملی توییتر بود و اخیرا حتی سهامداران خوشبین تسلا هم توجه‌بیش از حد ماسک به این پلتفرم شبکه اجتماعی و پرت شدن حواس او در اداره شرکت خودروسازی برقی تسلا را زیر سوال برده بودند.

رکورد بالاترین ترافیک گوگل در فینال جام جهانی ۲۰۲۲ شکسته شد

مدیرعامل گوگل اعلام کرد ترافیک این موتور جست‌وجو، روز برگزاری فینال جام جهانی فیفا در ۱۸ دسامبر سال ۲۰۲۲، رکوردهای قبلی که در زمان برگزاری این مسابقات داشت را شکست. به گزارش ایسنا، سوندار پیچای، مدیرعامل گوگل پس از برگزاری فینال جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲، در توییتی اعلام کرد: موتور جست‌وجوی گوگل، رکورد بالاترین ترافیکی که در ۲۵ سال گذشته در زمان برگزاری فینال جام جهانی فیفا داشت را شکست. انگار که کل دنیا در حال جست‌وجوی یک موضوع بودند. این شرکت اینترنتی، پیش از برگزاری این بازی، قابلیت‌های جدیدی برای کمک به تحکیم موقعیت خود به عنوان منبع جدیدترین اطلاعات عرضه کرده بود. پیدا کردن فهرستی از مسابقه‌های آینده و اطلاعات مربوط به آنها، راحت‌تر شده بود و کاربران تلفن همراه می‌توانستند اعلان‌ها را برای هر تعداد کشور شرکت‌کننده در این مسابقات که می‌خواهند، سفارشی کنند. گوگل تنها شرکتی نبود که شاهد حجم بالای ترافیک در زمان فینال جام جهانی فیفا بود. ایلان ماسک مدیرعامل توییتر، در توئیتی اعلام کرد پس از گل فرانسه، رکورد ۲۴۴۰۰ توییت در ثانیه در این پلتفرم ارسال شد. طبق مقاله وبلاگ توییتر، هشتگ جام جهانی ۲۰۲۲، ۱۴۷ میلیارد بار دیده شد که بالاتر از آمار جام جهانی سال ۲۰۱۸ و بیش از دو برابر آمار بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ توکیو بود. بر اساس توییت‌هایی که در هر دقیقه ارسال شدند، دو بازی بسیار محبوب، بازی آرژانتین در برابر فرانسه و کرواسی در برابر برزیل بود که در میان پنج بازی محبوب برتر قرار گرفتند. و لیونل مسی، بازیکنی بود که بیشترین صحبت‌ها در این پلتفرم شبکه اجتماعی درباره او بود.

واکنش وزیر ارتباطات به وضعیت اینترنت: اختلال‌های جزیی بود که اکنون رفع شده است

در گوشی آقای وزیر، همه‌چیز آرام است

وزیر ارتباطات کاهش سرعت اینترنت در روزهای اخیر را ناشی از اختلال‌های جزیی دانسته و می‌گوید اختلال‌های جزیی موجب کاهش سرعت اخیر اینترنت شده بود و اکنون مشکلی نیز وجود ندارد و از آن طرف رییس جمهوری تاکید کرده که راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات از اولویت‌های فضای مجازی است که باید با جدیت پیگیری و هر چه سریع‌تر راه‌اندازی شود. از ۳۰ شهریور ماه و با آغاز اخلال دولتی در اینترنت، کسب‌وکارهای کشور، روزانه حداقل ۵۰ میلیون تومان و حداکثر ۵۰۰ میلیون تومان آسیب دیده‌اند. بیش از ۴۱ درصد شرکت‌ها، ۲۵ تا ۵۰ درصد درآمد خود را در این مدت از دست داده‌اند و حدود ۴۷ درصد نیز، بیشتر از ۵۰ درصد کاهش فروش داشته‌اند. بررسی داده‌های معاونت پژوهشی سازمان امور مالیاتی کشور، نشان می‌دهد که قطعی اینترنت در ایران روزانه ۳۰۰۰ میلیارد تومان خسارت به بار آورده است. یعنی هزینه ۳ ماه قطعی اینترنت در ایران، برابر با ۴۳ درصد یک سال درآمد نفتی کشور (۲۵ میلیارد دلار) است. اظهارات مسوولان کشور، به ویژه عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات در رابطه با حمایت از کسب‌وکارهای کشور، با عملکرد سیاست‌گذاران فضای مجازی از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم تا امروز، در تناقض است. قطعی و کندی گسترده اینترنت و فیلترینگ بی‌رحمانه حالا دامن شهروند ایرانی را گرفته و تاثیرش در زندگی روزمره نیز ملموس است. با وجود همه این‌ها، نه تنها هیچ چشم‌اندازی برای رفع محدودیت‌های فضای مجازی وجود ندارد، بلکه به نظر می‌رسد وضعیت اینترنت در روزهای آینده نامطلوب‌تر خواهد شد. حالا زارع‌پور اعلام کرده این اختلال‌ها اکنون رفع شده و مشکل خاصی وجود ندارد. به گزارش دیجیاتو، طی روزهای اخیر کاهش سرعت و کیفیت اینترنت شدت گرفته و بسیاری از کاربران در شبکه‌های اجتماعی از کندی اینترنت گلایه کرده‌اند. حال وزیر ارتباطات می‌گوید این موضوع ناشی از اختلالی بوده که اکنون حل شده. عیسی زارع‌پور در حاشیه جلسه هیات دولت در واکنش به کاهش کیفیت و سرعت اخیر اینترنت گفت: «اختلال‌های جزیی داشتیم، اما برطرف شده است. الان می‌توانید تست کنید و خواهید دید مشکل خاصی وجود ندارد.» وزیر ارتباطات طی یک سال گذشته بارها از افزایش سرعت اینترنت در ایران به استناد آمارهای اسپید تست خبر داده است در حالی که مردم معمولا چنین سرعتی را در زمان استفاده از سرویس‌های مورد علاقه خود تجربه نمی‌کنند. فیلترینگ در ماه‌های اخیر و مبارزه دولت با فیلترشکن‌ها نیز در این مدت مزید بر علت شده است تا کیفیت اینترنت کاهش یابد. استارتاپ حوزه خدمات ابری «ابر دراک» اواسط مهرماه گزارشی از وضعیت اینترنت کشور منتشر کرد که نشان می‌داد روش فیلترینگ مورد استفاده در ماه اخیر بر سایر سرویس‌ها و وب‌سایت‌ها تأثیر منفی گذاشته و دسترسی کاربران را با اختلال مواجه کرده است.

به‌دنبال رفع نیازهای کشور با بومی‌سازی هستیم

زارع‌پور همچنین در واکنش به فراخوان وزارت ارتباطات برای تولید رقیب ایرانی اندروید، گفت بومی‌سازی تنها مختص به وزارت ارتباطات نیست: «اولویت‌های بومی‌سازی تجهیزات، زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مورد نیاز کشور را ما، وزارت صمت و معاونت علمی اعلام کرده‌ایم تا همه ظرفیت‌های کشور برای بومی‌سازی به کار گرفته شوند.» او با بیان اینکه در بخش سخت‌افزار مخصوصا تجهیزات شبکه اتفاقات خیلی خوبی افتاده است، اظهار داشت: «نه تنها نیاز خودمان رفع شده است، بلکه بخشی از آنها به خارج از کشور صادر می‌شود. بخش زیرساخت‌های نرم‌افزاری مثل سیستم عامل و سایر بخش‌های مورد نیاز نیز در صف ارزیابی و بومی‌سازی قرار دارند.» به گفته زارع‌پور فراخوان منتشرشده برای تولید سیستم عامل بومی تلفن همراه در راستای شناسایی ظرفیت‌ها است تا نیازهای کشور در این بخش را رفع کنند.

پین پنگ بازی‌های محبوب تا یک چهارم کاهش پیدا خواهد کرد

وزیر ارتباطات همچنین وعده داد که پین پنگ بازی‌های محبوب تا یک چهارم کاهش پیدا خواهد کرد. زارع‌پور این اقدام را در راستای وعده انتخاباتی رییس جمهور دانست و تاکید کرد CDN صد و پنجاه بازی محبوب وارد ایران شده است. وزیر ارتباطات مدعی شد CDN صد و پنجاه بازی پرمخاطب به داخل کشور منتقل شده و زمان پین پنگ این بازی‌ها تا یک چهارم کاهش پیدا خواهد کرد. زارع‌پور این اقدام را در راستای وعده انتخاباتی رییس جمهور به گیمرها عنوان کرد. عیسی زارع‌پور با اشاره به آمارهای بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای اظهار داشت بیش از ۳۰ میلیون گیمر در ایران وجود دارد که میانگین روزانه نود دقیقه بازی می‌کنند. وی همچنین به گیمرهای ایرانی وعده داد تا پین پنگ برخی از بازی‌های محبوبشان کاهش پیدا خواهد کرد: «بر اساس وعده ریاست جمهوری قصد داریم پین پنگ گیم‌ها کاهش پیدا کند. با تلاش همکاران، CDN صد و پنجاه بازی پرمخاطب به داخل کشور منتقل شدند و زمان پین پنگ بازی‌ها تا یک چهارم کاهش پیدا خواهد کرد.» به گفته وزیر ارتباطات سایتی در هفته آینده اعلام خواهد شد تا گیمرها در آن نرم‌افزارهایی دانلود کنند تا سرعت بازی‌ها برایشان بهتر شود. با اینکه اسامی این بازی‌ها هنوز اعلام نشده، اما بسیاری از بازی‌های محبوب گیمرها در سراسر دنیا یا در ایران فیلترشده است یا کاربران ایرانی توسط سازندگان آنها مورد تحریم قرار گرفته‌اند. زارع‌پور اوایل شهریور ماه وعده داده بود تا پایان پاییز، CDN حدود ۲۰۰ بازی پرطرفدار به داخل کشور منتقل شود. حال پس از گذشت سه ماه بخشی از این وعده در حال اجرایی شدن است تا گیمرها تجربه بهتری داشته باشند. حل مشکل گیمرها یکی از وعده‌هایی است که رییسی در مناظره انتخاباتی سال گذشته مطرح کرد. او در مناظره انتخاباتی خرداد ۱۴۰۰ گفت: «می گویم مادر فضای مجازی عقب هستیم و کار بایسته نشده زیرساخت‌ها مشکل دارد. من از جوانان و بچه‌ها می‌پرسم شما در حال بازی و گیم هستید چقدر وسط بازی حالتون گرفته می‌شود.»

تاکید رییس جمهوری بر تسریع در راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات

در عین حال در آخرین جلسه شورای عالی فضای مجازی، رییس جمهور گفت: راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات از اولویت‌های فضای مجازی است که باید با جدیت پیگیری و هر چه سریع‌تر راه‌اندازی شود. در این جلسه به ریاست سید ابراهیم رییسی، سند ضوابط و شرایط انتشار محتوا در رسانه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت و اعضای شورا به طرح دیدگاه‌های خود پیرامون این سند پرداختند و قرار شد این سند برای اصلاح و تکمیل به کمیسیون شورای معین ارجاع داده شود. در این جلسه همچنین گزارشی از آخرین وضعیت شبکه ملی اطلاعات ارایه شد و رییس جمهوری در این جلسه بر راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات تاکید داشت و این طرح را از اولویت‌های فضای مجازی دانست که باید با جدیت آن را پیگیری کرد و بر راه‌اندازی هر چه سریع‌تر آن اهتمام ورزید. در شرایطی که این روزها اینترنت در شرایط نامطلوبی به سر می‌برد، باید دید راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات چه تاثیراتی بر وضعیت موجود خواهد گذاشت؛ کما اینکه «شبکه ملی» همواره نگرانی‌هایی از قطع اینترنت بین‌الملل برای کاربران ایجاد کرده و تجربه سه ماه گذشته هم نشان داده که این نگرانی‌ها بیهوده نبوده است.

موانع عرضه اولیه استارت‌آپ‌ها به کمیسیون اقتصاد دیجیتال اعلام شد

رییس سازمان فناوری اطلاعات از بررسی مشکلات استارت‌آپ‌ها برای ورود به بورس و ارسال این مشکلات به کمیسیون اقتصاد دیجیتال برای تجدید نظر در این رابطه خبر داد. به گزارش پیوست، اردیبهشت ماه امسال بود که آیین‌نامه ورود شرکت‌های اقتصاد دیجیتال به بازار سرمایه ابلاغ شد و اندکی پس از آن، تپسی به عنوان اولین شرکت در این حوزه در فرابورس عرضه اولیه شد. از همان زمان‌ها انتقادهایی به این آیین‌نامه مطرح و عنوان شد ضوابط ورود استارت‌آپ‌ها به بورس می‌تواند آسان‌تر باشد. حالا محمد خوانساری، رییس سازمان فناوری اطلاعات از بررسی این ایرادها و ارسال به کمیسیون اقتصاد دیجیتال دولت خبر داده است. خوانساری گفت‌وگو با پیوست گفت: در کمیسیونی که ذیل کمیسیون اقتصاد دیجیتال دولت برای سکوهای دیجیتال و خدمات هوشمند تشکیل شده سه اولویت مشخص شده است: امکان‌سنجی امکان ورود به بورس، نیازسنجی سکوها برای داده‌ها و خدمات دولت و نیازمندی و مصوبات برای مشخص کردن سکوهای ارایه خدمات هوشمند. او ادامه داد: برای ورود به بورس با کسب‌وکارهای بزرگ جلسات هم‌اندیشی برگزار کردیم و نیازهای‌شان را شنیدیم. تپسی را به عنوان نمونه‌ای موفق دعوت کردیم تا چالش‌هایش را بشنویم و به الگویی برسیم. هر چند مصوبه‌ای را ابتدای ۱۴۰۱ برای ورود کسب‌وکارها به بورس ابلاغ کرده بودند و در حوزه اجرای آن، شرکت‌هایی که دیگر نمی‌شود اسم آنها را استارت‌آپ گذاشت دچار مشکل بودند. معاون وزیر ارتباطات در این رابطه گفت: ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود، نداشتن سهامدار عام، نبود تعریف مشخص از شرکت نوپا فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال از جمله مشکلات مطرح شده بود که تلاش شد مسیر در این حوزه هموار شود. اینها را به کمیسیون اقتصاد دیجیتال فرستادیم تا مشکلاتی که داشتند تبدیل به مصوبه دولت شود تا سریع‌تر بتوانند این مسیر را با روال روشنی طی کنند. پیش از این نیز میثم فدایی، رییس وقت سازمان فرابورس در گفت‌وگو با پیوست گفته بود: بخش‌هایی مانند تعریف استارت‌آپ‌ها، برخی استعلام‌هایی که برای عرضه اولیه نیاز است و توثیق ۵۰ درصدی سهام سهامداران که در ضوابط ورود به بورس استارت‌آپ‌ها آمده است قابل تجدیدنظر و اصلاح هستند. رییس این سازمان همچنین خبر داد: در حوزه خدمات و داده‌های دولت هم دو حوزه pgsb و سندباکس در حوزه دولت الکترونیکی برای تحقق اهداف این حوزه پیگیری و در مسیر تحقق قرار دارد. او ادامه داد: تکالیف مجوزدهی به پیام‌رسان‌ها به ما واگذار شده است. در درون سازمان نیز کمیته رگولاتوری تشکیل داریم تا بتوانیم سازمان را برای حوزه تنظیم‌گری خدمات تقویت کنیم.

پرونده‌های توییتر: همراهی با کارزار محتوایی وزارت دفاع امریکا

روزی دیگر و قسمتی دیگر از مجموعه پرونده‌های توییتر فراسیده است. اسنادی که در قسمت هشتم ارایه شده، نشان می‌دهد که این شبکه اجتماعی چگونه به کارزار مخفیانه پنتاگون، وزارت دفاع امریکا کمک کرده تا پروپاگاندای مدنظر آنها را اجرا کند. هشتمین قسمت پرونده‌های توییتر توسط خبرنگاری به نام «لی فنگ» روایت شده است. او رشته توییت خود را با این توضیح شروع می‌کند که توییتر از سال‌ها پیش مدعی شده بود که همواره تلاش می‌کند تا با مداخلات دولتی در جریان محتواهای پلتفرم خود مقابله کند. ولی ظاهرا مدیران این شرکت در پشت‌صحنه به کارزارهای روانی ارتش امریکا کمک می‌کردند و بعضی از این اکانت‌ها هنوز فعال هستند. اسناد پرونده‌های توییتر نشان می‌دهند که یکی از مقامات فرماندهی مرکزی امریکا (سنتکام) در سال ۲۰۱۷ فهرستی از ۵۲ حساب عرب‌زبان را به این شبکه اجتماعی فرستاده و مدعی شده بود که از آنها برای انتشار پیام‌های ویژه این وزارتخانه استفاده می‌شود. در همان روز، مدیران توییتر این حساب‌ها را در فهرست سفید خاصی قرار دادند که به محتواهای منتشرشده توسط آنها اعتبار می‌بخشید و مانع از قرارگیری‌شان در فهرست اسپم و افزایش مشاهده‌پذیری توییت‌ها می‌شد. اکانت‌هایی که در فهرست سنتکام حضور دارند معمولا توییت‌هایی درباره فعالیت‌های نظامی ایالات متحده در خلیج فارس منتشر می‌کردند که شامل پیام‌هایی علیه ایران، محتواهایی در حمایت از جنگ عربستان در یمن و اشاره به حملات «دقیق» پهپادهای نظامی امریکا و از بین بردن تروریست‌ها می‌شد. فنگ می‌گوید سنتکام در ادامه استراتژی خود را تغییر داد و هر گونه نشانه مبنی بر ارتباط این اکانت‌ها با خود را حذف کرد. به عبارت دیگر، بخش توضیحات این اکانت‌ها به گونه‌ای تغییر کرد که گویی اکانت‌ها ارتباطی با امریکا ندارند. پرونده‌های توییتر ظاهرا نشان می‌دهند که برخی از مدیران بالارده توییتر در سال ۲۰۲۰ از شبکه عظیم اکانت‌های جعلی وزارت دفاع و کارزار پروپاگاندای آنها آگاه بودند، اما این اکانت‌ها را تعلیق نکردند. برای مثال، «جیم بیکر»، از وکلای توییتر که پیش‌تر در قسمت هفتم به نام او اشاره کرده بودیم، در ایمیلی در ماه ژوئیه ۲۰۲۰ به جلسه‌ای با پنتاگون اشاره می‌کند که از تدوین استراتژی‌های جدید برای جلوگیری از افشای ارتباط این حساب‌ها با امریکا خبر می‌دهد. در همان سال ایمیل دیگری میان مدیران توییتر ردوبدل شد که از وجود یک فهرست دیگر شامل ۱۵۷ اکانت دوباره با تمرکز بر مسائل نظامی خاورمیانه خبر می‌داد. «لیسا رومن» از توییتر در ماه مه ۲۰۲۰ دو فهرست را برای وزارت دفاع امریکا می‌فرستد: یکی شامل اکانت‌هایی است که قبلا برای توییتر ارسال شده بود و دیگری اکانت‌هایی را نشان می‌دهد که به زبان روسی و عربی درباره مسائل نظامی امریکا در سوریه و عراق محتوا منتشر می‌کردند. بسیاری از این اکانت‌ها که احتمالا در اواخر سال ۲۰۲۰ شناسایی شده بودند، تا ماه مه ۲۰۲۲ یا بعدتر مسدود نشدند. فنگ می‌گوید تیم ارتباطات توییتر رابطه نزدیکی با خبرنگاران داشت تا مطمئن شود که در گزارش‌های مربوط به این کارزارها، اشاره چندانی به توییتر نمی‌شود.

گزارش اقدامات اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان کرمانشاه از آذر ماه ۱۴۰۰ تا آذر ماه ۱۴۰۱

روکش آسفالت رویه نهایی ، رگلاژی و حفاظتی بصورت امانی ۴۶۳ کیلومتر
لکه گیری و شانه سازی آسفالتی ۱۵۲ کیلومتر
چاله پر کنی و روکش آسفالت موضعه ای بصورت امانی ۱۱۸ کیلومتر
جمع تناژ آسفالت مصرفی بصورت امانی ۴۱۲۵۹۱ تن
عملیات ساخت ۷۰ کیلومتر راه روستایی و ۸۰ کیلومتر روکش آسفالت
عملیات آسفالت رگلاژی و روکش ۶۰ کیلومتر از محورهای راه روستایی و فرعی

■■■

حذف ۲۳ نقطه پرحادثه شناسنامه دار در محورهای مواصلاتی استان
احداث ۵ دستگاه پل جدید و تعریض ۸۴ دستگاه پل باکسی

■■■

نصب ۷۸ کیلومتر نیوجرسی مفصلی و لولایی
اجرای ۴۴۵۰ کیلومتر خط کشی سرد
نصب تابلو (اخطاری، انتظامی و علائم) ۸۵۰۰ عدد
و مونتاژ و نصب ۱۵۸۰ متر مربع تابلوهای اطلاعاتی
بهره برداری از ۱۸ نقطه روشنایی راه ها و احداث ۷ کیلومتر روشنایی طولی
احداث ۶۸ کیلومتر کابل خودنگهدار
نصب تودلی، گل گارد و شبرنگ به ارزش ۴۵۰۰ میلیارد تومان

ایمن سازی و آشکارسازی ۱۲۵ تقاطع و دوربرگردان در محورهای شریانی

■■■

تردد ۶۷۵۵۰۷ مسافر از پایانه‌های مرزی استان
ترانزیت ۶۳۷۵۴۶ تن کالا از پایانه مرزی پرویزخان

■■■

جابجایی ۲،۵۷۲،۶۹۹ مسافر توسط ناوگان حمل ونقل عمومی

■■■

بیش از یکصد مورد بازدید از مراکز معاینه فنی خودروهای سنگین و معاینه فنی بیش از ۴۶ هزار خودرو
انجام ۵۶۷ مورد گشت های دروازه ای از ناوگان عمومی حمل ونقل
ایمن سازی فیزیکی ۱۸ محور مدارس حاشیه راه‌ها و آموزش ۷۱۸ نفر ساعت نکات ایمنی به دانش آموزان
اجرای مراسم آموزش نکات ایمنی به راکبین موتورسیکلت به همراه اهداء ۶۴۱ عدد کلاه ایمنی و آشکارسازی
ادوات کشاورزی با نصب شبرنگ

■■■

صدور و تمدید ۲۲۹۲۴ هزار کارت هوشمند ناوگان حمل ونقل کالا
جابجایی ۹ میلیون و ۱۹۸ هزار تن کالا و صدور ۵۸۸۸۴۶ هزار نسخه بارنامه
نظارت بر عملکرد ۸۳ شرکت‌ها و موسسات حمل‌ونقل کالا
تردد بیش از ۱۷۷ میلیون خودرو در محورهای مواصلاتی استان کرمانشاه
نصب چهار سامانه دوربین‌های نظارتی و همچنین ۲ دستگاه سامانه توزین در حال حرکت در محورهای مواصلاتی استان
احداث پلیس راه کرمانشاه اسلام آبادغرب با مساحت عرصه ۴۳۰۰ متر مربع
احداث ونصب دو هزار متر سایبان پایانه مرزی خسروی
نظارت بر عملکرد ۳۲ مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی استان و ۳۷ مجتمع های خدمات رفاهی در حال ساخت و در مرحله استعلام

اقدامات اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان کرمانشاه در اربعین حسینی (ع)

تردد بیش از ۴۵۵ هزار زائر اربعین حسینی (ع) از پایانه مرزی خسروی
فضاسازی معنوی سالن ها
طراحی بنرهای ایمنی جهت نصب در سالن ها
دیوارنویسی محوطه
رنگ آمیزی و زیباسازی محوطه
نصب پرچم های عزادر محوطه
تکمیل سایبان نقطه صفر مرزی
تعمیر چیلرهای سرمایشی
نصب کولرهای گازی ایستاده در سالن ها
هرس درختان نخل محوطه
ساماندهی فضای سبز محوطه
بازدید مقامات مسئول کشوری و لشکری از امکانات و زیرساخت‌های پایانه مرزی
برگزاری جلسات با مسئولین عراقی در پایانه مرزی

روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان کرمانشاه

ادامه از صفحه اول

فرار سرمایه ده‌ها میلیارد دلاری از ایران

در کنار این گزاره‌ها، خرید ملک و آپارتمان در کشورهایی چون ترکیه، امارات، عمان، ارمنستان و در کل کشورهای همسایه ایران و کشورهای دورتر، باعث خروج سرمایه از کشور می‌شود. بنابراین برای ایران از دو منظر فرار سرمایه صورت می‌گیرد. نخست اینکه ایران در جذب سرمایه‌های خارجی توفیقی نداشته و دوم اینکه سرمایه‌های داخلی کشور هم راهی خارج می‌شود. وقتی مهاجرتی برای دانش‌آموزان و دانشجویان ایرانی اتفاق می‌افتد، خانواده‌های آنان نیز سرمایه‌های خود را خارج می‌کنند. این روند در بلندمدت خلأیی بزرگ در ایران ایجاد می‌کند. بسیاری از این دانشجویان در ادامه وارد بازار کار در کشورهای غربی می‌شوند و برنامه‌های خود را در کشورهای خارجی دنبال می‌کنند. شرکت‌های تجاری ثبت می‌کنند، کارخانه می‌زنند و کسب و کار راه می‌اندازند. این افراد باعث خروج میلیاردها دلار سرمایه نقدی از کشور می‌شود. مهم‌تر از آن فرار سرمایه انسانی از کشور است. بسیاری از این جوانان، افراد مستعد و نخبه هستند و خروج آنها از کشور حفره بزرگی را ایجاد می‌کند. همان طور که اشاره شد، اینکه نرخ سرمایه‌گذاری در ایران منفی شده و رشد اقتصادی در ایران در ۶ ماه گذشته، حدود ۳ درصد است، نشان می‌دهد ایران ظرفیت‌های زیادی دارد که از آن بهره لازم را نمی‌برد. این در حالی است که ایران در حوزه‌هایی چون گردشگری، بهداشت و درمان، نفت و گاز و معادن و... ظرفیت‌های فراوانی دارد. اما برای بالفعل کردن این ظرفیت‌ها، نیازمند سرمایه‌گذاری است که خلأ آن احساس می‌شود. رشد اقتصادی ایران در دهه ۹۰ حدود صفر شده است. در اقتصاد ایران حتما منابعی وجود داشته، زایش سرمایه و... بوده ولی وقتی تولید به سرمایه‌گذاری دوباره نپرداخت و نرخ سرمایه‌گذاری منفی شد، یعنی فرار سرمایه گسترده در کشور رخ می‌دهد. سرمایه‌ها کجا می‌روند؟ به همان کشورهایی که برخی از آنها نام برده شد. بنابراین هم مردم و هم مسوولان باید نسبت به اخباری که در خصوص فرار سرمایه از ایران منتشر می‌شود، حساس باشند.

ویژه

خبرگزاری موج گزارش می‌دهد

فناوری 5G چگونه عملکردهای ورزشی را متحول می‌کند؟

همانطور که در بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۲ شاهد بودیم، فناوری 5G به شکل کاملا کاربردی در دست تماشاچیان بازی‌ها بود و برخی ایرانیان حاضر در این رویداد نیز از طعم آن با سیمکارت ایرانی خود چشیدند؛ اما این فناوری چطور عملکردها در ورزش را متحول می‌کند؟ به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری موج، با پایان جام جهانی ۲۰۲۲ قطر و فروکش کردن هیجانات و احساسات، وقت پرداختن به مقوله شبکه‌های نسل بعدی ارتباطی و تغییری که در نحوه برگزاری و تماشای ورزش‌ها ایجاد می‌کند، رسیده و اکنون که پس از سال‌ها تبلیغات، شاهد توسعه مرحله به مرحله شبکه‌های 5G در دنیا هستیم، بهترین زمان برای ورود به آن است. سرعت فوق‌العاده بالا مبتنی بر فوق پهن‌باند، ظرفیت گسترده و تأخیر بسیار کم از گزاره‌های معرف فناوری نسل پنجم ارتباطی است که برنامه‌های کاملا جدیدی را به مرحله توسعه و پیاده‌سازی می‌رساند و ضمن تحول در تمامی صنایع، طیف وسیعی از گزینه‌های سرگرمی را فراهم می‌آورد. با توجه به تعادلی که دنیای ورزش بین کار و بازی برقرار می‌کند، مهم است در جریان باشیم که 5G وعده داده درصدد تحول در نحوه تماشا و ورزش ماست؛ اما این تغییر انقلابی که به تحول از آن یاد می‌شود در چه ابعادی خواهد بود؟ مقوله «پخش» بدون شک توسعه یافته‌ترین مورد استفاده از 5G تا به امروز است که با ترکیب نوآوری‌های آماده، باعث افزایش کارایی و بازگشایی مجموعه‌ای از گزینه‌های خلاقیت می‌شود. دوربین‌های مجهز به 5G نیاز به استفاده از کابل را از بین می‌برند و پوشش ورزش‌هایی را که در یک منطقه وسیع انجام می‌شوند، آسان‌تر می‌کنند همانطور که برای ثبت برخی رویدادها در بازی‌های المپیک زمستانی ۲۰۱۸ از این تکنولوژی استفاده شد. گروه BT Sport نیز که کانال‌های ورزشی تلویزیونی پولی در بریتانیا و ایرلند را ارایه می‌کنند، می‌تواند قبل از بازی به طرفداران فوتبال در هر مکانی بپیوندد، با اتوبوس تیم سفر کند، بازی را ضبط کند و مصاحبه‌های بعد از مسابقه را با استفاده از همان دوربین انجام دهد. فناوری 5G همچنین تجربه کاربر نهایی از پخش را با امکان پخش جریانی با کیفیت بالاتر و قابل اعتمادتر تغییر می‌دهد. این امر تغییر عادات کاربر را تسریع و مدل‌های پخش سنتی را دگرگون می‌کند.

■ اتصال در استادیوم

ارتباط در رویدادهای ورزشی اهمیت بسیاری دارد. طرفداران دیگر از تماشای صرف بازی راضی نیستند و می‌خواهند به اطلاعات اضافی دسترسی داشته باشند، نکات برجسته ویدیو را تماشا و محتوا را در رسانه‌های اجتماعی پست کنند. آمار جالبی طی سال گذشته توسط رسانه‌های ورزشی منتشر شد که به‌طور میانگین بازی‌های بوندس لیگا ۴۳ هزار تماشاگر را جذب می‌کند که به‌طور متوسط ۵۰۰ گیگابایت ترافیک اینترنت مصرف می‌کنند. برخلاف تصور برخی، تعدادی از سازمان‌های ورزشی نگران هستند که اگر برخی از تماشاگران نتوانند «اتصال» برقرار کنند، در خانه بمانند؛ از طرفی دیگر با توجه به اینکه شبکه‌های تلفن همراه و وای‌فای‌های موجود، ظرفیت چنین محیط‌های پرجمعیتی را ندارند به همین دلیل است که مکان‌ها و اپراتورها درباره 5G بسیار هیجان‌زده هستند.

تدوین نقشه راهی برای مشارکت ایران در ابتکار کمربند و راه

مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی تهران با هدف ایجاد بستر مشارکت و نقش‌آفرینی بخش خصوصی در کنار متولیان دولتی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های ابتکارهای جهانی از جمله ابتکار کمربند و راه، سال گذشته اقدام به تشکیل «اتاق فکر کمربند و راه» با مشارکت بالغ بر ۳۰۰ نفر از بخش خصوصی، دولتی، دانشگاهی و نهادهای حاکمیتی کرد و در نشست عمومی این اتاق فکر، تشکیل کارگروه‌های تخصصی برای تدوین نقشه راه و تعیین جهت‌گیری و نسبت ایران با ابتکار کمربند و راه را کلید زد. در ابتدای این جلسه رییس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری اتاق تهران گفت: ما در این مرحله بر آن هستیم تا با تشکیل کارگروه‌های تخصصی، نقشه راهی تدوین کنیم که هدفش تعیین جهت‌گیری و نسبت ایران با ابتکار کمربند و راه، شناخت فرصت‌ها و تهدیدات آن و از همه مهم‌تر شناسایی الزامات و اقدامات لازم برای بهره‌برداری از فرصت‌های آن است. به گزارش روابط عمومی اتاق تهران، فریال مستوفی در ادامه گفت: ابتکار کمربند و راه، طرحی بزرگ است که هر کشوری فراخور ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خود از آن بهره می‌برد. تاکید می‌کنم هر کشور بر اساس قابلیت‌ها و توانمندی‌های خود از این ابتکار بهره‌مند یا متضرر می‌شود و اگر ما متضرر شده‌ایم باید به درون نگاه کرده و خود را نقد کنیم؛ اگر نه در عرصه بین‌الملل کشورها منافع ملی خود را پیگیری می‌کنند. مستوفی با تاکید بر اینکه باید از ظرفیت همه ابتکارات بین‌المللی استفاده کرده و از آن در راستای توسعه اقتصادی و پیشرفت کشورمان بهره بگیریم به ابتکاراتی مانند همکاری برای سرمایه‌گذاری و زیرساخت جهانی گروه هفت و دروازه جهانی که توسط اتحادیه اروپا معرفی شده است، اشاره کرد و گفت: علاوه بر این ما نیاز داریم با همه کشورهای جهان بر اساس منافع ملی، همکاری و مبادله اقتصادی داشته باشیم و خود را محدود به کشورهای خاصی نکنیم. در دنیای به‌شدت در هم تنیده امروز، انزوا بیش از آنکه به نفع ما باشد موجب زیان خواهد شد و ما فرصت‌های رشد و توسعه اقتصادی را از دست می‌دهیم. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران ادامه داد: این اتاق فکر با هدف توسعه دانش و شبکه در جهت مشارکت در زنجیره‌های جهانی ارزش و گسترش همکاری‌های اقتصادی با سایر کشورها شکل گرفته است. ما با کمربند و راه شروع کردیم اما به هیچ‌وجه محدود به آن نخواهیم ماند و باید بتوانیم از همه ظرفیت‌های بین‌المللی و همچنین همکاری با کشورهای دیگر استفاده کنیم. کشور ما از چالش‌های درون ساختاری اقتصادی و عدم انطباق با نظام اقتصاد جهانی رنج می‌برد، بنابراین نیازمند مشارکتی اندیشیده‌شده هستیم که همگام با افزایش رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و کاهش فقر به توسعه پایدار، تخصص‌گرایی، روابط بادوام و ایجاد پیوندهای قوی‌تر منجر شود و کمبود سرمایه، فناوری و مهارت‌های مدیریتی را برطرف کند. در ادامه این جلسه، فریدون وردی‌نژاد، سفیر اسبق ایران در چین و مشاور دبیرکل اتاق تهران، با اشاره به اینکه در مناسبات بین‌المللی تغییراتی ایجاد شده و این مناسبات روز آمد شده است، افزود: چینی‌ها اکنون در زنجیره تامین منطقه، محور شده‌اند و ایران نیز باید سهم، توانایی و مزیت خود را در این زنجیره منطقه‌ای کسب کند. او با بیان اینکه کسب این ظرفیت از طریق همکاری با پیمان شانگهای، اتحادیه همکاری اوراسیا، ابتکار کمربند و راه و سازمان همکاری‌های اقتصادی اکو ممکن است، ادامه داد: بعد از تعیین تکلیف این موارد می‌توان به چگونگی همکاری با آسه‌آن و بریکس نیز اندیشید. وردی‌نژاد، در ادامه از ضرورت تغییر نگاه به همکاری‌های بین‌المللی سخن گفت و افزود: در عین حال باید انتظارات خود را متوازن کرده و امکانات را برای بهره‌گیری از این ظرفیت و مشارکت در این طرح، متمرکز کنیم. نکته حائز اهمیت اینکه راهکار پیوستن به این زنجیره، تشکیل کنسرسیوم‌های دو و چندجانبه با سایر کشورهاست. در حال حاضر بر اساس نقشه کمربند و راه، یک الی دو محور ممکن است از کشور ما عبور کند اما در صورت تداوم این شرایط، این جاده‌ها نیز ما را دور خواهند زد. بنابراین باید بررسی کنیم که چگونه می‌توانیم این همکاری را سازمان دهیم. در ادامه این جلسه، محسن شریعتی‌نیا، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی به ضرورت مشارکت ایران در طرح‌های بین‌المللی از جمله ابتکار کمربند و راه پرداخت. او در آغاز سخنان خود با اشاره به اینکه دهه ۱۳۹۰ از نظر اقتصادی یک دهه از دست رفته است، ادامه داد: در سال ۲۰۱۳ که برای نخستین‌بار طرح کمربند و راه مطرح شد، ایران به عنوان قلب جاده ابریشم معرفی شده بود اما اکنون پس از ۱۰ سال و در آستانه سال ۲۰۲۳ مشاهده می‌کنیم که اتفاقی در مشارکت ایران در این پروژه رخ نداده است. بنابراین اکنون باید به این مساله بیندیشیم که چگونه از فرصت دهه دوم، یعنی تا سال ۲۰۳۵ که زمان پایان این پروژه است، استفاده کنیم و آن را از دست ندهیم. شریعتی‌نیا در ادامه گفت: مساله‌ای که در دهه نخست، با آن مواجه بودیم گرفتار شدن در کلیشه کریدور بود و میزان مشارکت ایران از منظر ساخت کریدورها سنجیده شد. در حالی که این یک مگاپروژه در زنجیره جهانی است و کشورها بر اساس ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های خود در آن مشارکت می‌کنند. او با بیان اینکه در دهه نخست اجرای این پروژه ۹۵۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری صورت گرفته و بخش بزرگی از پروژه‌ها اجرایی شده است، ادامه داد: طرح‌های بزرگی در ایران در قالب این پروژه آغاز شد که کریدورهای تهران- اصفهان و مشهد-تهران از جمله آنها بود. اما این پروژه‌ها به دلیل تشدید تحریم‌ها نیمه کاره ماند. با وجود این، بر اساس محاسبات بانک جهانی، ایران از جمله کشورهایی است که در صورت مشارکت، پتانسیل آن را دارد که صادرات خود را تا ۱۰ درصد افزایش دهد و از برندگان جاده ابریشم باشد.

چرا نمایندگان به سراغ وزارت اقتصاد برای سیاست‌گذاری‌های اشتباه نمی‌روند؟

مقصر گرانی خودرو؛ تورم، دلار یا مردم؟

تعادل | فرشته فریادرس |

نمودار قیمت خودرو همچنان رو به بالا و صعودی گزارش می‌شود. اما چرا خودرو گران شد؟ کارشناسان معتقدند با عرضه قطره‌چکانی خودرو به بازار یعنی شکاف عرضه و تقاضا، تورم حاکم بر اقتصاد و بالا رفتن نرخ ارز، قیمت‌ها به روند صعودی خود ادامه می‌دهند. البته وزیر صمت معتقد است که افزایش قیمت خودرو متاثر از افزایش قیمت تمام‌شده تولید آن در کارخانه نیست، بلکه متاثر از نگاه مردم به عنوان یک کالای سرمایه‌ای به خودرو بوده که با افزایش نرخ ارز به دنبال خرید خودرو و حفظ ارزش سرمایه خود هستند. اما معاون وزیر صمت عنوان کرده که عرضه خودرو در بورس یک راهکار موقت است و چنانچه تعداد تولید افزایش پیدا کند طبعا به فرآیند عرضه خودرو از طریق کارخانه باز خواهیم گشت. نایب رییس شورای رقابت هم با تاکید بر اینکه یکی از کانال‌های عرضه خودرو می‌تواند بورس باشد، تاکید کرده که تشکیل کمیته خودرو را هگشا است تا نهایتا با مشارکت همه ذی‌نفعان بهترین تصمیمات در خصوص بازار خودرو اخذ شود.

قیمت انواع خودرو

قیمت خودرو در سایت‌های آگهی و خرید و فروش خودرو همچنان افزایشی گزارش می‌شود. قیمت خودرو هم گام با افزایش نرخ دلار و سقف‌شکنی‌های پی در پی با افزایش همراه شد و رکوردهای جدیدی را ثبت کرد. البته این افزایش قیمت و رکوردزنی‌ها همچنان ادامه دارد و بازار خودرو را دچار شوک بزرگی کرده است. قیمت خودرو صفر داخلی تا لحظه تنظیم این گزارش در بازار ایران به شرح زیر است: از ابتدای سال ۱۴۰۱ قیمت پراید با ثبات نسبی همراه شده بود. اما بر خلاف آن ماه‌ها، سقف‌شکنی تاریخی دلار این ثبات را شکست و این خودرو را با افزایش قیمت همراه کرد. حال پراید ۱۱۱ که تولید آن مدت‌هاست متوقف شده، امروز وارد بازه جدید قیمتی شد. این خودرو با پنج میلیون تومان افزایش نسبت به روزهای گذشته در قیمت ۲۴۱ میلیون تومان به فروش می‌رسد. پراید ۱۳۱ نیز دو میلیون تومان گران شد و به نرخ ۲۳۰ میلیون تومان عرضه می‌شود. پژو ۲۰۷ اتومات پس از روزها افزایش قیمت، امروز مجددا به بازه قیمتی گذشته خود برگشت و اکنون در محدوده قیمتی ۷۰۰ میلیون تومان ثابت مانده است. خودرو دنا معمولی هم که روزها بود که با ثبات قیمت همراه شده بود، با سه میلیون تومان افزایش، به قیمت ۵۴۱ میلیون تومان در بازار عرضه می‌شود. پژو پارس اتوماتیک که در روزهای گذشته جهش قیمتی زیادی را تجربه کرد، روز گذشته در قیمت ۵۸۰ میلیون تومان در بازار خودرو کشور ثابت ماند.

دیدگاه صمت به گرانی خودرو

چرا خودرو گران شد؟ کارشناسان معتقدند با عرضه قطره‌چکانی خودرو به بازار، قیمت‌ها به روند صعودی خود ادامه می‌دهند. اما وزیر صمت درباره علت افزایش قیمت خودرو در دو هفته گذشته، بیان کرد: نرخ ارز از ۵ مسیر بر بازارهای کشور تأثیر می‌گذارد؛ یکی بر روی مواد اولیه است. مثلا در خصوص محصولی مانند خودرو حدود ۱۰ الی ۲۰ درصد از قطعات آن را متناسب با نوع خودرو وارد کشور می‌کنیم. وقتی که قیمت دلار افزایش می‌یابد، قیمت تمام‌شده خودرو نیز بالا می‌رود، اما این قیمت تمام‌شده با قیمتی که اکنون در بازار است متفاوت است. فاطمی امین می‌گوید: نکته مهم این است که از این مسیر قیمت خودرو در بازار در حال افزایش نیست. ما امروز یک قیمت تولیدکننده داریم و یک قیمت بازار داریم. قیمت بازار بعضاً تا ۲۰۰ الی ۳۰۰ میلیون بالاتر از قیمت تولیدکننده است. به گفته او، آنچه در این دو ماه خیلی در این بازار آشفتگی ایجاد کرده، قیمت‌های بازار است. قیمت‌های بازار به دنبال افزایش قیمت قطعات بالا نرفته است، بلکه از آنجا که عرضه و تقاضای خودرو در بازار متوازن نیست، خودرو به نادرستی تبدیل به یک کالای سرمایه‌ای شده و افرادی که می‌خواهند ارزش پول خود را حفظ کنند، به سراغ خرید خودرو می‌روند. وزیر صمت معتقد است: پس وقتی قیمت دلار افزایش پیدا می‌کند، قیمت خودرو نیز بالا می‌رود. اگر دلار نیز پایین بیاید، قیمت خودرو نیز کاهش پیدا می‌کند. در سال‌های گذشته نیز دقیقا قیمت‌های بازار با قیمت ارز بالا رفته و با قیمت ارز نیز پایین آمده است. فاطمی امین راه‌حل مدیریت بازار خودرو را این دانست که عرضه و تقاضا در مرحله اول متوازن شود و گفت: خوشبختانه تولید بسیار خوب جلو می‌رود و در آبان ماه ۱۲۲ هزار انواع خودرو در بورس عرضه شده که در پنج سال گذشته بی‌نظیر بوده است.

عرضه خودرو در بورس؛ راهکاری موقت

در همین حال، منوچهر منطقی معاون صنایع حمل و نقل وزیر صمت درباره در مورد عرضه خودرو در بورس با هدف ایجاد توازن در قیمت‌ها می‌گوید: یکی از عواملی که سبب شد عرضه در بورس رخ بدهد رسیدن محصول به دست مصرف‌کننده نهایی است. عرضه محدودی انجام شده است. به عنوان مثال گفته‌ایم که خودروهای تا دو هزار تیراژ عرضه شود. حداقل تیراژ را ۵۰۰ خودرو در نظر بگیریم. در مواردی خودروهای تکی و با شرایط خاص عرضه شده بود که سبب رقابت در قیمت شد. بنابراظهارات او، در حال حاضر یک سقف و کفی در نظر گرفتیم. به گونه‌ای که اگر قسمت از سقفی بالاتر رفت معامله حذف شود. ما بین اقتصادیون بحث داشتیم و راه‌حل بورس به عنوان یک راه‌حل موقت است تا زمانی که عرضه و تقاضا متعادل شود. براساس برنامه‌ریزی‌ها تا خرداد سال آینده عرضه و تقاضا متعادل خواهد شد. منطقی همچنین درباره تلاش خودروسازان برای عرضه بیشتر خودرو در بورس اینطور توضیح می‌دهد: به‌طور مثال خودرو ۲۰۷ از آبان سال ۱۴۰۰ افزایش قیمت نداشته در نتیجه می‌توان گفت این قیمت غیر واقعی است. وقتی این خودرو در بورس عرضه می‌شود، زیر عدد بازار به فروش می‌رود. براساس تصمیم یا خودرو در بورس عرضه می‌شود یا عرضه نمی‌شود. در حال حاضر برای خودروهایی که صف وجود دارد عرضه در بورس کالا انجام می‌شود و احتمالا دنانیز به این گروه اضافه خواهد شد. به گفته او، با توجه به تیراژ روزانه که بین ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ خودرو است در طول ماه چندین عرضه خواهیم داشت. عرضه‌های فعلی کم و قطره‌چکانی است و انتظار داریم در عرضه‌های آینده قیمت ۲۰ تا ۳۰ درصد پایین‌تر از بازار باشد. منطقی همچنین در پاسخ به سوالی در مورد نقش پوشش بخشی از زیان خودروسازی‌ها در عرضه خود در بورس کالا گفت: یکی از اهداف پوشش زیان است؛ چرا که از سال گذشته افزایش قیمت نداشتیم. برای پوشش این تغییرات بورس انتخاب شد. عرضه خودرو در بورس یک ابزار موقت است. وقتی تعداد تولید افزایش پیدا کند طبعا به فرآیند عرضه خودرو از طریق کارخانه باز خواهیم گشت.

منطقی در برنامه رادیویی در مورد محدودیت‌های تعیین شده در خصوص ورود مجدد خودروسازان فرانسوی به کشور نیز گفت: علت این محدودیت‌ها این بود که این خودروسازی‌ها قراردادهای مشترکی در حوزه خودروسازی مانند تولید ال ۹۰ در کشور و تعهد به تحویل محصول داشتند. عدم رعایت این تعهد سبب شد تا محدودیت‌هایی در نظر گرفته شود. در حال حاضر نیز ممنوعیتی وجود ندارد بلکه فرانسوی‌ها باید به تعهدات عمل کنند یا شیوه همکاری را تغییر دهند. وی در مورد رشد تولید و عرضه خودروهای چینی در ایران گفت: در حال حاضر تولید خودروهای چینی در کل دنیا رشد داشته است. چرا که کیفیت آنها در حال افزایش است. از سوی دیگر، سخنگوی وزارت صمت نیز عنوان کرده که به زودی با واردات و افزایش تولیدات داخلی، بازار خودرو به نقطه اشباع عرضه می‌رسد. امید قالیباف همچنین بر ادامه عرضه‌های متراکم و پرتعداد خودرو در بورس کالا در آینده تاکید کرد.

چرا نمایندگان به سراغ وزارت اقتصاد نمی‌روند؟

حسن کریمی سنجری یک کارشناس صنعت خودرو علت اصلی افزایش افسارگسیخته قیمت‌ها در بازار خودرو را تورم حاکم بر اقتصاد کشور دانسته و معتقد است که با توجه به اقتصادی بودن عوامل اثرگذار بر افزایش قیمت خودرو و اینکه ریشه آن‌ها در حوزه سیاست‌گذاری‌های نادرست اقتصادی است، چرا نمایندگان به سراغ وزارت اقتصاد برای کشف نادرستی‌ها نمی‌روند؟ وی ادامه داد: البته گستره شکاف عرضه و تقاضا در افزایش قیمت بی‌تاثیر نیست، اما وقتی توان تولید داخل در کشور طی پنج سال گذشته تقریبا در یک سطح مشخص باقی مانده، طبیعی است که بایستی برای تقویت عرضه به واردات خودرو متوسل شد؛ واردتی که لایحه آن سال‌ها در مجلس و سایر دستگاه‌های مرتبط سرگردان بوده و حال نیز که مجوز آن صادر شده، بایستی روند طبیعی آن طی شود.

یکی از کانال‌های عرضه، بورس است

در همین راستا، محمود دودانگه در پاسخ به این پرسش که آیا شورای رقابت در زمینه نظارت بر بازار خودرو و افزایش بی‌رویه قیمت آن برنامه‌ای دارد یا خیر، به «ایلنا» گفته است: بر اساس مصوبه فراقانونی صادره، به‌رغم انحصاری بودن بازار خودرو و تکلیف قانونی شورای رقابت در این خصوص امکان اعمال سیاست‌های بهینه از طرف شورا فراهم نبوده و اساساً یکی از دلایل آشفتگی بازار خودرو، مداخلات غیرضروری و اتخاذ تصمیمات و سیاست‌های نامناسب در این بازار است. به گفته او، بر اساس قانون، سیاست‌گذاری در خصوص بازارهای غیر رقابتی به‌صورت تخصصی به شورای رقابت سپرده شده که با توجه به پایان اعتبار مصوبه مذکور، شورای رقابت تصمیم به ایجاد کارگروه تخصصی خودرو گرفته و مقرر شده است با حضور بخش‌های ذیربط در این خصوص تصمیم‌گیری شود. دودانگه در پاسخ به این پرسش که به نظر شما مصوبه اخیر شورای رقابت برای ورود به بازار خودرو تا چه میزان می‌تواند آشفتگی این بازار را به سامان برساند؟ گفته است: بازار خودرو در شرایطی که متغیرهای مختلفی در تولید و عرضه خودرو وجود دارد؛ قطعا تشکیل کمیته خودرو را هگشا است تنها یتا با مشارکت همه ذی‌نفعان بهترین تصمیمات در خصوص بازار خودرو اخذ شود. وی با بیان اینکه مصرف‌کنندگان باید با کمترین چالش به خودرو دسترسی داشته باشند، گفت: سازوکارهای مختلفی را می‌توان پیش‌بینی کرد که بازار به ثبات و آرامش برسد اضافه کرد: یکی از کانال‌های عرضه خودرو می‌تواند بورس باشد.

معطلی دوساله شماره‌گذاری کامیون‌های وارداتی حل می‌شود؟

مصوبه وارداتی‌ها در پیچ شورای نگهبان

تعادل |

با وجود اینکه دو سال از واردات ۱۵ هزار دستگاه کامیون و کشنده می‌گذرد اما این خودروها هنوز شماره‌گذاری نشده‌اند. هر چند با مصوبه مجلس در صورت نبود گواهی اسقاط به میزان کافی، افراد می‌توانند با پرداخت ۵ درصد قیمت کامیون، این خودروها را شماره‌گذاری کنند، اما این مصوبه برای تایید راهی شورای نگهبان شده و کامیون‌داران همچنان منتظر اعلام نظر این شورا هستند.

مجلس منتظر اعلام نظر شورای نگهبان

حدود ۱۵ هزار دستگاه کامیون وارد کشور شده که بخش زیادی از آنها با وجود اینکه ترخیص شدند، اما هنوز شماره‌گذاری نشده‌اند زیرا به ازای واردات هر کامیون باید خودرویی مشابه اسقاط شود که هزینه اسقاط برای کامیون‌ها حدود ۱،۵ میلیارد تومان می‌شود از سوی دیگر گواهی اسقاط به میزان کافی موجود نیست. پس از کش و قوس‌های فراوان مجلس برای رفع مشکل شماره‌گذاری کامیون‌هایی که بیش از یک سال و در برخی موارد ۲ سال از زمان واردات آن می‌گذرد و رانندگان پول خرید کامیون‌ها را پرداخت کرده، اما خودروها شماره‌گذاری نشده و در نتیجه امکان استفاده ندارند، با اصلاح قانون ساماندهی صنعت خودرو در صدد رفع مشکل کامیون‌داران بر آمد. از همین رو، نمایندگان مجلس، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۹ آذرماه، ساز و کار اسقاط خودرو را تعیین تکلیف کردند. در این جلسه، با لایحه اصلاح ماده (۱۰) قانون ساماندهی صنعت خودرو (۱۹۲ رای موافق، ۵ رای مخالف و ۷ رای ممتنع از مجموع ۲۲۱ نماینده حاضر) موافقت شد. با مصوبه مجلس در صورت نبود گواهی اسقاط به میزان کافی، افراد می‌توانند با پرداخت ۵ درصد قیمت کامیون، این خودروها را شماره‌گذاری کنند با این اقدام نه تنها مشکل شماره‌گذاری کامیون‌های وارداتی رفع می‌شود بلکه به‌طور مثال هزینه اسقاط نیز از ۱،۵ میلیارد تومان به حدود یک دهم یعنی ۱۵۰ میلیون تومان کاهش می‌یابد. بر همین اساس؛ مصوبه راهی شورای نگهبان می‌شود و پس از تایید جهت اجرا به رییس جمهور ابلاغ می‌شود و سپس به وزارت صمت انتقال یافته است اجرایی می‌شود که احتمالا این روند یک ماه زمان خواهد برد. از این رو، بلافاصله پس از موافقت مجلس، لایحه اصلاح ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، برای تایید راهی شورای نگهبان شد. شورای نگهبان در مورخ ۲۳ آذرماه سال جاری در نامه‌ای رییس مجلس، اعلام کرد، با توجه به نظر تفسیری شماره ۱۲۸۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۸/۱۵ شورای نگهبان از اصل ۹۷ قانون اساسی و همچنین نظر این شورا نسبت به مصوبه طرح آیین نامه داخلی مجلس، این مصوبه مصداق اصل ۹۷ قانونی اساسی شناخته نشد، فلذا این شورا نظر خود را نسبت به این مصوبه در مهلت مقرر در اصول ۹۴ و ۹۵ قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی اعلام خواهد کرد. براساس اصل ۹۴ شورای نگهبان ۱۰ روز مهلت دارد که لایحه ارسالی از مجلس را پاسخ بدهد و نظرش را اعلام کند در غیر اینصورت خود به خود تبدیل به قانون می‌شود. همچنین براساس اصل ۹۵، چنانچه اعضای شورای نگهبان مدت ۱۰ روز برای نظر دهی به لایحه را مهلت کمی ارزیابی کنند، با ذکر دلیل می‌توانند ۱۰ روز دیگر از مجلس شورای اسلامی مهلت بگیرند و تمدید کنند. اما اگر شورای نگهبان در مهلت قانونی نسبت به این مصوبه رای مساعد بدهد، مشکل دوساله رانندگان حل خواهد شد. چرا که با رفع مشکل شماره‌گذاری کامیون‌ها از یک سو خون تازه‌ای در صنعت حمل و نقل جریان می‌یابد و از سوی دیگر مبالغی که به ازای اسقاط خودروها به صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته وزارت صنعت، معدن و تجارت واریز می‌شود، صرف اسقاط می‌شود. علاوه بر رفع مشکل کامیون‌داران، در مصوبه مجلس موانع پیش‌روی شماره‌گذاری خودروهای تولیدی نیز رفع خواهد شد. از آنجاکه در سال جاری خودروسازان باید یک میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو تولید کنند و براساس ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو، به ازای شماره‌گذاری هر ۴ خودروی تولیدی، یک خودرو باید اسقاط شود، این نگرانی ایجاد شده بود که در صورت نبود گواهی اسقاط به میزان کافی، شماره‌گذاری خودرو با مشکل روبه رو شود. برای رفع مشکل شماره‌گذاری خودروهای تولید داخل، مقرر شد، در صورتی که گواهی اسقاط به میزان کافی وجود نداشته باشد، می‌توان با پرداخت ۱،۵ درصد از قیمت خودروی تولیدی، خودرو را شماره‌گذاری کرد.

ممنوعیت واردات و یک پرسش

وزارت صمت به دنبال انعقاد موافقت‌نامه‌های تعرفه تجاری با کشورهای مختلف است، اما هنوز مشخص نیست که وضعیت همکاری با کشورهای دیگر چگونه خواهد بود؛ آیا مسوولان وزارت صمت همچنان ممنوعیت واردات را اولویت قرار می‌دهند یا تعرفه‌های تجاری مقدمه‌ای خواهد شد برای کاهش محدودیت‌های واردات که از سال ۱۳۹۷ اعمال شده و تاکنون ادامه داشته است. به گزارش ایسنا، از سال ۱۳۹۷ و در پی مشکلات ارزی در کشور، واردات بیش از ۲۰۰۰ قلم کالا تحت عنوان کالاهای غیرضروری و لوکس ممنوع شد. از جمله مهم‌ترین این کالاها می‌توان به خودرو، لوازم خانگی، پوشاک و اسباب بازی اشاره کرد. البته وزیر صنعت، معدن و تجارت خرداد ماه گفته بود که حذف ممنوعیت واردات ۴ یا ۵ قلم کالا به دولت پیشنهاد شده که در حال بررسی است، اما عمده ساختار ممنوعیت واردات ۲۰۰۰ قلم کالا که از سال ۱۳۹۷ تصویب شده، حفظ می‌شود؛ اما هنوز این چند قلم کالا که جزییات آنها هم مشخص نیست، تعیین تکلیف نشده است. هر چند این مقام مسوول در آخرین نشست خبری خود در سال ۱۴۰۰ اعلام کرده بود که با واردات در همه حوزه‌ها به میزان حداکثر ۲۰ درصد و با برنامه‌ریزی برای نسبت صادرات به واردات موافق است که ظاهرا تاکنون به نتیجه نرسیده است. اما اخیرا اخباری از از سرگیری اجرای موافقت‌نامه تعرفه ترجیحی بین ایران و پاکستان منتشر شد. این موافت‌نامه در سال ۱۳۸۲ منعقد شده بود، اما همانطور که اشاره شد از سال ۱۳۹۷ واردات بیش از ۲۰۰۰ قلم کالا ممنوع شد و خیلی از کالاهای موجود در توافق‌نامه تعرفه ترجیحی ایران و پاکستان نیز در این لیست قرار گرفتند.

ویژه

رضایتمندی از اقدامات جهادی شرکت آب منطقه‌ای استان چهارمحال و بختیاری

به گزارش روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای، نماینده ولی فقیه به همراه استاندار از پروژه‌های آبی استان بازدید نمودند. حجت‌الاسلام والمسلمین نکونام ضمن ابراز رضایتمندی از اقدامات انجام شده توسط شرکت آب منطقه‌ای، در خطبه‌های نماز جمعه این هفته به این بازدید اشاره کرد و افزود: بازدیدی از طرح‌های آبرسانی داشتیم و متوجه شدیم رسیدن آب به منازل ما چه پشت صحنه سخت و پیچیده‌ای دارد و چه عوامل و زحماتی دخیل است تا ما به راحتی از این نعمت خداوندی بهره ببریم و لذا می‌طلبد در مصرف آن بیشتر صرفه‌جویی شود. فردوس کریمی در این بازدید ضمن ارایه گزارشی از مجموعه اقدامات انجام شده، به لزوم تزریق به موقع اعتبارات در جهت تسریع در تکمیل پروژه‌ها تاکید کرد و افزود: این شرکت تمام تلاش خود را در جهت تامین آب پایدار استان به کار خواهد گرفت. شایان ذکر است شرکت آب منطقه‌ای در مرداد ماه ۱۴۰۱ پس از وقوع سیلاب‌های موسمی و کدورت منابع آبی، در اقدامی جهادی با احداث خطوط پدافندی فدک و عمان سامانی در مدت زمان کوتاهی اقدام به تامین آب شرب پایدار مردم نمود.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنجشنبه اول دی ۱۴۰۱ | ۲۷ جمادی‌الاولی ۱۴۴۴ | سال نهم | شماره ۲۳۹۰ | Thu. December 22. 2022

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۰۲ | اذان مغرب: ۱۷:۱۵ | اذان صبح فردا: ۵:۴۰

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

کرونا جان پنج نفر را گرفت

روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام کرد: پنج نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در کشور جان خود را از دست دادند و در همین مدت ۴۸ مبتلای جدید نیز شناسایی شدند. براساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۴۸ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ در کشور شناسایی شدند که ۲۵ نفر از آنها در مراکز درمانی تحت مراقبت و بستری هستند. مجموع بیماران کووید۱۹ در کشور به ۷ میلیون و ۵۶۰ هزار و ۶۲۹ نفر و شمار جانباختگان این بیماری نیز به ۱۴۴ هزار و ۶۷۲ نفر رسید. تاکنون هفت میلیون و ۳۳۵ هزار و ۸۰۸ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. در حال حاضر هیچ شهرستانی در وضعیت قرمز قرار ندارد اما یک شهرستان در وضعیت نارنجی، ۹۳ شهرستان در وضعیت زرد و ۳۵۴ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند.

تجمع اعتراضی رزیدنت‌های بیمارستان رسول اکرم وارد سومین روز شد

کاهش ارزش پول ملی؛ کاهش توان خرید مردم

گزارش

گلی ماندگار |

گوشه‌ای از حیاط بیمارستان رسول اکرم تجمع کرده‌اند، جوانانی با روپوش‌های سفید، گاهی اعتراض خود را با صدای بلند به زبان می‌آورند و گاه در درونشان همهمه‌ای می‌شود. انتظامات بیمارستان نمی‌گذارد از مردم عادی کسی نزدیک آنها بشود. اما هر چه هست به شرایط معیشتی خود اعتراض دارند، به وضعیت حقوق و دریافتی که کفاف گذران زندگی شان را نمی‌دهد. خبری از مدیر بیمارستان نیست، مسوول پذیرش می‌گوید در بیمارستان حضور ندارد. این اولین‌باری نیست که پرستاران و رزیدنت‌ها برای اینکه صدایشان را به گوش مسوولان برسانند، دست به تجمع و تحصن می‌زنند. وقتی مدیریت بیمارستان کاری برای آنها انجام نمی‌دهد، باید صدایشان را به گوش مسوولان بالاتر برسانند، باید کسی باشد که به آنها بگوید این خلأ ۱۲ میلیون تومانی میان خط فقر ۱۸ میلیونی و حقوق ۶ میلیونی شان را چگونه پر کنند. زمانی دکتر شدن پیوستن به قشر متمول جامعه تعبیر می‌شد اما حالا حتی دیگر پزشکان متخصص هم با شرایط موجود بیشتر ترجیح می‌دهند، رخت مهاجرت به تن کنند تا بمانند و با شرایط بحرانی معیشتی دست و پنجه نرم کنند. مساله اینجاست که مشکلات رزیدنت‌ها در بیمارستان‌ها تقریبا یکسان است، از ساعات کار طولانی گرفته تا حقوقی که کفاف زندگی آنها را نمی‌دهد. این همه سال درس خواندن و تلاش کردن و در نهایت حقوقی که دریافت می‌کنی حتی مشکلات معیشتی ات را بر طرف نمی‌کند. مساله و مشکلاتی که رزیدنت‌های پزشکی از آن گلایه دارند مربوط به دیروز و امروز نیست، اردیبهشت ماه سال گذشته بود که طی دو هفته خبر خودکشی چهار رزیدنت پزشکی روی خروجی خبرگزاری‌ها رفت. مساله‌ای که سوالات بسیاری را مطرح می‌کرد، چه چیزی باعث می‌شود تا یک دانشجوی پزشکی که تمام سختی‌های این رشته را به جان خریده و سال‌ها مرارت کشیده وقتی قرار است بالاخره به آن چیزی که می‌خواهد دست پیدا کند، ناگهان مرگ خود خواسته را بر ماندن و ادامه دادن ترجیح می‌دهد. این سوال را باید از کسانی پرسید که این راه را طی کرده یا در حال طی کردن آن هستند.

هیچ کس پاسخگوی ما نیست

مژده یکی از همین رزیدنت‌های معترض است، او سال‌ها تلاش کرده و حالا به این نتیجه رسیده است که راه را اشتباه آمده، این فشار کاری و این میزان از تبعیض چیزی نیست که او شایسته خود و دیگر هم دوره‌ای‌هایش می‌داند. این رزیدنت پزشکی به «تعادل» می‌گوید: تمام فشار کار بر دوش رزیدنت‌های پزشکی است، به خصوص در بیمارستان‌هایی که محل آموزش است، مساله اینجاست که برخی پزشکان رفتارهای مناسبی با رزیدنت‌ها ندارند، مدام در حال توهین و تحقیر هستند، بار کار خود را بر دوش ما می‌اندازند و تنها به اندازه یک سرکشی کوتاه به بیمارستان می‌آیند، در نهایت این آنها هستند که حقوق‌های نجومی دریافت می‌کنند و ما با اینکه مجبوریم ساعت‌های طولانی در بیمارستان حضور داشته باشیم تنها ۶ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنیم که این اصلا منصفانه نیست. بارها و بارها در این باره شکایت خود را نوشته و به دست مدیر بیمارستان رسانده‌ایم، بارها و بارها خواسته‌ایم که وزیر بهداشت به این مساله ورود کند، اما همیشه به در بسته خورده‌ایم و هیچ کس پاسخگوی ما نبوده است. این رزیدنت سال سوم می‌افزاید: در دوران کرونا این ما بودیم که با تمام سختی‌ها بار پزشکان اصلی را هم به دوش می‌کشیدیم و در کنار پرستاران از جان مایه گذاشتیم، اما هیچ کس این زحمت‌ها و تلاش‌های ما را ندید و نمی‌بیند. اینکه ما مجبوریم شیفت‌های طولانی در بیمارستان بمانیم نه تنها توانایی مان را از بین می‌برد که حتی می‌تواند برای بیمارانی که قرار است به آنها رسیدگی کنیم هم خطرناک باشد.

بیش از ۹۰ درصد رزیدنت‌ها داروی افسردگی مصرف می‌کنند

سعید، یکی دیگر از رزیدنت‌های معترض به «تعادل» می‌گوید: فشار کاری ما بسیار بالاست، پزشکان ساعات کمی را برای آموزش رزیدنت‌ها وقت می‌گذارند و این رزیدنت‌ها هستند که باید بار کاری آنها را هم به دوش بکشند، به جرات می‌توانم بگویم که اکثر رزیدنت‌های پزشکی دچار افسردگی و استرس ناشی از فشار کار هستند، اکثر ما داروهای ضدافسردگی مصرف می‌کنیم.

او می‌افزاید: با چنین شرایطی چطور قرار است که ما در آینده مسوول مستقیم درمان بیماران باشیم. اینکه هر از گاهی خبر خودکشی رزیدنت‌های پزشکی را می‌شنوید به این خاطر است که بچه‌ها واقعا زیر بار این فشارها و بی‌مسوولیتی‌ها از بین می‌روند، از سوی دیگر تمام این مشکلات را باید تحمل کنیم و مساله معیشتی هم به تمام اینها اضافه کنید. مگر می‌شود با حقوق ۶ میلیون تومان زندگی کرد. خیلی از رزیدنت‌هایی که متاهل هستند، مشکلات زیادی دارند، برخی حتی کارشان به طلاق کشیده است. این وضعیتی نیست که ما بتوانیم به آن ادامه دهیم. بالاخره یک جایی مسوولان باید پاسخگوی ما باشند.

رزیدنت‌ها نیروی کار ارزان هستند

محمد شریفی مقدم، دبیر کل خانه پرستاران ایران درباره وضعیت بغرنج رزیدنت‌های پزشکی به «تعادل» می‌گوید: متاسفانه سال‌هاست که این رزیدنت‌ها با مشکلاتی از این دست مواجه‌اند و البته همیشه هم وعده‌هایی در مورد بهتر شدن اوضاع از سوی مسوولان داده شده اما در نهایت هیچ کار عملی در این زمینه انجام نشده است. او می‌افزاید: رزیدنت‌ها قشر بسیار مظلومی هستند، در واقع آنها در دوره‌ای که اسمش آموزشی است مسوولیت سنگینی را بر دوش دارند که اصلا با وظایف اصلی شان همخوانی ندارد، بسیاری از بیمارستان و پزشکان متخصص به این دانشجویان به چشم نیروی کار ارزان نگاه می‌کنند. در واقع پزشک تمام وظایف خود را به رزیدنت محول می‌کند، استرس بالای ناشی از انجام این مسوولیت از یک سو فشار روانی بالایی را به آنها تحمیل می‌کند و از سوی دیگر هم حقوقی که دریافت می‌کنند بسیار ناچیز است. دبیر کل خانه پرستار در بخش دیگری از سخنانش می‌گوید: متاسفانه برخی از پزشکان این رزیدنت‌ها را به بیمارستان‌های خصوصی برده و بدون اینکه مبلغی پول به آنها بدهند به کار می‌گمارند و اگر هم اعتراض کنند، نمره قبولی از استاد نمی‌گیرند، به این خاطر است که می‌گویم رزیدنت‌ها قشر بسیار مظلومی هستند که متاسفانه برخی پزشکان به‌شدت از آنها سوءاستفاده می‌کنند.

شریفی مقدم می‌افزاید: دانشجویان پزشکی از روزی که وارد دانشگاه می‌شوند با قضاوت اساتید، رده‌بندی نمره‌ای، کشیک‌های پرفشار، عدم استراحت مناسب، آزار سال بالایی‌ها و اساتیدی مواجه می‌شوند که به هر علتی می‌خواهند زمان تحصیل آنها را طولانی‌تر کنند. در واقع فشار کشیک‌هایی که بچه‌های دستیاری تحمل می‌کنند در ماه‌های اولیه قبولی، آنقدر زیاد است که برخی دستیاران تا دو ماه در بیمارستان هستند، در پاویون می‌خوابند و حق خروج از آنجا را ندارند، آن هم در شرایطی که ۹ ماه به صورت مداوم برای آزمون دستیاری درس خواندند و به یک‌باره با چنین وضعیتی مواجه می‌شوند.

او اظهار می‌دارد: مجموع این شرایط باعث بروز آسیب‌های اجتماعی بسیاری در این افراد می‌شود، برخی از آنها برای اینکه بتوانند این فشار کاری را تحمل کنند، به مصرف مواد انرژی زا روی می‌آورند، اعتیاد در بین رزیدنت‌های پزشکی متاسفانه آمار قابل توجهی دارد و باید در مورد این موضوع بررسی‌های دقیقی صورت بگیرد، اما تا زمانی که عوامل بروز چنین اتفاقاتی از بین نروند ما نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که این قشر بدون مشکل به کار خود ادامه دهند.

اینجا جنگ بر سر حداقل‌هاست

خسرو میرزایی، پزشک در مورد مشکلات رزیدنت‌ها به تعادل می‌گوید: مشکلات و مصائبی که رزیدنت‌ها با آن دست و پنجه نرم می‌کنند یکی و دو تا نیست، از شیفت‌های طولانی گرفته تا رفتارهای نابه هنجار برخی پزشکان با آنها و سر آخر هم دستمزد حداقلی که دریافت می‌کنند و مشکلات معیشتی که باید با آن مواجه شوند. در واقع هیچ استانداردی در این زمینه رعایت نمی‌شود، به‌طور مثال طبق قانون حداکثر کشیک یک رزیدنت ۱۲ کشیک در ماه است، اما متاسفانه این مساله در کشور رعایت نمی‌شود، در واقع هر بیمارستان بنا بر صلاحدید خود این شیفت‌ها را کم و زیاد می‌کند. فشاری که شیفت‌های اضافه به رزیدنت‌ها وارد می‌کند تاثیرات روحی و روانی بسیاری بر آنها دارد. او می‌افزاید: حدود ۱۲ هزار رزیدنت در کشور داریم. رزیدنت پزشکان عمومی هستند که در آزمون تخصصی پذیرفته شده‌اند و بین یک تا ۴ سال از کار آنها به عنوان دستیار تخصصی در بخش‌های درمانی می‌گذرد و حتما یک پزشک عمومی هستند و بخشی از مهارت متخصص را با خود همراه دارند، لذا آنچه مهم است رفتاری که با آنها به عنوان یک نیروی کار در بیمارستان می‌شود باید با پزشک عمومی برابر باشد. ولی شاهد هستیم به لحاظ مالی و فنی برخوردی که با رزیدنت‌ها می‌شود، مناسب نیست، یعنی به عنوان نیروی کار برخورد شبه‌نظامی یا بهتر است بگویم برخورد بالا به پایین با آنها می‌شود. چنین رفتارهایی در کنار مشکلات معیشتی که به واسطه شرایط اقتصادی این روزها با آن مواجه شده‌اند باعث می‌شود تا برای اینکه صدای خود را به مسوولان برسانند در محیط بیمارستان یا در مقابل وزارت بهداشت و درمان دست به تجمع و تحصن بزنند شاید صدایشان شنیده شود.

ادامه از صفحه اول

تاب‌آوری پدیده ذاتی نیست

مواجهه با بلایا یا فشارهای جانکاه، غلبه یافتن و حتی تقویت شدن با آن تجارب اطلاق می‌شود، اما این خصیصه در کنار توانایی‌های درونی شخص و مهارت‌های اجتماعی او و همچنین در تعامل با محیط تقویت می‌شود، توسعه می‌یابد و به عنوان یک ویژگی مثبت متبلور می‌شود. نتیجه اینکه تاب‌آوری در هر سن و در هر سطحی رخ می‌دهد و سازه‌ای شناختی و قابل آموزش است یعنی تاب آوری پدیده‌های ذاتی نیست. بلکه از طریق تمرین، آموزش، یادگیری و تجربه حاصل می‌شود. از سوی دیگر رفتارهای تاب‌آورانه به افراد کمک می‌کند تا بر تجارب منفی چیره شوند و حتی آنها را به تجارب مثبت در خودشان تبدیل کنند. به عبارت دیگر افراد تاب‌آور آگاهانه و هشیار عمل می‌کنند، نسبت به موقعیت، آگاه و هشیارند، احساسات و هیجان‌های خود را می‌شناسند، بنابراین از علت این احساسات نیز باخبرند و هیجان‌های خود را به شیوه سالم مدیریت می‌کنند. از سوی دیگر احساسات و رفتارهای اطرافیانشان را نیز درک می‌کنند، و در نتیجه بر خود، محیط و اطرافیانشان تأثیر مثبتی می‌گذارند می‌پذیرند که، موانع بخشی از زندگی هر انسان است. یکی دیگر از ویژگی‌های افراد تاب‌آور این است که می‌دانند زندگی پر از چالش است. آنها می‌دانند که ما نمی‌توانیم از بسیاری مشکلات اجتناب کنیم، ولی می‌توانیم در برابر آنها منعطف باشیم و اشتیاق خود را برای سازگار شدن با تغییرات حفظ کنیم. از سوی دیگر افراد تاب‌آور ذهنیتی تحلیلی، انتقادی نسبت به توانایی‌های خود و شرایط موجود دارند، در مقابل شرایط مختلف انعطاف‌پذیرند و توانایی شگفت‌انگیزی درباره پیدا کردن راه‌حل‌های مختلف درباره یک موقعیت یا مساله خاص دارند. همچنین توانایی ویژه‌ای در تجزیه و تحلیل واقع‌بینانه مشکلات شخصی و پیدا کردن راه‌حل‌های فوری و راهبردهای دراز مدت برای حل و فصل مشکلاتی که به آسانی و سریع حل نمی‌شوند را دارا هستند. در نهایت افراد تاب‌آور شبکه حمایتی و عاطفی محکمی دارند. چنین ارتباطاتی به آنها کمک می‌کند، در بارهٔ نگرانی‌ها و چالش‌های خود با کسی صحبت کنند، از مشورت، همدلی و همراهی آنها بهره‌مند شوند، راه‌حل‌های جدید را کشف کنند و در مجموع از لحاظ روانی احساس قدرت و آرامش کنند.

رانت ارزی و حمایت‌های دولتی

در چه شرایطی کار خود را آغاز می‌کنند و به چه می‌توانند به اهداف خود برسند. اگر ما این موضوع مهم را فراموش کنیم نه تنها جذب سرمایه ممکن نخواهد بود که باید آماده فرار سرمایه نیز باشیم، به این ترتیب مهم‌ترین حمایت دولت پیش از هر عامل دیگری بازگشت ثبات به فضای اقتصادی کشور است.

روی خط خبر

هشدار نارنجی هواشناسی درباره بارش برف و باران

سازمان هواشناسی کشور با صدور هشدار نارنجی ورود سامانه بارشی جدید به آسمان ایران و تقویت آن، از بارش برف، باران و وزش باد طی امروز تا یکشنبه آینده در بیشتر مناطق کشور خبر داد. بر اساس تحلیل نقشه‌های همدیدی و آینده‌نگری سازمان هواشناسی امروز در استان‌های ساحلی دریای خزر، برخی مناطق خراسان شمالی و شمال خراسان رضوی بارش پراکنده روی می‌دهد. بر اساس اعلام سازمان هواشناسی، طی روز پنجشنبه شدت بارش‌ها برای استان‌های ایلام، خوزستان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، شمال بوشهر و نیمه شمالی فارس پیش‌بینی می‌شود. روز جمعه فعالیت سامانه بارشی در غرب، جنوب غرب، مناطقی از جنوب، مرکز، ارتفاعات و دامنه‌های زاگرس مرکزی و جنوبی ادامه دارد. شنبه هفته آینده با توسعه سامانه بارشی روی اکثر مناطق کشور به‌جز برخی مناطق جنوب شرق و نیمه شمالی شمال غرب بارش روی می‌دهد. همچنین برای روز یکشنبه هفته آینده با گذر موج از سمت شمال شرق کشور در استان‌های واقع در شمال شرق و شرق دریای خزر بارندگی پیش‌بینی شده است.

آمار باسوادی کشور به ۹۷ درصد رسیده است

رییس سازمان نهضت سوادآموزی گفت: بیشترین بی‌سواد در استان‌های سیستان و بلوچستان، خوزستان، آذربایجان غربی، لرستان و هرمزگان است که مربوط به گروه سنی ۱۰ تا ۴۹ سال است. علیرضا عبدی گفت: در سال ۵۵ جمعیت باسواد ۴۸.۸ درصد جمعیت ایران بود یعنی تقریبا ۴۸ درصد مردم باسواد بودند. این عدد الان ۹۷ درصد برای گروه سنی ۱۰ تا ۴۹ سال است. علاوه بر رشد جمعیت از ۳۶ میلیون نفر به ۸۵ میلیون نفر در حوزه درصدی رشد بزرگی را تجربه کردیم. ما رشد فزاینده جمعیت داشتیم، اما در باسوادی هم رشد خوبی داشتیم. او افزود: فاصله رشد و فاصله باسوادی مردان و زنان در سال ۵۵ به میزان ۲۳.۴ دهم بود و امروز این فاصله به ۶ درصد رسیده و حدود ۱۷.۵ درصد کاهش یافته است. فاصله سواد شهری و روستایی نیز از ۳۴.۵ به ۱۱ درصد رسیده است. او ادامه داد: بی‌سواد مطلق در گروه سنی ۱۰ تا ۴۹ یک میلیون و ۷۰۹ هزار نفر هستند و نوسوادها که شامل محصلان تا سوم ابتدایی در نهضت سوادآموزی می‌شود، ۲ میلیون و ۵۰ هزار نفر هستند و در سه سال آینده سرانجام بخشی بی‌سواد مطلق از برنامه‌های ماست. عبدی در مورد آخرین آمار بیشترین بی‌سوادی در استان‌ها گفت: آخرین آمار از بی‌سوادی استان‌ها براساس آماری است که سازمان آمار داده و بالای ۶ سال را اعلام کرده و ۶ تا ۱۰ سال مربوط به آموزش و پرورش است و زیر نظر ما نیست، اما آنچه ما در اختیار داریم بیشترین بی‌سواد در استان‌های سیستان و بلوچستان، خوزستان، آذربایجان غربی، لرستان و هرمزگان است.

نخل و چای ایران را هم ثبت می‌کنیم

معاون میراث فرهنگی گفت: ما هم مثل کشورهای دیگر پرونده چای و نخل ایران را با همکاری کشورهای دیگر ثبت جهانی می‌کنیم. علی دارابی در پاسخ به سوالی درباره اینکه چرا ایران نتوانست در پرونده‌های جهانی مثل نخل و چای مشارکت کند گفت: پرونده نخل در ابتدا توسط کشورهای عربی تدوین شد. پرونده‌های مشترک به این صورت است که کشورها باید مشارکت کنند اما مشکلی نیست ما پرونده چای و مخل را آماده می‌کنیم تا با کشورهای دیگر ثبت شود کشورهایی که گاهی همکاری با آنها ساده‌تر هست. مثلا نان لواش ارمنستان ثبت شده بود اما امسال آن را با همکاری ایران و آذربایجان دوباره ارایه دادیم. پرونده آیین پهلوانی که سال ۲۰۱۰ ثبت شد و امسال هم آذربایجان ثبت کرد. بنابراین ثبت جهانی نخل و چای را در دستور کار قرار داده‌ایم. او افزود: آذربایجان به ما در پرونده یلدا رأی مثبت داد. مناسبات فرهنگی بحث زیادی دارد. هفته قبل مطلع شدیم یکی از کشورها چند جلد کتاب به عنوان دایره المعارف چاپ کرده با این عنوان که ابو علی سینا جزو مشاهیر ازبکستان است. ما بلافاصله به یونسکو نامه اعتراض زدیم. اگر همه اینها را باید به رسانه‌ها اعلام کنیم من چنین برداشتی ندارم لزومی ندارد آن را رسانه‌ای کنیم! ما هنوز به آن کتاب دسترسی پیدا نکردیم بلکه گزارشی گرفتیم که روی آن واکنش نشان دادیم.

رویداد

واکنش محیط زیست به افزایش دی‌اکسید گوگرد در هوای تهران

معاون محیط زیست انسانی اداره کل محیط زیست استان تهران ضمن اشاره به راهکارهای کاهش آلودگی هوای تهران درباره انتشار آلاینده دی‌اکسید گوگرد گفت: انتشار دی‌اکسید گوگرد الزاما دلیل بر مازوت‌سوزی نیست. زهره عبادتی در پاسخ به این سوال که آیا انتشار آلاینده دی‌اکسید گوگرد نشانه مازوت‌سوزی است، اظهار کرد: ما در تهران مازوت‌سوزی نداریم. به عبارتی هیچ کدام از نیروگاه‌های ما از سوخت مازوت استفاده نمی‌کنند؛ به‌طوری که حتی قابلیت استفاده از سوخت مازوت را نیز ندارند. تنها نیروگاه بعثت این قابلیت را داراست که مخازن مازوت آن نیز از سال ۹۸ تاکنون پلمب بوده است بنابراین درست نیست که مدعی شویم در نیروگاه‌ها یا صنایع بزرگ‌مقیاس مانند واحدهای سیمان تهران مازوت‌سوزانده می‌شود چرا که هیچ کدام براساس بررسی‌های ما از مازوت استفاده نمی‌کنند و خوشبختانه سوخت گاز آنها تامین شده است.

در حال بررسی عوامل افزایش آلاینده دی‌اکسید گوگرد

عبادتی درباره انتشار آلاینده دی‌اکسید گوگرد در آلودگی هوای اخیر ادامه داد: در برخی ایستگاه‌های سنجش کیفیت هوای تهران از ۲۲ تا ۲۴ آذرماه شاهد افزایش مقداری آلاینده دی‌اکسید گوگرد در بعضی ساعات بودیم که البته آلاینده شاخص نبود و آلاینده شاخص همان ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون بود. در حال بررسی عوامل افزایش این آلاینده هستیم چرا که عوامل مختلفی می‌تواند باعث افزایش میزان آن باشد اما عامل اصلی افزایش آن سوخت گوگردار است. این سوخت ممکن است در وسایل نقلیه سنگین یا در یک واحد و مرکز صنعتی نیز استفاده شود. عبادتی ضمن اشاره به وجود پایداری طولانی مدت هوای تهران افزود: امروز چهار دهمین روزی است که شرایط پایداری را تجربه می‌کنیم. در زمان افزایش آلاینده‌ها احتمال وقوع چنین رخدادی وجود دارد. ترددهای وسایل نقلیه نیز می‌تواند باعث افزایش آلاینده‌ها شوند بنابراین افزایش شاخص گازهای آلاینده به‌طور قطع به علت شرایط پایداری هوا است. دلایل قطعی این انتشار را که از طریق سازمان حفاظت محیط زیست و اداره کل محیط زیست استان تهران در حال بررسی آن هستیم، اطلاع خواهیم داد. او خاطرنشان کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد در نیروگاه‌ها و صنایع بزرگ مقیاس تهران مازوت‌سوزی نداشتیم و نداریم. آنها تحت کنترل هستند و امیدواریم سوخت گاز صنایع نیروگاه‌ها تامین شود تا به سمت مازوت‌سوزی نرویم.

چرا آلودگی هوای تهران ادامه دارد؟

معاون محیط زیست انسانی اداره کل محیط زیست استان تهران به علت تداوم آلودگی هوای تهران اشاره کرد و توضیح داد: ما اکنون در شرایط پایداری دما هستیم؛ به عبارتی با انتشار هر سوخت و منبع انرژی، آلودگی آن در لایه‌های پایینی جو باقی می‌ماند و عملا راهی برای کاهش آلودگی وجود ندارد. او درباره دو اقدام انجام شده از طریق کارگروه اضطرار آلودگی هوا گفت: ابتدا تصمیماتی در جهت کاهش مواجهه به‌ویژه برای گروه‌های حساس گرفته شد. به عنوان نمونه دانشگاه‌ها و مدارس غیرحضوری شدند. هدف از تعطیلی مدارس کاهش آلودگی هوا نیست بلکه صرفا هدف کاهش مواجهه با این پدیده است. دوم اینکه فعالیت‌های عمرانی، فعالیت‌های بتن‌ریزی، آسفالت‌کاری، درجا کار کردن اتوبوس‌ها و.... که مستعد تولید آلودگی هوا هستند را متوقف و نظارت و پایش‌های واحدهای صنعتی را تشدید کرده‌ایم. عبادتی تاکید کرد: ما تلاش کردیم در شرایط پایداری دما در حد توان میزان آلاینده منتشر شده در جو را کاهش دهیم. او با اشاره به راهکارهای بلندمدت و کوتاه‌مدت آلودگی هوا اظهار کرد: راهکارهای بلندمدت در قانون هوای پاک پیش‌بینی شده‌اند. بخشی از آنها محقق شده و در حال پیگیری بخش دیگری که محقق نشده هستیم. ما تکالیف همه دستگاه‌ها را احصا کرده‌ایم و آنها مکلف هستند که وظایفشان را انجام دهند. زمان مواجهه با شرایط اضطرار آلودگی هوا مجبوریم تعدادی راهکار کوتاه‌مدت را در پیش بگیریم. در این شرایط نمی‌توان به راهکار بلندمدت فکر کرد. معاون محیط زیست انسانی اداره کل محیط زیست استان تهران افزود: شنبه (۲۶ آذرماه) کارگروه اضطرار آلودگی هوا تشکیل شد و براساس دستورالعمل مصوبه هیات وزیران تصمیم‌هایی باتوجه به شاخص کیفیت هوا گرفته شد و خوشبختانه اثرگذار نیز بوده است. عبادتی خاطرنشان کرد: ما وارونگی دما (اینورژن) را به‌مدت طولانی مدت را تجربه کرده‌ایم و اداره کل هواشناسی پیش‌بینی کرده بود که شاخص کیفیت هوا در هفته جاری از ۱۵۰ تیز بالاتر خواهد رفت اما در کل زیر ۱۵۰ و در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس بوده است.

برای کاهش آلودگی هوا چه کنیم؟

معاون محیط زیست انسانی حفاظت محیط زیست استان تهران ضمن اشاره به رایزنی‌ها و جلسات برگزار شده با دستگاه‌های ذی‌ربط به اقدامات لازم جهت کاهش آلودگی هوا اشاره کرد و گفت: برخی اقدامات مانند توسعه حمل و نقل از اقدامات میان مدت و بلندمدت هستند البته قبل از آن باید نوسازی حمل و نقل رخ دهد چراکه اتوبوس‌ها و مینی‌بوس‌های فرسوده در سطح شهر تهران از عوامل مهم آلودگی هوا هستند و نقش ۲۴ درصدی در انتشار ذرات معلق کمتر از ۲.۵ میکرون دارند. پس از نوسازی باید به موضوع توسعه حمل و نقل پاک مانند مترو، اتوبوس‌های برقی، اتوبوس‌های گازسوز و... بپردازیم. آنها عواملی هستند که باتوجه به بارگذاری جمعیت قابل توجه در تهران باید جزو اولویت‌هایمان باشد.